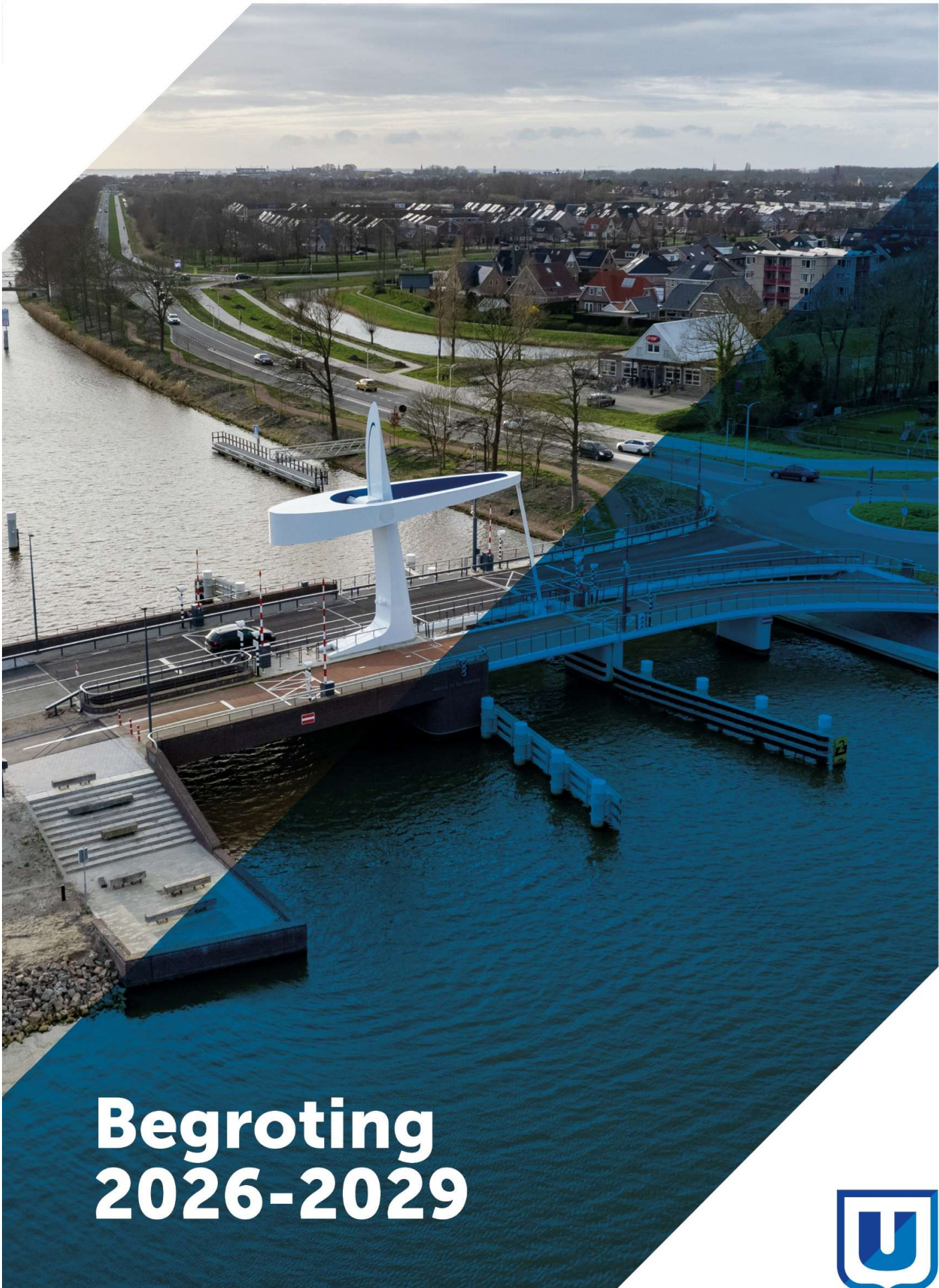

Begroting 2026-2029

Programmabegroting 2026-2029

Inhoudsopgave

Leeswijzer	4
Samenvatting	5
Inleiding	5
Beleid	5
Financieel perspectief 2026-2029	7
Investerings.....	9
Programma's.....	12
Programma Basis op orde	13
Programma Wonen	17
Programma Werken	22
Programma Leven.....	26
Paragrafen	31
Weerstandsvermogen en risicobeheersing	32
Onderhoud kapitaalgoederen.....	41
Financiering.....	46
Bedrijfsvoering.....	52
Verbonden partijen	56
Grondbeleid	63
Lokale heffingen	69
Openbaarheid	76
Financiële begroting	77
Meerjarenraming 2026-2029	77
Meerjarige balans	78
Overzicht baten en lasten per taakveld	79
Reserves en voorzieningen	82
Reserves	82
Voorzieningen	83
Investeringsstaat	84
Incidentele baten en lasten	87
Beleidsindicatoren.....	89

Leeswijzer

Bestuurlijke samenvatting

De bestuurlijke samenvatting geeft inzicht in de belangrijkste beleidsmatige thema's. Het financiële gedeelte geeft het meerjarenperspectief 2026-2029 weer.

Programma's

De programma's gaan in op de drie W-vragen: Wat willen we bereiken? Wat gaan we daarvoor doen? En wat mag het kosten?

- Wat willen we bereiken? Per programma beschrijven we de inhoud en de doelstellingen voor de komende vier jaar.
- Wat gaan we daarvoor doen? We geven de doelstellingen voor het begrotingsjaar 2026 aan.
- Wat mag het kosten? Per programma geven we de totalen aan.

Paragrafen

Naast de programma's moeten gemeenten minimaal acht paragrafen in de begroting opnemen. In de paragrafen staat belangrijke informatie voor raadsleden waarmee zij inzicht krijgen in de financiële positie van de gemeente, de beheersmatige aspecten en de risico's.

Financiële begroting

Via de vaststelling van de begroting autoriseert de raad het college tot het doen van uitgaven. Het investeringsplan is belangrijk om inzicht te krijgen in de baten en lasten, de financiering, de reserves en voorzieningen.

De financiële begroting geeft een duidelijk beeld van de plannen en het geld dat daarvoor nodig is. Daarom hebben we ook een totaaloverzicht gemaakt met beleidsindicatoren. In dat overzicht zie je wat de programma's opleveren voor de samenleving.

Samenvatting

Inleiding

Urk groeit snel. Die groei brengt grote uitdagingen met zich mee. We willen die goed begeleiden en onze ambities waarmaken. Tegelijkertijd zijn er veel ontwikkelingen in de wereld en in Nederland die het moeilijker maken. 2026 is een jaar waarin gemeenten minder geld krijgen. Tegelijkertijd krijgen gemeenten er ook meer taken bij. Ook Urk merkt dat.

De begroting 2026-2029 is gemaakt op basis van de kadernota 2026, het coalitieakkoord 2022-2026 Koersvast en Eensgezind en het uitvoeringsprogramma van het college. Met alle middelen en inzet die we hebben, blijven we investeren in de toekomst. Dat betekent wel dat we keuzes hebben moeten maken.

Financieel perspectief

In de begroting 2025-2028 stond al dat gemeenten minder geld krijgen vanaf 2026. Tegelijkertijd krijgen gemeenten er meer taken bij. Ook Urk merkt dat. De VNG heeft geprobeerd om de landelijke overheid te overtuigen om de korting op het gemeentefonds terug te draaien. Dat is niet gelukt. Uw gemeenteraad wil op meerdere gebieden extra investeren. Daarom moeten we keuzes maken en goed focussen. Met de kadernota 2026 hebben college en raad samen een pakket maatregelen opgesteld. Daarmee is de begroting voor 2026 sluitend. Ook voor de jaren daarna is er nog wat financiële ruimte.

De toezichthouder kijkt of de begroting voor 2026 structureel sluitend is. Urk voldoet aan die eis. Ondanks de onzekerheid over geld van het Rijk, blijven we werken aan onze doelen. Het college weet dat er in 2026 verkiezingen zijn. Een nieuwe raad gaat dan verder met het besturen van Urk. Tot die tijd blijft het college zich inzetten voor een gezonde financiële toekomst, met de inwoners van Urk centraal.

Wij mogen onze hoop en verwachting stellen op de Heere onze God. Wij bidden en vertrouwen dat Hij ons werk zal zegenen.

Beleid

Basis op orde

Weerbaarheid en ondermijning raken de gemeentelijke organisatie, de raad, het college en de hele Urker samenleving. Samen met onder meer politie, justitie, gemeente, kerken en sportverenigingen vergroten we de weerbaarheid en pakken we ondermijning aan. De aanpak van de georganiseerde criminaliteit heeft hierbij hoge prioriteit.

Op het gebied van zorg en veiligheid blijven we werken aan Veilig Uitgaan, de Persoonsgerichte aanpak (PGA), het tegengaan van mensenhandel/arbeidsuitbuiting en het voorkomen van maatschappelijke onrust. In 2026 werken we in dit kader met andere organisaties samen verder aan en binnen de Town Deal.

Urk groeit en heeft veel ambities en uitdagingen. Daarnaast zijn veel taken vanuit het Rijk op ons overgedragen. Deze moeten en willen wij goed uitvoeren. Dit betekent dat wij blijvend investeren in onze organisatie, niet alleen kwantitatief, maar ook kwalitatief. In 2026 hebben we aandacht voor scholing, opleiding en het structureel op orde brengen en behouden van onze medewerkers.

Wonen

We willen genoeg goede woningen bouwen. Dat is belangrijk voor de komende jaren. Daarbij letten we op betaalbare en kleinere woningen, en op de wensen van verschillende doelgroepen. Ook nemen we de huisvesting van arbeidsmigranten mee. Door de ambtelijke capaciteit te concentreren op de Zeeheldenwijk kunnen we het grootste aantal woningen per jaar realiseren. Bestaande locaties waar goede kansen liggen, zoals de huidige locatie gemeentewerf, worden per project beoordeeld. We bereiden ons ook voor op de periode na de Zeeheldenwijk. Deze raadsperiode wil het college nog met plannen komen waar de volgende woonwijk en bedrijventerrein na Zeeheldenwijk en Port of Urk komt.

We vinden het belangrijk dat wijken prettig zijn om in te wonen. Daarom maken we ruimte voor water, groen en plekken om te spelen en te ontspannen.

In 2026 werken we verder met de nieuwe Omgevingswet. We stellen kaders op om het woonklimaat op Urk goed te houden. We actualiseren de omgevingsvisie en het programma voor Oud Urk. Ook starten we met het parkmanagement in Port of Urk en de overgangszone van de Zeeheldenwijk.

We kijken alvast vooruit. Ook na dit college willen we blijven groeien en zorgen voor een fijne woonomgeving. Daarom investeren we in wegen en speelplekken. Dat doen we planmatig, met hulp van het IBOR (Integraal Beheer Openbare Ruimte) en het beleidsplan voor spelen en bewegen.

Tot slot werken we verder aan duurzaamheid. We voeren het programma Duurzaamheid 2024-2028 uit. Dit programma helpt ons om ook in 2026 stevig door te pakken op onze duurzaamheidsdoelen.

Werken

De komende jaren ontwikkelen we een strategie en visie voor de volgende stap na Port of Urk. Daarnaast ontwikkelen we een integrale visie voor het haventerrein als ontmoetingsplaats voor jong en oud. We streven naar meer natuurbeleving op Urk. Urk moet een belangrijk viscentrum blijven, mede door innovatie en duurzaamheid. We zetten in op het versterken van de maritieme en agrarische regio Noordelijk Flevoland. De maritieme servicehaven is hierbij een belangrijke spil. Ook in 2026 werken wij verder aan de revitalisering van de Lemsterhoek en werken we verder aan Port of Urk. Ook werken wij aan een visie op het nieuwe wonen en werken.

Een groot belangrijk onderwerp in 2026 is het onderhoud aan de havenkades. Wij werken aan plannen voor de vervanging van een groot deel van de havenkades. Hierbij willen wij nauw samenwerken met de provincie en de Rijksoverheid. Zodat de verwachte omvangrijke kosten niet alleen door de burger van Urk wordt gedragen.

Leven

We hebben oog voor iedere inwoner op Urk. Met name de kwetsbare inwoners verdienen extra aandacht en daar waar nodig zorgen we voor ondersteuning. Er wonen veel jongeren op Urk. Ook zij verdienen onze extra aandacht. We creëren samen met onze inwoners en partners een zo goed mogelijk leefklimaat waarin jongeren kunnen opgroeien en ontwikkelen. Samen werken aan opgroeien in een kansrijke omgeving.

DURF! en Opgroeien in een Kansrijke Omgeving (OKO) blijven we via een programmatische aanpak door ontwikkelen.

We vinden het belangrijk dat de algemene voorzieningen en preventieve activiteiten goed aan blijven sluiten bij de reguliere zorgverlening in de Jeugdzorg en de WMO. We zetten in op onze bovenlokale zorginfrastructuur, waarbij we met onze zorgpartners kijken naar de mogelijkheden. Bewegen en ontspanning is belangrijk voor een gezonde leefstijl. Verantwoorde sportactiviteiten leveren een positieve bijdrage aan de vorming en gezondheid. We bevorderen daarom goede faciliteiten en accommodaties. Daarbij willen we sport stimuleren en meer ruimte geven om te groeien

Financieel perspectief 2026-2029

Voor het financiële beeld kijken we naar drie documenten: de begroting 2025, de kadernota 2026 en de tussenrapportage 2025. Belangrijke veranderingen die tijdens het maken van de begroting zijn doorgevoerd, lichten we apart toe.

Mutaties kadernota 2026

In deze begroting staan de onderwerpen uit de kadernota 2026. We lichten ze niet opnieuw toe. Het gaat om aanpassingen door autonome ontwikkelingen en het realistisch opstellen van de begroting. Ook de dekkingsvoorstellen uit de kadernota zijn verwerkt, zonder extra toelichting. In de programma's leggen we wel enkele posten uit die te maken hebben met de uitvoering van de plannen uit de kadernota.

Bij de behandeling van de kadernota 2026 zijn amendementen en moties ingediend. Alle voorstellen hadden een dekkingsvoorstel. De amendementen zijn direct verwerkt in de kadernota. De financiële gevolgen van de moties zijn opgenomen in deze begroting 2026–2029. In de programma's lichten we deze gevolgen toe.

Mutaties tussenrapportage 2025

Bij de tussenrapportage 2025 hebben we ook wijzigingen voor latere jaren doorgevoerd. We lichten deze wijzigingen niet apart toe.

Meerjarenbegroting (x € 1.000)	2026	2027	2028	2029
Begrotingssaldo meerjarenbegroting 2025	-1.592	-1.441	-728	-2.230
Mutaties tussen Begroting 2024 en Kadernota	-	-	-	-
Mutaties Kadernota	569	1.586	1.135	2.946
Mutaties tussen Kadernota en Tussenrapportage	64	-87	13	16
Mutaties Tussenrapportage	1.628	725	291	-559
Mutaties tussen Tussenrapportage en Begroting				
Startpositie meerjarenbegroting 2026	668	782	710	173
Mutaties begrotingsproces 2026	-647	-780	-375	265
Saldo meerjarenbegroting 2026	21	2	335	438

Mutaties begrotingsproces 2026

Alle voorstellen vanuit de kadernota 2026 zijn in deze begroting verwerkt.

Na het gereedkomen van de kadernota is een beperkt aantal wijzigingen in het financieel beeld aangebracht. Deze zijn onderstaand weergegeven.

Mutaties begrotingsproces 2026	2026	2027	2028	2029
Areaaluitbreiding Onroerendzaakbelasting	-152.200	-241.900	-241.900	-241.361
Verhoging belastingen en leges met 2,7% inflatiecorrectie	251.398	251.398	251.398	251.398
Invullen motie Evenementen kostendekkend maken	-	-10.000	-10.000	-10.000
Onderzoeksgeld organisatievorm museum	-50.000	-	-	-
Op prijspeil 2026 brengen van de personeelsbegroting	-193.200	-193.200	-193.200	-193.200
Beschermd Wonen	100.000	-	-	-
Tijdelijke bijdrage Regio Zwolle voor 2026 en 2027	-34.000	-34.000	-	-
Dekking tijdelijk budget Regio Zwolle	34.000	34.000	-	-
Correctie bezuiniging gemeenschappelijke regelingen	-336.528	-67.749	130.517	313.542
Herrekenen kapitaallasten	-266.500	-518.500	-311.500	144.500
Subtotaal	-647.030	-779.951	-374.685	264.879

Uit het overzicht blijkt dat de begroting in alle jaren sluitend is. Dit komt doordat we scherpe keuzes hebben gemaakt in de kadernota 2026. Ook nieuwe onderdelen die later zijn toegevoegd, sluiten aan bij deze lijn. Vaak gaat het om technische onderwerpen.

Gemeenschappelijke regelingen

Een speciaal onderwerp is de verwerking van de keuzes rond de gemeenschappelijke regelingen. In de kadernota 2026 stond een voorstel om de bijdragen met 5% te verlagen. Op basis van een richtlijn van de provincie Flevoland hebben we deze bezuiniging voor 2026 uit de begroting gehaald.

Voor 2026 hebben we de bijdragen aangepast aan de laatste begrotingen van de gemeenschappelijke regelingen. Voor 2027 en de jaren daarna houden we voorlopig vast aan het bezuinigingsvoorstel. We gaan in gesprek met de besturen van de regelingen over het verlagen van de gemeentelijke bijdragen. Dit heeft gevolgen voor het financiële beeld. In 2026 en 2027 is het effect negatief en vanaf 2028 verwachten we een positief effect.

Herstel havenkades en zorgbudgetten

In de kadernota zijn de uitvoeringskosten herstel havenkades en de zorgbudgetten genoemd als onderwerpen die nog nadere verduidelijking behoeven, voordat bedragen kunnen worden opgenomen hiervoor in de begroting. Wel is budget opgenomen voor de voorbereiding van de plannen voor het herstel van de havenkades. Ofschoon bij de Meicirculaire vanuit het Rijk geld voor de hervormingsagenda is toegezegd, is er voor de tekorten op de zorgbudgetten nog geen bijdrage van het Rijk ontvangen. Vandaar dat voor beide onderwerpen geen aanvullende bedragen in deze begroting zijn opgenomen.

Regio Zwolle

In tegenstelling met wat wij bij de kadernota 2026 hadden opgenomen, blijven wij ook de komende 2 jaar deelnemen aan de Meerjarige Agenda Regio Zwolle 2024-2028, met uitzondering van het programma Arbeidsmarkt. Hiermee zetten we in op brede regionale samenwerking en versterken we onze positie op het gebied van economie en ruimte. Zo trekken we als Flevolandse gemeenten gezamenlijk op met Dronten en Noordoostpolder. Wij stellen voor de meerkosten te dekken uit de algemene reserve.

In onderstaand overzicht zijn de lasten en baten per programma schematisch weergegeven.

Programma (x € 1.000)	2026	2027	2028	2029
Lasten				
Programma Basis op Orde	17.470	18.292	17.923	19.959
Programma Wonen	45.449	38.755	42.943	28.016
Programma Werken	28.472	17.423	16.698	17.404
Programma Leven	27.091	27.019	27.477	27.375
Totaal lasten	118.481	101.488	105.040	92.753
Baten				
Programma Basis op Orde	51.688	52.864	53.256	54.945
Programma Wonen	36.472	30.072	31.212	19.611
Programma Werken	21.961	11.706	11.156	11.924
Programma Leven	5.631	5.800	6.005	6.091
Totaal baten	115.752	100.442	101.629	92.571
Saldo meerjarenbegroting voor reserves	-2.730	-1.047	-3.412	-182
Mutaties reserves	2.751	1.049	3.747	620
Saldo meerjarenbegroting na reserves	21	2	335	438

Investeringsen

Bij de kadernota 2026 is voor een aantal onderwerpen een investeringsvoorstel ingediend. Ook heeft uw raad moties ingediend teneinde een tweetal investeringen mogelijk te maken. In onderstaand overzicht is dit weergegeven. Door het vaststellen van de begroting 2026 stemt uw raad in met het uitvoeren van deze investeringen, tenzij in het overzicht is opgenomen dat u een afzonderlijk investeringsvoorstel ter goedkeuring zult ontvangen.

Bestuurlijk programma	Investeringsvoorstel	Beschikbaar te stellen krediet
	Herstructurering Vormtweg	
Wonen	De Vormtweg maakt onderdeel uit van de basis infrastructuur. De Vormtweg moet de komende jaren onderhoud krijgen. Vandaar dat in 2024 onderzocht is hoe we deze weg veiliger en toekomstbestendiger kunnen maken. Wenselijk is om gelijktijdig ook een zelfstandig wandelpad te realiseren, echter gelet op de financiële opgave die we hebben is deze komen te vervallen. Hierdoor komt de totale investering tot een bedrag van € 2.700.000. In het IBOR is hiervoor geen financiële ruimte beschikbaar, vandaar dat de kapitaalslast van deze investering in de kadernota is opgenomen. Wij verwachten vanaf 2028 een bedrag van € 238.000 aan kapitaallasten. Deze zijn ook verwerkt in het financieel beeld bij de kadernota 2026. In deze begroting vragen wij het investeringsbedrag van € 2.700.000 aan.	€ 2.700.000
	Ontwikkeling OV-hub en gymzaal/pumptrack Urkerweg	
Werken	De OV-Hub aan de Urkerweg wordt het busstation van Urk. Dit station op een knooppunt van hoofdwegen maakt het voor de busmaatschappij mogelijk om Urk goed te bedienen met meerdere lijnen die goed op elkaar kunnen aansluiten. Door hier op- of uit te stappen worden de reistijden naar Lelystad, Kampen en Zwolle significant korter dan voorheen. De investeringskosten van deze combinatie van projecten stijgen met € 1.400.000. In deze begroting wordt om verhoging van het krediet gevraagd. Het financiële gevolg is een structurele last van € 98.000 aan kapitaallasten.	€ 1.400.000
	Vorbereidingskrediet Vervanging havenkades Urker havens	
Werken	Een aanzienlijk deel van de oudere havenkades van de Urker haven is de komende jaren aan vervanging toe. Het gaat met name om de Staverse kade, de Westhavenkade, de Oosthavenkade en een gedeelte van de Burgemeester Schipperkade. Deze kadeconstructies zijn 60 a 70 jaar oud, enkele zelfs ouder. Door ouderdom, het toegenomen intensieve gebruik maar ook roestvorming vallen meer gaten in en achter de kades en is de veiligheid in het geding. In 2025 is het onderzoek naar de omvang van vervangingsopgave afgerond en zijn er ook tijdelijke noodmaatregelen uitgevoerd. In 2026 en 2027 vinden de voorbereidingen plaats en wordt het uitvoeringscontract gereedgemaakt zodat in 2028 de eerste kades kunnen worden vervangen. Voor de voorbereidingen en het opstellen van contract is een budget nodig. In het financieel beeld van de kadernota is rekening gehouden met een bedrag van € 2.000.000. In deze begroting vragen wij het Investeringsvoorstel van € 2.000.000 aan.	€ 2.000.000

	Integraal huisvestingsplan Onderwijs	
Werken	In het Integraal Huisvestingsplan Onderwijs (IHP) zijn de investeringen in onderwijshuisvesting op hoofdlijnen vastgelegd. Voor enkele noodzakelijke projecten onder de € 500.000 is het wenselijk om sneller te kunnen besluiten, zonder een apart college- en raadsvoorstel. Wij stellen voor om bij deze investeringen af te wijken van het de procedure zoals genoemd in het IHP. Het gaat hierbij om projecten die passen binnen de uitgangspunten van het IHP. Concreet gaat het nu om drie projecten: 1. Inpassing Regenboogschool in de Wilhelminaschool · Benodigd krediet: € 375.000,00 · Doel: realiseren van huisvesting van de Regenboogschool binnen de Wilhelminaschool. 2. Aanpassing Wilhelminaschool tot Integraal Kindcentrum (IKC) · Benodigd krediet: € 375.000,00 · Doel: verbouwing en aanpassingen zodat onderwijs, opvang en ondersteuning samen onder één dak functioneren. 3. Vervanging dak Petrus Dathenus school · Benodigd krediet: € 500.000 · Doel: noodzakelijke vervanging van het dak om het gebouw veilig en toekomstbestendig te houden.	€ 1.250.000

In het tweede overzicht treft u de onderwerpen aan waarvoor een separaat voorstel zal worden toegezonden. In de begroting zijn daar wel de kapitaallasten van meegenomen, maar het daadwerkelijke investeringsvoorstel moet separaat worden goedgekeurd.

Bestuurlijk programma	Overzicht waar een separaat investeringsvoorstel van volgt	Indicatie beschikbaar te stellen bedrag
Basis op orde	Verplaatsing gemeentewerf	€ 12.300.000
Werken	Integraal Huisvestingsplan Onderwijs	Diversen
Leven	Vervanging loslatende tegels zwembad	€ 300.000
Leven	Sporthal Zeeheldenwijk (inclusief ruimte voor wijkcentrale)	€ 17.700.000

Programma's

Programma Basis op orde

Inhoud

- Bestuur
- Burgerzaken
- Overhead
- Financiën
- Crisisbeheersing en brandweer
- Openbare Orde en Veiligheid
- Mutaties reserves

Wat willen we bereiken?

Weerbaar bestuur en ondermijning

Ondermijning raakt de gemeentelijke organisatie, de raad, het college en de hele Urker samenleving. De aanpak hiervan verdient voortdurende aandacht. Dit doen we samen met politie, justitie, bedrijfsleven en gemeente. We gaan verder met wat we de afgelopen jaren zijn begonnen. Een belangrijk onderdeel daarvan is de Flevolandse norm. We besteden veel aandacht aan de aanpak van georganiseerde criminaliteit en ondermijning. Dit staat in het Integraal Veiligheidsbeleid. We werken samen met de buurgemeenten en de politie. In onze gemeente doen we dit via het project Ondermijning en het project Weerbaar bestuur. We richten ons op onder andere jeugdhonken en horeca. Ook gebruiken we de Wet bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur (Wet Bibob). Deze wet helpt om te controleren of bedrijven betrouwbaar zijn.

Zorg en Veiligheid

We hebben afgelopen jaren veel gedaan op het gebied van Zorg en Veiligheid. Ook in 2026 gaan we verder met de Persoons Gerichte Aanpak (PGA) en verdiepen we deze. We investeren in het opbouwen en uitbreiden van het netwerk, waardoor we steeds meer aan de voorkant komen. We merken dat er steeds meer werk is op het gebied waar zorg en veiligheid elkaar raken. We besteden ook aandacht aan mensenhandel (arbeidsuitbuiting), huiselijk geweld, nazorg ex-gedetineerden en advies over de Wet Verplichte GGZ.

Investeren in de gemeentelijke organisatie

Urk groeit en heeft veel ambities en uitdagingen. We krijgen steeds meer nieuwe taken van de Rijksoverheid. Daarom moet onze organisatie meegroeien. Zo kunnen we goede service blijven bieden aan inwoners en bedrijven en onze plannen uitvoeren. De komende jaren investeren we in de organisatie. We investeren niet alleen in mensen, maar ook in kwaliteit. We zorgen dat we goed contact houden met de lokale samenleving. Waar het kan, kijken we of we slim kunnen samenwerken met andere gemeenten in de regio. Daarbij blijft de inbreng en autonomie van Urk belangrijk.

Wat gaan we doen?

Veiligheid

We gaan aan de slag met verschillende projecten om Urk veiliger te maken. We willen inwoners weerbaarder maken. De komende tijd richten we ons onder meer op Veilig Uitgaan en de aanpak van ondermijning.

Versterken van positieve initiatieven

In de afgelopen twee jaar is op Urk sprake geweest van aanzienlijke maatschappelijke betrokkenheid bij het thema veilig uitgaan voor jongeren van 14 tot 18 jaar. Diverse initiatieven zijn gestart en worden breed gedragen binnen de gemeenschap, met steun vanuit alle geledingen van de samenleving. Er is een duidelijke behoefte om jongeren een veilige en aantrekkelijke uitgaansplek te bieden. De uitvoering van deze initiatieven wordt echter beperkt door structurele knelpunten. Met name het gebrek aan geschikte locaties vormt een belemmering: bestaande panden zijn vaak ongeschikt of niet beschikbaar, terwijl nieuwbouw financieel niet haalbaar is, ook niet met aanvullende ondersteuning. Daarnaast is de doelgroep moeilijk te bereiken en is kostendekkende exploitatie lastig vanwege het beperkte bestedingsbudget van jongeren.

Als gevolg hiervan is het beschikbaar gestelde budget van €400.000 in 2024 en €400.000 in 2025 (elk voor 50% beschikbaar gesteld door de gemeente en het Willem Hoekstra Fonds) nog niet volledig benut. Gezien het maatschappelijke belang en de blijvende behoefte houden wij de resterende middelen in 2026 beschikbaar.

Er zijn diverse veelbelovende initiatieven in ontwikkeling en de verwachting is dat zich nieuwe voorstellen zullen aandienen. Het beschikbaar houden van het budget is essentieel om deze kansen te benutten en de grote energie en betrokkenheid binnen de gemeenschap te behouden. Alleen op deze wijze kunnen duurzame en breed gedragen oplossingen voor veilig uitgaan op Urk worden gerealiseerd.

Ondermijning en digitale veiligheid

We werken aan het versterken van de weerbaarheid van Urk. De aanpak van ondermijning krijgt daarbij aandacht. Zo wordt bij grondverkoop bij Port of Urk bepaald of een Bibob-toets nodig is.

We willen ook dat Urkers beter bestand zijn tegen digitale criminaliteit. Daarom investeren we in bewustwording en preventie. Dat doen we samen met partners zoals de FlevoMeer Bibliotheek Urk en de Politie. Samen voeren we acties uit die zorgen voor meer kennis over digitale weerbaarheid en kennis over ondermijnende criminaliteit.

Achterstanden in het papieren archief oplossen

Op verschillende afdelingen liggen nog papieren dossiers. De archivaris adviseert om deze te digitaliseren. We hebben hiervoor €300.000 ingeschat in de kadernota 2026. Wij verwachten dat de werkzaamheden in 2026 plaatsvinden.

Onderzoeksbudget Rekenkamercommissie

De Rekenkamer van de gemeente Urk heeft onderzoeksbudget nodig om onafhankelijk onderzoek te doen. Dit staat in de verordening die is vastgesteld. We passen de begroting aan en reserveren hiervoor elk jaar € 30.000.

Secretariële ondersteuning voor de griffie

De griffie heeft extra hulp nodig voor administratief werk. Uw presidium heeft hiermee ingestemd. Het gaat om een administratief medewerker. De kosten zijn € 39.000. We hebben dit bedrag opgenomen in de gemeentelijke begroting.

Vernieuwen contract met het Urkerland

De gemeentepagina in het Urkerland is belangrijk om inwoners te informeren. We hebben hiervoor een nieuw contract afgesloten voor twee jaar. Daarnaast delen we informatie via onze website en social media, zodat inwoners goed op de hoogte zijn.

Automatisering van werkplekken en telefonie

We blijven werken aan veilige systemen. Ook onze werkplekken moeten goed beveiligd zijn. Bij de aanbesteding van werkplekken en telefonie hebben we gekozen voor een hogere veiligheidsstandaard. Zo voldoen we aan de nieuwe Wettelijke Europese wetgeving voor digitale systemen (NIS2-normen). Daarom stappen we over van E3- naar E5-licenties. Deze bieden extra bescherming tegen gevaren zoals phishing, ransomware en zero-day aanvallen. Als we niet voldoen aan NIS2, kunnen we een boete krijgen. Door meer datagebruik en mobiele toepassingen worden de kosten hoger. In totaal gaat het om een stijging van €183.000. In de kadernota 2026 hebben we hier rekening mee gehouden.

Na het afronden van de kadernota bleek uit de aanbesteding dat het benodigde bedrag lager uitvalt. U bent hierover geïnformeerd in de tussenrapportage 2025. In 2026 voeren we de nieuwe afspraken uit. We blijven de prijzen goed volgen, want in de automatiseringsbranche stijgen de prijzen vaak sneller dan de gewone inflatie. Over mogelijke gevolgen informeren we u in de tussenrapportage 2026.

In 2026 bekijken we ook welke software we slimmer kunnen gebruiken. We stoppen met software die niet meer nodig is. We gaan in gesprek met leveranciers om koppelingen te verbeteren of over te stappen op andere systemen. Hiervoor is € 250.000 opgenomen in de begroting.

Investeringsen

Verplaatsing gemeentewerf

In de Kadernota 2026 staan de financiële gevolgen van de nieuwe werf op de locatie Vrugteveen. In het najaar van 2025 leggen we een apart voorstel voor aan de gemeenteraad. Daarna kan de raad hierover een besluit nemen.

Wat mag het kosten?

Programma (x € 1.000)	2026	2027	2028	2029
Lasten				
Bestuur	1.519	1.503	1.503	1.503
Burgerzaken	749	749	749	729
Overhead	10.135	10.965	12.120	13.047
Financiën	2.134	2.355	834	1.966
Crisisbeheersing en brandweer	1.669	1.456	1.454	1.451
Openbare orde en veiligheid	1.263	1.263	1.263	1.263
Totaal lasten	17.470	18.292	17.923	19.959
Baten				
Bestuur	18	18	18	18
Burgerzaken	470	470	470	402
Overhead	122	122	122	122
Financiën	51.078	52.254	52.646	54.403
Crisisbeheersing en brandweer	-	-	-	-
Openbare orde en veiligheid	-	-	-	-
Totaal baten	51.688	52.864	53.256	54.945
Saldo meerjaren begroting voor reserves	34.218	34.572	35.333	34.986
Mutaties reserves	2.751	1.049	3.747	620
Saldo meerjaren begroting na reserves	36.969	35.621	39.080	35.606

Programma Wonen

Inhoud

- Wegen en verkeer
- Openbaar vervoer
- Volksgezondheid
- Riolering
- Afval
- Milieubeheer
- Begraafplaatsen
- Ruimte, bouwen en grondexploitatie

Wat willen we bereiken?

Wonen

Het is belangrijk dat er genoeg goede woningen zijn. Dat is een grote opgave voor de komende jaren. Door te concentreren op de Zeeheldenwijk kunnen de meeste woningen per jaar gerealiseerd worden. Zo helpen we mee om de woningnood te verminderen. We houden de actuele woonbehoefte van verschillende doelgroepen goed in de gaten. Als het nodig is, passen we onze plannen aan.

Bestaande locaties ontwikkelen we als we daarmee flinke stappen kunnen. De locatie van de huidige gemeentewerf is daarvan een goed voorbeeld. Daarbij kijken we of we functies slim kunnen combineren, zoals cultuur en vrijetijdsbesteding. Zo willen we de sociale samenhang versterken. We letten extra op betaalbare en kleinere woningen, zodat mensen kunnen doorstromen naar een woning die beter bij hun situatie past. We zoeken naar financiële middelen en marktpartijen die kunnen helpen om starterswoningen betaalbaar en bereikbaar te maken. Ook kijken we naar andere woonvormen, zoals huurkoop. We zoeken partners die dit kunnen realiseren.

De gemeente heeft een specifieke wettelijke taak voor het huisvesten van Statushouders. Wij lopen al enige tijd fors achter bij het realiseren van de wettelijke taakstelling. Via een aanvullende interventie op de lopende interventie wonen en door het uitvoeren van de geplande huisvestingsactiviteiten willen we deze achterstand in 2026 wegwerken. Hierbij gaan we voor een integrale aanpak.

Er is aandacht voor de huisvesting van arbeidsmigranten. We willen voorkomen dat zij gewone huurwoningen bezetten. Arbeidsmigranten moeten wonen op plekken die voldoen aan sociale en wettelijke normen. De gemeente controleert hierop. We houden daarbij ook rekening met de sociale en economische problemen die kunnen spelen.

Oude Dorp

We maken een gebiedsprogramma voor het Oude Dorp. We willen de verkeersveiligheid en leefbaarheid verbeteren en beschermen met respect voor geschiedenis en cultuur. Het beperken van autoverkeer is daarbij belangrijk. We onderzoeken hoe we het gebied minder druk kunnen maken met auto's.

Verkeer

Urk groeit. Daardoor rijden er steeds meer auto's van en naar ons dorp. Om het verkeer goed te laten doorstromen verbeteren we het komende jaar de Staartweg en komt er een fietspad tussen de rotonde Berechja College en de Johannes Calvijnsschool. Samen met de provincie werken we aan het voorbereiden van de Spuiweg.

Daarnaast leggen we in 2026 extra bushaltes aan (Staartweg en Vlaak) zodat in 2027 de busroute kan veranderen.

Milieu

Vanaf de invoering van de Omgevingswet (OW) passen we bestaand beleid aan of maken we nieuw beleid. Het doel is om de kwaliteit van het milieu op Urk te behouden of te verbeteren. We willen dat mensen op Urk duurzaam en gezond kunnen wonen, werken en verblijven. Dit doen we binnen de kaders van onze Omgevingsvisie en met aandacht voor de milieuaspecten zoals bodem, lucht en geluid. Voor deze aspecten gelden landelijke, regionale en soms lokale normen. Een gezonde leefomgeving betekent dat de situatie binnen deze normen valt. Op Urk is dat meestal het geval.

Duurzaamheid

De komende jaren werken we aan de duurzaamheidsambitie die uw raad heeft vastgesteld voor 2050. De gemeente Urk volgt hierbij de landelijke doelstellingen. Inmiddels maken deze doelstellingen ook integraal onderdeel uit van de omgevingsvisie Urk. De thema's hierbij zijn: energie, circulaire economie, klimaatadaptatie en mobiliteit. Om invulling te geven aan deze ambitie is er een uitvoeringsprogramma Duurzaamheid 2024-2028 vastgesteld. Hierin staat wat we de komende vier jaar gaan doen. In 2026 ligt de focus op de aanleg van het nieuwe Energienet voor nieuwbouwlocaties en op vervolgonderzoeken voor de bestaande wijken.

Beheer openbare ruimte

Goed beheer van de openbare ruimte draagt direct bij aan de leefbaarheid in de wijken. Het ondersteunt ook verschillende ambities van de raad op andere beleidsterreinen. In 2026 blijven we inzetten op integraal beheer en het slim gebruiken van beschikbare middelen.

Wat gaan we doen?

Parkmanagement bedrijventerrein Port of Urk en overgangszone Zeeheldenwijk

Voor het nieuwe bedrijventerrein Port of Urk en de overgangszone Zeeheldenwijk komt verplicht parkmanagement. In 2026 rolt een nieuwe stichting dit verder uit. In het bestuur zitten vertegenwoordigers van het bedrijfsleven en de gemeente Urk.

Omgevingsprogramma Oud Urk

In 2025 is het omgevingsprogramma voor Oud Urk klaar. Om de ambities uit dit programma te realiseren, is naar verwachting extra geld nodig. Denk bijvoorbeeld aan parkeervoorzieningen, het instellen van eenrichtingsverkeer, meer groen en andere voorzieningen. Voor de jaren 2026 tot en met 2028 hebben we hiervoor jaarlijks € 200.000 opgenomen in de begroting.

Aanpassing formatie ten gevolge van invoering en beheer van het Omgevingsplan

Urk groeit. Om die groei goed te begeleiden, moeten onze planologische instrumenten actueel en van goede kwaliteit zijn. Het Omgevingsplan vormt hiervoor de basis. Om deze plannen op te stellen, breiden we de formatie structureel uit met 2 FTE. In de kadernota is hiervoor € 153.000 gereserveerd. Dit bedrag nemen we nu op in de begroting.

Milieubeheer: omgevingsplan en OFGV

We nemen de wet- en regelgeving voor milieuaspecten zoals bodem, geluid en lucht op in het nieuwe Omgevingsplan. Dit gebeurt dan voorkeur beleids- en budgetneutraal. Voor deze milieuaspecten gelden landelijke, regionale en soms lokale kwaliteitsnormen. Een gezonde leefomgeving betekent dat de situatie binnen deze normen valt.

De omgevingsdienst OFGV werkt verder aan de verplichte doorontwikkeling naar een robuuste organisatie. Tegelijkertijd vraagt het Rijk om lagere gemeentelijke bijdragen aan gemeenschappelijke regelingen. Dat botst met de intensivering van taken. We blijven hierover in gesprek met de omgevingsdienst om samen de doelen te bereiken.

Duurzaamheid

Energietransitie

De gemeente Urk wil de energietransitie deels uitvoeren met een nieuw warmtenet. De warmte komt uit de visverwerkende industrie. Er lopen twee projecten: één voor bestaande wijken (Bestaand voor Bestaand) en één voor nieuwe gebieden (Nieuw voor Nieuw).

Op 4 juli 2024 stemde de gemeenteraad in met het warmtenet voor nieuwe gebieden. In 2025 is het onderzoek voor de bestaande wijken uitgevoerd, zodat u als raad eind 2025 een besluit kon nemen over het vervolg.

In 2026 stellen we het warmteprogramma voor Urk op. De beslissing over het warmtenet voor bestaande wijken geeft hiervoor input. Eind 2026 wordt het programma vastgesteld. Daarin staat hoe Urk de komende jaren van het aardgas afgaat.

De realisatie van het warmteprogramma brengt kosten met zich mee. Hoe hoog die kosten zijn, hangt af van de keuzes die de raad maakt. We nemen deze kosten mee in de begroting vanaf 2026.

Daarnaast voeren we de komende jaren isolatieacties uit om de warmtevraag te verlagen. Deze isolatiemaatregelen worden betaald met rijksmiddelen vanuit de SpUk LAI-regeling.

Grondstoffen

Het nieuwe grondstoffenplan 2025-2028 bevat verschillende maatregelen. In het najaar van 2025 zijn we gestart met een participatietraject voor afvalinzameling in het Oude Dorp. In de eerste helft van 2026 vervangen we daar de minicontainers door ondergrondse containers. Ook beginnen we in 2026 met het inzamelen van gft bij appartementen. Daarnaast zetten we in op bewustwording rond afvalscheiding.

Omgevingswet: Actualisatie omgevingsvisie, omgevingsplan

In 2026 actualiseren we de omgevingsvisie. Zo sluiten de visie en omgevingsprogramma's goed op elkaar aan. We werken aan het (tijdelijke) omgevingsplan, zodat er uiterlijk 2032 een definitief versie ligt.

Beheer openbare ruimte

Algemeen

Het beleid voor de openbare ruimte staat in het Beleidsplan IBOR 2022-2027. Door veranderingen op Urk, nieuwe regels en het aflopen van het plan, starten we in 2026 met het maken van een nieuw beleidsplan. Eind 2027 stellen we dit plan vast. Het geldt dan voor vier jaar.

Spelen

In 2025 is het beleidsplan voor spelen, sporten en bewegen in de buitenruimte opgesteld. In 2026 werken we dit verder uit in een uitvoeringsplan. Op basis daarvan vervangen we in 2026 een aantal speeltoestellen. De speeltoestellen op het strand krijgen voorrang, als uitwerking van de motie over vervanging op die locatie.

Wegen

In 2026 verbreden we de Staartweg om het verkeer veiliger en vlotter te laten doorrijden. Het fietspad richting de Singel wordt verlengd en er komen veilige oversteekplaatsen. Ook gaat het busverkeer weer over de Staartweg rijden, met enkele nieuwe haltes.

Op bedrijventerrein Zwolsehoek vervangen we na de rioleringswerkzaamheden de elementenverharding op de hoofdroute door asfalt.

Riolering & Klimaatadaptatie

Eind 2022 is het gemeentelijk water- en rioleringsplan 2022-2028 (GWRP) vastgesteld. Hierin staat het beleid voor de rioleringen, de gemalen en de singels. Het plan bevat een investeringsplanning voor grote vervangings- en/of reconstructieprojecten van de "grotere" ondergrondse rioleringsstructuur. Zoals de rioolleidingen onder de wegen de Akkers en het Noorderzand.

Met de GWRP geven we invulling aan het beleid om de grote lozers van afvalwater meer te gaan belasten en huishoudens minder. Bij de kadernota 2026 is vastgesteld om € 500.000 extra rioolheffing bij grote vervuilers in rekening te brengen. Dit komt ten goede aan huishoudens. Dit wordt in 2026 doorgevoerd.

Het GWRP vertaalt het landelijke- en regionale klimaatbeleid naar lokaal beleid. In 2025/2026 stellen we de Lokale Adaptatie Strategie (LAS-Urk) op. Hierin staan maatregelen om Urk beter te beschermen tegen wateroverlast, droogte en hitte. We proberen dit zoveel mogelijk te financieren met subsidies en slimme combinaties met andere projecten.

Investerings

Vormtweg

De Vormtweg is onderdeel van de basisinfrastructuur. In 2024 hebben we onderzocht hoe we de weg veiliger en toekomstbestendig kunnen maken. In 2026 voeren we onderhoud uit. Een apart wandelpad was gewenst, maar door de financiële opgave die we hebben is dit niet meegenomen. De totale investering komt uit op € 2.700.000

In het IBOR is hiervoor geen geld beschikbaar. Daarom is de investering opgenomen in de Kadernota. Vanaf 2028 verwachten we jaarlijks € 238.000 aan kapitaallasten. Dit bedrag is verwerkt in het financiële overzicht van de kadernota 2026. In deze begroting vragen we het investeringsbedrag van € 2.700.000 aan.

Reconstructie riolering Akkers/Noorderzand (Ruggengraat)

In het gemeentelijk water- en rioleringsplan 2023-2028 (GWRP) staan investeringen voor het vervangen van rioolleidingen. Een belangrijk project is de vervanging van het hoofdriool onder de wegen van de Akkers en het Noorderzand, richting het hoofdgemaal bij wijkbeheer. Dit verkleint de kans op water op straat en verbetert de waterkwaliteit in de singels. Het project is onderdeel van het afvalwaterakkoord met waterschap Zuiderzeeland. De voorbereidingen zijn in 2025 klaar. In 2026 starten we met de uitvoering, die in 2027 wordt afgerond.

Verbeteren verlichting zebrapaden in Urk

Om voetgangers beter zichtbaar te maken, investeren we in betere verlichting bij zebrapaden. Hoewel dit in de kadernota 2026 eerst als bezuinigingsvoorstellen werd voorgesteld, is via een motie andere oplossing gevonden. Daardoor kunnen we doorgaan met een jaarlijkse investering. In totaal investeren we in vier jaar € 400.000. In deze begroting herstellen we het voorstel en brengen we het terug op het oorspronkelijke niveau.

Wat mag het kosten?

Programma (x € 1.000)	2026	2027	2028	2029
Lasten				
Wegen en verkeer	3.742	3.773	11.742	3.935
Openbaar vervoer	43	58	111	110
Volksgezondheid	2.298	2.117	2.139	2.148
Riolering	2.167	2.161	2.156	2.150
Afval	2.538	2.441	2.441	2.441
Milieubeheer	1.665	1.660	1.677	1.695
Begraafplaatsen	537	543	541	540
Ruimte, bouwen en grondexploitatie	32.459	26.002	22.136	14.997
Totaal lasten	45.449	38.755	42.943	28.016
Baten				
Wegen en verkeer	199	135	4.824	135
Openbaar vervoer	-	-	-	-
Volksgezondheid	15	15	15	15
Riolering	2.737	2.737	2.737	2.737
Afval	3.053	3.092	3.171	3.171
Milieubeheer	326	326	326	326
Begraafplaatsen	452	452	452	452
Ruimte, bouwen en grondexploitatie	29.691	23.316	19.688	12.776
Totaal baten	36.472	30.072	31.212	19.611
Saldo meerjarenbegroting voor reserves	-8.976	-8.683	-11.730	-8.404
Mutaties reserves	-	-	-	-
Saldo meerjarenbegroting na reserves	-8.976	-8.683	-11.730	-8.404

Programma Werken

Inhoud

- Havens en waterwegen
- Fysieke bedrijfsinfrastructuur
- Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen
- Economische promotie
- Onderwijs

Wat willen we bereiken?

Strategie en visie

In 2026 werken we verder aan een goed vestigingsklimaat. Dat doen we met de beleidsprogramma's die in voorgaande jaren zijn opgesteld, zoals 'Economie, Toekomstbestendige Bedrijventerreinen, Toerisme & Recreatie en Detailhandel & Horeca. Ons doel is om werkgelegenheid, economische ontwikkelingen en innovaties te ondersteunen. Als gemeente kunnen we helpen met ruimte, scholing en trainingen voor werknemers (Human Capital). Ook ondersteunen we nieuwe ontwikkelingen.

Ruimte

De ontwikkeling van bedrijventerrein Port of Urk verloopt volgens planning. De eerste bedrijven zijn gestart met bouwen. Het is belangrijk dat er dan drinkwater, elektriciteit en warmte beschikbaar zijn. Dit geldt voor Port of Urk en voor de bestaande bedrijventerreinen. Door nieuwe bedrijfskavels op Port of Urk kunnen we ruimtelijke knelpunten op de andere bedrijventerreinen oplossen. Zo blijven onze bedrijventerreinen van goede kwaliteit. Ze ondersteunen ondernemers in plaats van hen te beperken.

Toerisme en recreatie groeien. Daardoor komt er steeds meer druk op de ruimte. Het is belangrijk dat we hier regie op houden, zodat de groeikansen voordelen biedt voor iedereen. Voor Lemsterhoek maken we een visie. Die moet het gebied toekomstbestendig maken en duidelijke kaders geven voor nieuwe plannen en ontwikkelingen.

Human Capital

Goed opgeleid en vaardig personeel is belangrijk voor een sterke economie. Port of Urk biedt kansen om theorie en praktijk te combineren en te verbinden met het bedrijfsleven. We maken gebruik van de kansen die de Regio Zwolle biedt. Zo versterken we de lokale economie.

Innovatie

Urk moet een belangrijk viscentrum blijven. We zetten in op innovatie en duurzaamheid. We versterken de maritieme en agrarische regio Noordelijk Flevoland. We zoeken ook nieuwe manieren om samen te werken. Clustervorming is daar een goed voorbeeld van. Dit willen we stimuleren. Het Visserij Ontwikkel Plan helpt om concrete initiatieven uit te voeren.

Onderwijs

Goed onderwijs is belangrijk. We investeren gericht in onderwijs en in goede voorzieningen op Urk. In 2026 besteden we extra aandacht aan de kwaliteit van het leerlingenvervoer. De brede school gaat medio 2026 open en hiermee komt er meer speciaal onderwijs naar Urk.

Uitbouw Maritiem Onderwijs

Een van onze speerpunten is het verder ontwikkelen van het maritieme onderwijs. Dit gaat om opleidingen in binnenvaart, zeevaart en waterbouw. We verbeteren de huisvesting van deze opleidingen. Studenten krijgen zo een moderne en goed uitgeruste leeromgeving.

Ondersteuning Basis- en Speciaal Onderwijs

Het basis- en speciaal onderwijs is cruciaal voor de vorming van onze kinderen. Onze onderwijskundige visie en huisvesting moeten gelijklopen met de ruimtelijke groei en maatschappelijke uitdagingen op Urk. We investeren in een positief pedagogisch klimaat waarin jongeren zich veilig voelen, zowel op school als in de bredere samenleving. Dit omvat ook de bouw en renovatie van schoolgebouwen die aansluiten bij de groeiende behoeften van de gemeenschap.

Verbreding Voortgezet en Beroepsonderwijs

We willen het voortgezet- en beroepsonderwijs op Urk verbreden door het aanbod uit te breiden. Specifiek richten we ons op de uitbreiding van het mbo met opleidingen in de zorgsector. Een belangrijk onderdeel hiervan is de herhuisvesting van het Berechja College. Deze plannen nemen we mee in ons integraal huisvestingsplan. Dit plan biedt een breed perspectief op de onderwijshuisvesting.

Digitale Zelfredzaamheid en Taalvaardigheid

We helpen inwoners om beter met digitale middelen om te gaan. Ook pakken we laaggeletterdheid en taalachterstand aan. De Flevomeer Bibliotheek Urk speelt hierin een belangrijke rol. We steunen programma's die mensen helpen met digitale- en taalvaardigheden. Zo kan iedereen meedoen in de samenleving en op de arbeidsmarkt.

Wat gaan we doen?

Visievorming Lemsterhoek

In 2026 is het gebied Lemsterhoek beleidsmatig geanalyseerd. We hebben gesproken met alle betrokkenen. Dit levert een gedragen scenario op voor de eerste fase (verbeteren knelpunten voor de komende 5 tot 10 jaar). In 2026 werken we het voorkeursscenario uit in een gebiedsprogramma.

Project nieuw wonen en werken

In 2026 werken we de locatie uit voor de volgende woonwijk na de Zeeheldenwijk en de volgende bedrijfslocatie na Port of Urk. We sorteren dan voor op de periode 2035-2050. Van locatiekeuze tot bouwrijpe kavels duur ongeveer tien jaar.

Begeleiding project Spuiweg

In het najaar van 2025 ronden we het tweede deel van de milieueffectrapportage af. In 2026 maken we een realisatieovereenkomst. Provincie Flevoland, gemeente Noordoostpolder en gemeente Urk maken dan afspraken over de financiering.

Unilocatie Maritieme Campus Urk

Een Maritieme Campus is van waarde voor Urk. In 2026 ronden we het onderzoek af naar de voorwaarden. Daarna beslissen we hoe we verder gaan.

Spoedherstel Havenkades

We onderzochten de staat van de havenkades. U krijgt dit jaar de resultaten. De meeste kosten komen vanaf 2029. Voor spoedherstel gebruiken we de reserve uit de jaarrekening 2024.

Regio Zwolle

In tegenstelling met wat wij bij de kadernota 2026 hadden opgenomen, blijven wij ook de komende 2 jaar deelnemen aan de Meerjarige Agenda Regio Zwolle 2024-2028, met uitzondering van het programma Arbeidsmarkt. Hiermee zetten we in op brede regionale samenwerking en versterken we onze positie op het gebied van economie en ruimte. Zo trekken we als Flevolandse gemeenten gezamenlijk op met Dronten en Noordoostpolder.

Investerings

Ontwikkeling OV-hub en gymzaal/pumptrack Urkerweg

De OV-Hub aan de Urkerweg wordt het busstation van Urk. Dit station op een knooppunt van hoofdwegen. Daardoor kunnen bussen beter op elkaar aansluiten. Reizen naar Lelystad, Kampen en Zwolle wordt sneller. De investeringskosten voor dit project stijgen met € 1.400.000. We vragen in deze begroting een verhoging van het krediet. Het financiële gevolg is een structurele last van € 98.000 aan kapitaallasten. De gevolgen voor het IBOR worden meegenomen in de Kadernota 2027. De bouw van de gymzaal zal in 2026 worden gestart.

Integraal Huisvestingsplan Onderwijs

De gemeente heeft een wettelijke taak voor onderwijshuisvesting. Samen met het onderwijs hebben we dit uitgewerkt in het Integraal huisvestingsplan onderwijs. De gemeenteraad stemde op 4 juli 2025 in met dit plan. Bij de kadernota 2026 is ingestemd met het reserveren van afschrijvingslasten en rentelasten voor deze investeringen in de begroting voor de eerste tranche. In deze begroting wordt voor een aantal kleinere investeringen een krediet aangevraagd. Voor de overige investeringen ontvangt u te zijner tijd een apart investeringsvoorstel.

Vervanging havenkades Urker havens

Een groot deel van de oudere havenkades van de Urker haven is de komende jaren aan vervanging toe. Het gaat om de Staverse kade, de Westhavenkade, de Oosthavenkade en een deel van de Burgemeester Schipperkade. Sommige kades zijn meer dan 70 jaar oud. Door ouderdom, het toegenomen intensieve gebruik maar ook roestvorming vallen meer gaten in en achter de kades. Dit is onveilig. In 2025 is onderzocht wat er moet gebeuren. Ook zijn tijdelijke maatregelen genomen. In 2026 en 2027 bereiden we de vervanging voor. In 2028 starten we met de uitvoering. We vragen nu een investeringsbudget van € 2.000.000. Dit bedrag is opgenomen in het financieel beeld van de Kadernota.

We zoeken ook aanvullende financiering bij het Rijk, waterschap en provincie. Deze gesprekken starten zodra de opgave duidelijk is.

Wat mag het kosten?

Programma (x € 1.000)	2026	2027	2028	2029
Lasten				
Havens en waterwegen	946	1.038	1.034	1.022
Fysieke bedrijfsinfrastructuur	18.785	8.530	7.980	8.748
Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	178	175	174	174
Economische promotie	3.289	1.639	1.105	1.105
Onderwijs	5.274	6.041	6.405	6.355
Totaal lasten	28.472	17.423	16.698	17.404
Baten				
Havens en waterwegen	984	984	984	984
Fysieke bedrijfsinfrastructuur	18.785	8.530	7.980	8.748
Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	276	276	276	276
Economische promotie	501	501	501	501
Onderwijs	1.415	1.415	1.415	1.415
Totaal baten	21.961	11.706	11.156	11.924
Saldo meerjarenbegroting voor reserves	-6.511	-5.717	-5.542	-5.480
Mutaties reserves	-	-	-	-
Saldo meerjarenbegroting na reserves	-6.511	-5.717	-5.542	-5.480

Programma Leven

Inhoud

- Sport (beleid en accommodaties)
- Cultuur, museum en media
- Openbaar groen en recreatie
- Participatie, toegang en eerste lijn
- Inkomen, WSW en beschut werk
- WMO / zorg 18+
- Jeugdzorg

Wat willen we bereiken?

Bestaanszekerheid

Iedereen heeft recht op een stabiel en veilig bestaan. Dat betekent genoeg inkomen, een woning, toegang tot onderwijs en zorg, evenals een financiële buffer voor onverwachte kosten. Dit is nodig om mee te doen in de samenleving. De gemeente Urk wil haar inwoners helpen. De gemeente heeft van het Rijk de taak gekregen om bestaanszekerheid te bieden. Daarbij spelen veel onderwerpen een rol: inkomensbeleid, het terugdringen van niet-gebruik, de armoedeval, schuldhelpverlening, maatwerk binnen de Participatiewet, mantelzorg en chronisch zieken.

De gemeente, het Rijk en de partners moeten dit samen oppakken. De nieuwe Participatiewet in balans is hierin een belangrijke stap. Het Rijk wil met deze wets- en beleidswijzigingen zorgen voor een voldoende en zeker bestaansminimum. Ook wil het mensen stimuleren om mee te doen in de samenleving. Er komt meer ruimte voor maatwerk. Daarbij wordt gekeken naar wat iemand kan en nodig heeft. De gemeente Urk wil hier, waar mogelijk alvast op vooruitlopen.

Zorgtransformatie via integraal zorgakkoord (IZA)

Tussen 2023 en 2026 maken we een samenwerkingsplan voor de zorg. Dit doen we vanuit het Integraal Zorgakkoord (IZA). In dit plan staan passende, preventie, duurzame en digitale zorg centraal. We verbinden de regionale zorg ('t Vlie) en onze lokale zorginfrastructuur (Gezond op Urk). In het Regioplan Flevoland staan de belangrijkste doelen voor deze zorgvernieuwing.

We kijken regionaal naar:

- Beschikbaarheid van gegevens;
- Digitale vernieuwing;
- Zorgcapaciteit;
- En de arbeidsmarkt.

Opgroeien in een Kansrijke Omgeving

Verankering van DURF en Opgroeien in een Kansrijke Omgeving (OKO) blijven we via een programmatische aanpak door ontwikkelen. Denk daarbij aan begeleide vrijetijdsbesteding, ouderbetrokkenheid, preventie en handhaving. Daarbij willen we ook bruggen bouwen met andere sectoren. Met de verankering van DURF zoeken we (nog) meer de verbinding met het beleidsveld Veiligheid. Samen pakken we diverse zaken op. Zoals plan Golfbreker, de Visie Verantwoord Uitgaan op Urk en de persoonsgerichte aanpak.

Wat gaan we doen?

Schuldhulpverlening

In 2026 zetten wij de dienstverlening op het gebied van schuldhulpverlening voort, waarbij de nadruk ligt op het intensiveren van de samenwerking met ketenpartners. Ook gaan we verder met de implementatie van de Basisdienstverlening. Het doel van de Basisdienstverlening Schuldhulpverlening is het waarborgen van een uniform en laagdrempelig aanbod van schuldhulpverlening in alle gemeente. Hiermee wordt ingezet op vroegsignalering, snelle en passend ondersteuning en het bevorderen van financiële stabiliteit en zelfredzaamheid van inwoners.

Preventie Jeugdzorg en DURF

Het college blijft inzetten op een preventieve en samenhangende aanpak voor de jeugd op Urk. In lijn met de kadernota is het programma DURF een belangrijk instrument om te bouwen aan een veilige, gezonde en kansrijke omgeving voor jongeren. De afgelopen jaren heeft DURF zich bewezen als effectief platform waarin de kracht van de gemeenschap centraal staat.

In 2026 zetten we deze lijn door. We gaan door met succesvolle initiatieven zoals de DURF Academies, Positief Opvoeden, Vakantieactiviteiten, Ouderavonden, Meer Cultuur in de Klas en de Rijke Schooldag. Tegelijkertijd blijft er ruimte voor nieuwe initiatieven vanuit de samenleving die bijdragen aan de gestelde doelen.

Jeugdhulp

Om de geïndiceerde jeugdhulp realistisch te begroten, is het van belang rekening te houden met de stijgende lijn die wij de afgelopen jaren zien. Afgezet tegen de landelijke ontwikkelingen is deze stijgende lijn inhoudelijk gezien en los van de financiën niet erg zorgwekkend: binnen de gemeente Urk wordt ook nu nog minder dan gemiddeld een beroep op jeugdhulp gedaan. Wel heeft het onze aandacht: het streven is een afvlakking van deze stijgende lijn. Het is van belang om zo vroeg mogelijk de juiste hulp en ondersteuning in te zetten, zodat zwaardere zorg zo mogelijk voorkomen wordt, evenals escalatie. Om die reden zetten we in op uitvoering van de Landelijke Hervormingsagenda Jeugd met enerzijds versterking van het stevige lokale team en anderzijds versterking van de sociale basis en preventie. Daarnaast willen we meer inzicht krijgen in de meest complexe casuïstiek Jeugd (en Wmo) om zowel inhoudelijk als (kosten)beheersmatig tot verbetering te komen.

De van het rijk te ontvangen extra middelen (middelen Commissie van Ark) voor de jaren 2025 tot en met 2027 zijn dan ook bestemd voor versterking en doorontwikkeling van preventie, de sociale basis en het stevige lokale team. Ook de middelen die toegezegd zijn ter gedeeltelijke compensatie van de kosten jeugdhulp in 2023 en 2024 zijn bestemd voor het Sociaal Domein zodra het Rijk die toezegging nakomt.

Jeugd- en jongerenwerk

In het najaar van 2024 is gestart met de uitvoering van een nieuwe opdracht voor het jeugd- en jongerenwerk. Deze pilot heeft een looptijd tot juli 2026. Begin 2026 wordt een evaluatie uitgevoerd, waarvan de resultaten richtinggevend zullen zijn voor de besluitvorming over de toekomstige inrichting en inzet van het jeugd- en jongerenwerk.

Startpunt Taal, Ontwikkeling en Participatie (TOP)/Huis voor Taal

In 2023 zijn we gestart met het Huis voor Taal, ook wel TOP genoemd (Taal, Ontwikkeling en Participatie). Dit project liep tot eind 2025. Uit de evaluatie blijkt dat het initiatief een succes is. Steeds meer inwoners weten het TOP te vinden. Ze werken daar aan taal- en basisvaardigheden op een laagdrempelige manier. TOP is ook een plek waar mensen worden doorverwezen naar

gespecialiseerde hulpinstanties. Het is uitgegroeid tot een herkenbaar visitekaartje waar mensen terecht kunnen voor verdere ondersteuning.

Urk heeft relatief veel laaggeletterden. Daarom is het belangrijk TOP te behouden. We zetten TOP na 2025 structureel voort. We betalen de kosten uit bestaande budgetten, zoals participatie en de doeluitkering Wet Educatie en Beroepsonderwijs (WEB).

Decentralisatiegelden versterking bibliotheken

In 2026 krijgt de gemeente €100.000 via het gemeentefonds. Dit is in het kader van de Wet Stelsel Openbare Bibliotheken (WSOB). De bibliotheek gebruikt het bedrag voor meer bemande openingsuren, jongeren tot 23 jaar gratis lid te maken en het project TOP voort te zetten.

Kunst en Cultuur

In 2026 gaan we verder met uitvoeren van het beleid uit de sport- en cultuurvisie. We behouden bestaande activiteiten en versterken ze waar nodig. We richten ons op jongerenparticipatie, ondersteunen van aanbieders en het versterken van de bibliotheek als belangrijke maatschappelijke voorziening. We investeren in cultuureducatie, zowel op school als na schooltijd. Ook geven we subsidie aan verenigingen die willen groeien en professionaliseren. Zo maken we cultuur toegankelijker en verbeteren we de kwaliteit van deelname.

Toename Wmo-kosten

De uitgaven binnen de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) blijven een belangrijk onderdeel van het sociaal domein. De Wmo-kosten de komende jaren stijgen. De afgelopen jaren lagen de Wmo-kosten in Urk lager dan het landelijke gemiddelde. Dat komt doordat Urk minder ouderen heeft. Vanaf 2026 zien we een stijging. De Wmo-kosten gaan toenemen, omdat de demografische piramide schuift van extreem jong naar jong-maar-vergrijzend. Meer ouderen, hogere zorgzwaarte, minder draagkracht voor mantelzorg, en een grotere totale bevolking geeft dat er meer en duurdere Wmo-voorzieningen nodig zijn. In 2026 wordt verder gewerkt met het project kostenbeheersing zorgkosten dat in 2025 is gestart.

Participatie

In 2026 wordt op basis van het onderzoek dat in 2025 is uitgevoerd verder gewerkt aan het werkcentrum. Hier komen een aantal functies op het gebied van werk en dagbesteding samen zodat de integrale aanpak wordt versterkt en onze inwoners beter geholpen kunnen worden.

Uitbreiding uren voor het werkgeversservicepunt inclusief uitbreiding locatie

Vanwege de wettelijke taken van de gemeente Urk in het kader van de Wet SUWI, de SROI en de Hervorming infrastructuur arbeidsmarkt en regionale ontwikkelingen is het noodzakelijk het aantal uren inzet WSP Urk Werkt te verhogen van 40 uur per week naar 60 uur per week. Daarnaast is een investering noodzakelijk voor een locatie voor het werkcentrum wat leidt tot kapitaallasten. In totaal € 113.000.

Wonen en zorg

Mensen moeten goed kunnen wonen op Urk. Ook als zij ouder worden of ondersteuning nodig hebben. In het wetsvoorstel Versterking regie volkshuisvesting wordt nadrukkelijk de regie bij Rijk, provincies en gemeenten belegd. In 2026 wordt gestart met de uitvoeringsagenda van het programma wonen en zorg dat in 2025 is vastgesteld.

Wet integrale suïcide preventie

Vanaf 1 januari 2026 krijgt suïcide preventie een plek in de Wet Publieke Gezondheid. Deze dient een plek te krijgen in het gezondheidsbeleid en de uitvoering hiervan. Er komt hiervoor landelijk 10 miljoen euro beschikbaar via het gemeentefonds. Het is nog onzeker wat dit voor onze

gemeente betekent. De VNG en het ministerie van VWS bespreken op dit moment de wijze waarop het budget van € 10 miljoen wordt uitgekeerd aan de gemeenten. In het voorjaar informeren zij de gemeenten over de stand van zaken op beide punten.

SPUK GALA/ AZWA

Het gezond en Actief Leef Akkoord stopt voor een aantal maatschappelijke onderdelen eind 2025. Sommige onderdelen lopen door, namelijk “Terugdringen gezondheidsachterstanden, Kansrijke start, Valpreventie, Versterken sociale basis, Mantelzorg en welzijn op recept.” Deze thema’s moeten straks verweven gaan worden in basisfunctionaliteiten in het Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord (AZWA). Dit is echter nog niet geconcretiseerd waardoor er onzekerheden zijn hoe we de huidige invulling moeten borgen.

GR Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst Flevoland

In de begroting van 2025 kwam naar voren dat de begroting van de GGD niet meerjarig sluitend is. Om meer grip te krijgen op de financiële situatie heeft het bestuur de opdracht gegeven aan de directie om inzicht te geven in de dienstverlening die wordt gefinancierd uit de inwonersbijdrage. Deze opdracht heeft geresulteerd in een gewogen proces waarin voor het scenario ‘Gericht Versterken’ is gekozen. Echter vraagt dit een forse investering welke we willen maken om de kwaliteit van dienstverlening op het wettelijk niveau te krijgen. Door de tekorten te dekken en in te gaan op het appèl voor versterking wordt echter wel verwacht dat deze middelen afdoende zijn om deze doelstellingen te realiseren.

Naast de wijziging van de begroting o.b.v. autonome ontwikkelingen zorgt deze extra investering voor een groei van de totale inwonersbijdrage 2026 van € 77.000. De begroting van de GGD is hierop aangepast.

Moties bij de kadernota

Urker taal

In 2026 gaan we verder met het beleid uit de sport- en cultuurvisie. We blijven inzetten op het behouden en versterken van bestaande activiteiten. Onze focus ligt op meer jongerenparticipatie, het ondersteunen van verenigingen en aanbieders en het verder ontwikkelen van de bibliotheek als belangrijke ontmoetingsplek in de gemeente.

We stimuleren cultuureducatie, zowel binnen- als buiten school. Verenigingen die willen groeien en professionaliseren krijgen ondersteuning. Zo zorgen we ervoor dat cultuur voor iedereen toegankelijk en van goede kwaliteit blijft.

De gemeenteraad heeft een motie aangenomen van SGP, CDA, CU en GB. Daarin staat dat we de Urker taal waarderen en willen behouden. We stimuleren initiatieven, maar voeren zelf geen projecten uit. Wel werken we in 2026 een voorstel uit om binnen het bestaande cultuurbudget een vast bedrag te reserveren voor initiatieven rondom de Urker taal. Zo krijgen goede ideeën uit de samenleving een steuntje in de rug.

We onderzoeken ook hoe we de Urker taal zichtbaarder kunnen maken in de openbare ruimte. Denk aan tweetalige bewegwijzering, naamgeving of informatieve borden. Zo geven we de taal een herkenbare plek in het straatbeeld, binnen de mogelijkheden van ons beleid en budget.

Motie buurtverenigingen en kerken

Het versterken en behouden van sociale cohesie is onderdeel vanuit het Gezond en Actief Leef Akkoord. Hiervoor zijn diverse activiteiten ontwikkeld. Om de evenementenvergunningen en – faciliteiten, buurtverenigingen en kerken kostendekkend te maken zal gekeken moeten worden

naar een andere structurele dekking, dan eerder voorgesteld. Vooralsnog is besloten om af te zien van de voorgestelde bezuiniging ten laste van het begrotingssaldo.

Investeringsen

Vervanging loslatende tegels zwembad

In het zwembad laten tegels los. De kosten voor vervanging worden geclaimd bij de aannemer. Toch verwachten we dat niet het hele bedrag kan worden verhaald. Daarom nemen we een investeringsbedrag op in de begroting. Het college biedt hiervoor een apart voorstel aan de raad aan.

Sporthal Zeeheldenwijk

In juni 2025 heeft uw raad een informatienota ontvangen over de nieuwbouw van de sporthal in de Zeeheldenwijk. Tijdens de bespreking van de kadernota heeft uw raad een amendement aangenomen. Daarmee is er ruimte gekomen voor het vierde zaaldeel. Eind 2025 of begin 2026 ontvangt uw raad een voorstel.

Wat mag het kosten?

Programma (x € 1.000)	2026	2027	2028	2029
Lasten				
Sport (beleid en accommodaties)	3.292	3.639	4.109	4.069
Cultuur, museum en media	1.362	1.209	1.207	1.176
Openbaar groen en recreatie	2.172	2.149	2.160	2.158
Participatie, toegang en eerste lijn	4.473	4.274	4.275	4.274
Inkomen, WSW en beschut werk	6.790	6.745	6.724	6.671
WMO / zorg 18+	4.492	4.492	4.492	4.517
Jeugdzorg	4.511	4.511	4.511	4.511
Totaal lasten	27.091	27.019	27.477	27.375
Baten				
Sport (beleid en accommodaties)	1.483	1.518	1.513	1.508
Cultuur, museum en media	203	203	303	303
Openbaar groen en recreatie	75	72	72	72
Participatie, toegang en eerste lijn	289	289	289	289
Inkomen, WSW en beschut werk	3.166	3.243	3.353	3.444
WMO / zorg 18+	140	300	300	300
Jeugdzorg	275	175	175	175
Totaal baten	5.631	5.800	6.005	6.091
Saldo meerjarenbegroting voor reserves	-21.460	-21.219	-21.472	-21.284
Mutaties reserves	-	-	-	-
Saldo meerjarenbegroting na reserves	-21.460	-21.219	-21.472	-21.284

Paragrafen

Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Weerstandsvermogen

Weerstandsvermogen is het vermogen van de gemeente Urk om (onverwachte) verliezen en incidentele financiële tegenvallers op te kunnen vangen. Zonder dat de continuïteit of de dienstverlening van de organisatie direct in gevaar komt of financiële noodmaatregelen nodig zijn.

Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen de weerstandscapaciteit. Dat wil zeggen de middelen en mogelijkheden waarover de gemeente beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken en alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn genomen.

Beschikbare weerstandscapaciteit

De gemeente Urk heeft geld nodig om financiële risico's op te vangen. Dit noemen we de beschikbare weerstandscapaciteit.

De gemeente Urk rekent de volgende onderdelen tot de beschikbare weerstandscapaciteit:

1. De algemene reserve;
2. De bestemmingsreserves die dienen ter egalisatie van de volgende specifieke begrotingsposten: Reserve Participatie en Sociaal domein;
3. Stelpost onvoorziene uitgaven;
4. De onbenutte belastingcapaciteit;
5. De reserve grondzaken (algemene weerstandsreserve grondexploitatie).

1. De algemene reserve

De stand van de algemene reserve per 31 december.

2. De bestemmingsreserves participatie en sociaal domein

Deze bestemmingsreserves zijn voor de jaarlijkse egalisatie van de geraamde baten en lasten van de betreffende doeleinden. Vanuit dat oogpunt kunnen deze reserves dan ook worden meegenomen bij de bepaling van de weerstandscapaciteit. De verwachte stand van deze specifieke bestemmingsreserves per 31 december.

3. Stelpost onvoorziene uitgaven

In de begroting is voor dekking van onvoorziene uitgaven een structureel gelijkblijvende stelpost opgenomen. Er zijn nog wel andere stelposten geraamd binnen de begroting. Deze stelposten zijn echter allemaal aangewezen voor specifieke doeleinden.

4. De onbenutte belastingcapaciteit

De financiële verhoudingswet (Fvw) bepaalt dat de eigen inkomsten van een gemeente een bepaald redelijk peil moeten hebben, wil zij in aanmerking komen voor een aanvullende uitkering op basis van artikel 12 Fvw. De onbenutte belastingcapaciteit is de ruimte die er nog is om de belastingen te verhogen. In het algemeen wordt gekeken naar de ruimte die aanwezig is om de OZB-tarieven nog te verhogen. De onbenutte belastingcapaciteit OZB wordt berekend door de gemeentelijke WOZ-waarden tegen het redelijk peil uit het gemeentefonds meicirculaire te vermenigvuldigen. Bij de afvalstoffen- en rioolheffingen is de nog onbenutte belastingcapaciteit alleen de ruimte totdat 100% kostendekking is gerealiseerd. Ten aanzien van de begraafrechten geldt het beleid dat de kosten voor 80% in rekening worden gebracht. Hier is theoretisch sprake van een structureel onbenutte ruimte in de begroting.

In 2026 is er geen sprake van onbenutte capaciteit voor de OZB. Voor de riool- en afvalstoffenheffing wordt wel een onbenutte belastingcapaciteit begroot.

5. De reserve grondzaken

De verwachte stand van het vrij aanwendbare deel van de reserve grondzaken per 31 december.

De weerstandscapaciteit (x € 1.000)	Begroting 2025	Begroting 2026
Algemene reserve (vrije deel)	17.138	13.036
Bestemmingsreserves Participatie en Sociaal Domein	5.789	4.663
Stelpost onvoorziene uitgaven	25	25
Onbenutte belastingcapaciteit	550	621
Reserve grondzaken	3.765	2.067
Totaal	27.267	20.413

Risico-inventarisatie (berekening benodigde weerstandscapaciteit)

Een risico is de onzekerheid (kans) dat een gebeurtenis met (negatieve) gevolgen zich voordoet. Risicomanagement komt dus op de eerste plaats. Pas als een risico, ondanks de inspanningen op het gebied van risicomanagement, toch optreedt en negatieve financiële gevolgen heeft voor de gemeente, dan komt het weerstandsvermogen in beeld.

We verdelen de risico's van de gemeente in drie risicocategorieën:

- Algemeen;
- Concreet;
- Specifiek.

Uitgangspunt bij het bepalen van de risico's is het gegeven dat ze nooit allemaal tegelijk en met een maximale omvang zullen optreden. In een risicoprofiel van meerdere risico's is het ondenkbaar dat ze tegelijk in één jaar zullen optreden. Sommige risico's doen zich nooit voor, terwijl andere zich daarentegen in hun maximale omvang manifesteren. Eerst worden de algemene risico's zoveel mogelijk in beeld gebracht. Voor algemene risico's worden in de regel geen afzonderlijke reserves aangehouden. De concrete risico's zijn in principe zoveel mogelijk gedekt door de aanwezige reserves en voorzieningen. De nadruk zal voor de berekening van de benodigde weerstandscapaciteit op de gemeentelijk specifieke risico's komen te liggen.

Algemene risico's

Algemene risico's zijn voor de gemeente aan te merken als normale risico's. De algemene risico's worden ook meegenomen in de berekening van de benodigde weerstandscapaciteit. Omdat deze moeilijk individueel zijn te bepalen, wordt daarbij uitgegaan van de jaarlijkse begrotingsomvang. Op basis van de uitgangspunten wordt uitgegaan van een risicoprofiel van 5%.

Hieronder is een opsomming weergegeven van de belangrijkste of meest actuele algemene risico's.

- **Economische situatie**
De economie is nu redelijk stabiel. Toch kunnen de oorlog in Oekraïne, de internationale handelsspanningen en de hoge inflatie zorgen voor verslechtering. Het is lastig om nu al te zeggen wat de financiële gevolgen precies zullen zijn.
- **Programma Aanpak Stikstof (PAS)**
Veel bouwplannen zijn stopgezet door een uitspraak van de Raad van State over de Programmatische Aanpak Stikstof. Het stikstofprobleem blijft voorlopig een risico. We berekenen dit risico en nemen het mee in de risicoparagraaf van projecten.
- **Open-einde-regelingen**
Door economische veranderingen kunnen meer mensen gebruikmaken van regelingen zoals bijstand en hulp voor minima. Ook de WMO en Jeugdwet brengen risico's met zich mee, omdat ze geen vaste eindgrens hebben. Voor het sociaal domein en de Participatiewet zijn reserves opgebouwd. Die tellen mee in het weerstandsvermogen.
- **Grote investeringen**
Opgaven en uitdagingen liggen de komende jaren zowel op het terrein van wonen als werken. Om antwoord te kunnen geven op de blijvende en toenemende vraag naar woningen (Zeeheldenwijk), moet Urk fors investeren. Daarnaast wordt Urk gevraagd haar bijdrage te doen in de economische ontwikkeling van Noordelijk Flevoland (Buitendijkse haven en bedrijventerrein). Bijdragen in de uitbreiding en verbeteringen van de infrastructuur (o.a. Randweg).
- **Stijging van de rente**
Gemeenten lopen financiële risico's. Zo zorgt de oplopende rente er momenteel voor dat geld lenen duurder wordt, terwijl tegelijkertijd de inflatie hoog is en investeringen meer kosten. Ook binnen de grondexploitatie speelt de rente een rol. Daarom is het belangrijk dat deze frequent wordt geactualiseerd. In onze gemeente wordt deze jaarlijks herzien.
- **Onverwachte vervanging van activa**
Gemeente Urk heeft de nodige activa in bezit die jaarlijks en periodiek onderhoud behoeven. Het onderhoud hiervan wordt gedaan op basis van onderhoudsplannen waardoor de bijbehorende kosten in beeld zijn. Het risico bestaat dat er zich onverwachte vervangingen voordoen. Te denken valt hierbij aan de havenkades waarvoor een onderzoek loopt.
- **Netcongestie**
Netcongestie is een term die wordt gebruikt om de situatie te beschrijven waarin het elektriciteitsnetwerk de maximale capaciteit heeft bereikt en niet meer in staat is om alle gevraagde elektriciteit te transporteren. De infrastructuur van het elektriciteitsnet is door de versnelde energietransitie verouderd. De gevolgen van netcongestie kunnen zijn dat bedrijven en huishoudens geen extra elektriciteit kunnen afnemen, dat de levering van stroom vertraging oploopt en dat het netwerk instabieler wordt. Er worden verschillende oplossingen gezocht om netcongestie aan te pakken, zoals netverzwaring, het flexibel inzetten van energieverbruikers, en het stimuleren van lokale energieopslag.
- **Schaarste aan (drink)water**
In Nederland staat de beschikbaarheid van drinkwater onder druk, met name door klimaatverandering en een groeiende vraag. Er wordt verwacht dat er in 2030 meer drinkwater nodig zal zijn dan er beschikbaar is, met name door een stijgende vraag en de effecten van droogte. Binnen de gemeente Urk wordt er in verhouding veel water verbruikt

binnen de visverwerkende industrie. Het verminderen van het waterverbruik is essentieel, zowel in huishoudens als in de industrie en landbouw. Bewustwording van de gevolgen van waterverspilling draagt bij aan het verminderen van de vraag.

Concrete risico's

Tot concrete risico's worden risico's gerekend waarvan de omvang van de te verwachten verplichtingen redelijkerwijs zijn in te schatten. Voor concrete risico's worden bestemmingsreserves en voorzieningen ingesteld. De gemeente heeft bijvoorbeeld een reserve/voorziening ingesteld voor wethouders-pensioenen en -wachtgeld. De hoogte van de voorzieningen en bestemmingsreserves dekken de gesignaleerde concrete risico's in voldoende mate af. Er hoeven derhalve geen aanvullende voorzieningen te worden getroffen, waarvoor eventueel de weerstandscapaciteit moet worden aangesproken.

Specifieke risico's

Specifieke risico's zijn risico's die passen bij de situatie waarin de gemeente werkt. De specifieke risico's bestaan uit:

- **Gewaarborgde geldleningen**
De gemeente Urk staat borg voor meerdere leningen. Op deze leningen wordt jaarlijks afgelost, waardoor het risico jaarlijks afneemt.
- **Grondverkoop (grondexploitatie)**
De risico inschatting van de grondverkoop in het kader van de grondexploitatie is op basis van de werkelijke boekwaarde van de complexen. Alle grondexploitaties worden jaarlijks bijgesteld en eventuele verwachte verliezen worden op dat moment genomen (ten laste van de reserve grondzaken wordt een voorziening ingesteld).
Het opschuiven van de verkoop van gronden kan zeker gevolgen hebben. De kosten voor de rente kunnen hierdoor toe- of afnemen en worden de opbrengsten beïnvloed. De gemeente moet bij een verwacht tekort de grondexploitatie afboeken of een zogenaamde 'voorziening' opnemen in de gemeentebegroting. Het treffen van een afboeking is nodig als de huidige marktwaarde lager is dan de boekwaarde. Een voorziening gebeurt bij een geprognosticeerd verlies direct ter grootte van dit volledige verlies en wordt na het afsluiten van de grondexploitatie geheel of gedeeltelijk gebruikt.
- **Veiligheidsregio**
Vanaf 2024 heeft de Veiligheidsregio extra kosten gemaakt vanwege het verplichtend karakter met het landelijk Veiligheidsberaad. Als een van de voorwaarden voor implementatie is gesteld dat Rijksfinanciering beschikbaar moet worden gesteld. Deze financiering heeft nog niet plaatsgevonden. Zolang er geen duidelijkheid is vanuit het Rijk lopen de deelnemende gemeenten risico. Voor Urk is dat financieel meegenomen in de jaarrekening 2024 en voor 2025 is dat meegenomen bij de kadernota. In 2026 en 2027 dekken we deze kosten uit de egaliseringsreserve van de veiligheidsregio. Bij verder uitstel blijft het risico voor de navolgende jaren bestaan.
- **Stichting Waarborgfonds Eigen Woningen (NHG)**
Gemeente Urk heeft een overeenkomst met deze stichting tot zekerstelling voor de nakoming van betalingsverplichtingen van de stichting (achtervangovereenkomst) met betrekking tot de verstrekte hypotheekgaranties. Gemeenten en rijk namen, ieder voor 50%, deel in de achtervang van de Nationale hypotheek garantie. Per 1 januari 2011 is de achtervangfunctie van de gemeenten voor nieuw af te geven hypotheekgaranties vervallen. Vanaf deze datum is voor nieuw af te geven hypotheekgaranties sprake van een 100%

rijksachtervang. Het risico heeft dus alleen betrekking op de afgegeven garanties voor 1 januari 2011.

- **Energienet Urk**
Het Energienet Urk voorziet bedrijven op Port of Urk en woningen in de Zeeheldenwijk van warmte en kou. De organisatievorm joint venture is een samenwerkingsverband van de gemeente en een privaat warmtebedrijf, waarin de gemeente de meerderheid van de aandelen heeft. Voor de financiering staat de gemeente Urk garant voor de te verstrekken BNG-leningen aan het warmtebedrijf tot de invoering van het landelijke garantiefonds.
- **Subsidie Energienet Urk**
De Provincie Flevoland heeft de Gemeente een subsidie toegekend voor de ontwikkeling van het Energienet Urk ter hoogte van € 2.500.000 ("Subsidie"). De Gemeente financiert kosten ten behoeve van de ontwikkeling van het Energienet Urk. Op de datum van deze Overeenkomst heeft de Gemeente € 1.000.000 onder de Subsidie ontvangen. De Gemeente verplicht zich hierbij om dit bedrag als agio te storten op de Aandelen die zij houdt ("Agiostelling") en de gemeente het (beperkte) risico opneemt in de paragraaf weerstandvermogen als de middelen niet zouden terugvloeien.

In de onderstaande tabel worden de genoemde risico's, voor zover mogelijk, gekwantificeerd. Deze risico's kunnen zich eventueel op zowel de korte als de lange termijn voordoen.

Omschrijving	Grondslag Financieel risico (x € 1.000)	Risico profiel	Benodigde weerstands- capaciteit (x € 1.000)	Eventuele opmerkingen
Algemene risico's				
Begrotingsomvang 2026	118.503	5%	5.925	Het is gewenst, gezien de geïnventariseerde algemene risico's, om een deel van de beschikbare algemene weerstandscapaciteit hiervoor in te zetten. Conform de vastgestelde beleidskaders wordt een richtlijn gehanteerd, waarbij 5% van de 'omzet' als risicobedrag wordt opgevoerd.
Specifieke risico's				
Gewaarborgde geldleningen	4.074	5%-10%	306	Dit betreft de uitstaande geldleningen waar de gemeente Urk garant voor staat per ultimo 2026.
Boekwaarde grondexploitaties woningbouw	33.282	10%	3.328	Dit betreft de geraamde boekwaarde van grondexploitatiecomplexen woningbouw per ultimo 2026.
Boekwaarde grondexploitaties bedrijventerrein	30.093	20%	6.019	Dit betreft de geraamde boekwaarde van grondexploitatiecomplexen bedrijventerreinen per ultimo 2026.
Stichting Waarborgfonds Eigen Woningen (NHG)	32.000	5%	1.600	Dit betreft de uitstaande geldleningen waar de gemeente Urk garant voor staat per ultimo 2026.

Energienet Urk gewaarborgde geldleningen	11.000	20%	2.200	Dit betreft de maximaal uitstaande geldleningen waar de gemeente Urk garant voor staat per ultimo 2026.
Verplichte agio storting Energienet Urk	1.000	25%	250	Dit betreft de verplichte agiostorting per ultimo 2026.
Totaal	229.952		19.628	

Ratio weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen vertalen we in een ratio waarbij de verhouding tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en we de benodigde weerstandscapaciteit bepalen. Om de ratio voor het weerstandsvermogen te beoordelen maken we gebruik van onderstaande waarderingstabel. Deze ratio moet in ieder geval hoger zijn dan 1,0 (waarderingscode C).

Het weerstandsvermogen bij de begroting 2026 is met een ratio van 1,0 voldoende.

Bij de begroting 2025 was de ratio nog 1,5. Deze daling komt enerzijds door een stijging van de benodigde weerstandscapaciteit van circa € 1,5 miljoen als gevolg van benoemde risico's, maar vooral door een afname van de beschikbare weerstandscapaciteit van circa € 6,9 miljoen. De stand van de reserves aan het eind van het jaar 2026 laten een sterke daling zien, vooral de algemene reserve. Dit vraagt om aandacht en krijgt de komende tijd gerichte opvolging.

Waarderingscijfer	Ratio weerstandsvermogen	Betekenis
A	2,0 >	Uitstekend
B	1,4 tot 2,0	Ruim voldoende
C	1,0 tot 1,4	Voldoende
D	0,8 tot 1,0	Matig
E	0,6 tot 0,8	Onvoldoende
F	< 0,6	Ruim onvoldoende

Financiële kengetallen

Het is voor gemeente verplicht een basisset van vijf financiële kengetallen op te nemen. Deze kengetallen zijn bedoeld om de gemeentelijke financiële positie inzichtelijker te maken en de vergelijkbaarheid tussen gemeenten te vergroten. De kengetallen en analyse geven gezamenlijk op eenvoudige wijze inzicht aan de gemeenteraad over de financiële positie van de gemeente Urk. Met kleuren groen, oranje en rood is de situatie gunstig, neutraal of ongunstig.

Kengetallen	Werkelijk	Werkelijk	Werkelijk	Werkelijk	Werkelijk
	2020	2021	2022	2023	2024
Netto schuldquote	70%	86%	97%	118%	123%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	65%	81%	87%	108%	114%
Solvabiliteitsratio	37%	33%	30%	28%	25%
Grondexploitatie	47%	62%	66%	70%	65%
Structurele exploitatieruimte	2,5%	3,3%	5,7%	-4,2%	-7,4%
Belastingcapaciteit	118%	110%	99%	98%	99%

Kengetallen	Begroot	Begroot	Begroot	Begroot	Begroot
	2025	2026	2027	2028	2029
Netto schuldquote	173%	159%	186%	176%	186%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	163%	152%	178%	168%	178%
Solvabiliteitsratio	24%	16%	15%	14%	14%
Grondexploitatie	83%	55%	66%	60%	65%
Structurele exploitatieruimte	1,5%	2,6%	2,0%	0,4%	0,3%
Belastingcapaciteit	105%	110%	110%	110%	110%

Signaleringswaarden	gunstig	neutraal	ongunstig
Netto schuldquote	< 90%	> 90% en < 130%	> 130%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	< 90%	> 90% en < 130%	> 130%
Solvabiliteitsratio	> 50%	> 20% en < 50%	< 20%
Grondexploitatie	< 30%	> 30% en < 40%	> 40%
Structurele exploitatieruimte	> 0%	= 0%	< 0%
Belastingcapaciteit	< 95%	> 95% en < 125%	> 125%

In de nota risicomanagement en weerstandsvermogen formuleren we 10 beleidskaders die onderverdeeld zijn in risicomanagement en weerstandsvermogen. Aan de hand van deze beleidskaders houdt gemeente Urk haar financiële weerbaarheid op peil. Deze regels leven we strak na en hebben hun waarde inmiddels bewezen. De afgelopen jaren is er fors geïnvesteerd in het voorzieningenniveau. Dit uit zich in een stijging van de woonlasten. De woonlasten (belastingcapaciteit) komen daarmee voor 2026 uit op 10% boven het landelijk gemiddelde (2025).

Toelichting en analyse samenhang kengetallen:

- **Netto schuldquote & netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen**
De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen. Om inzicht te krijgen in hoeverre sprake is van doorlenen wordt de netto schuldquote zowel in- als exclusief doorgeleende gelden weergegeven. Zo brengen we duidelijk in beeld wat het aandeel van de verstrekte leningen is en wat dit betekent voor de schuldenlast. Door groei van de gemeente Urk (Zeeheldenwijk en Port of Urk) en de investeringen die gepland staan (sporthal, gemeentewerf etc.) is er de komende jaren een hogere behoefte aan liquide middelen. Dit resulteert in een hoge netto schuldquote, al ligt deze iets lager dan in de begroting 2025. Dit komt door een stijging van de begrotingsomvang. Daardoor lijkt de ratio stabiel, maar waakzaamheid blijft nodig. De structurele financiële verplichtingen moeten uiteindelijk wel opgebracht worden.
- **Solvabiliteit**
Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Solvabiliteitsratio is het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal. Het eigen vermogen van een gemeente bestaat uit de reserves (zowel de algemene reserve als de bestemmingsreserves) en het resultaat uit het overzicht van baten en lasten. Voor de omvangrijke grondexploitatie en de geplande investeringen is veel vreemd vermogen nodig. Dit heeft effect op het balanstotaal en daarmee de solvabiliteit. Bij verkoop van gronden en aflossing van leningen neemt het vreemd vermogen weer af, waardoor de solvabiliteit verbetert. Tegelijkertijd daalt het eigen vermogen van de gemeente ten opzichte van voorgaande jaren. Door de investeringen in de komende jaren en daarmee de toename van het vreemd vermogen stijgt het balanstotaal. In combinatie met een lager eigen vermogen leidt dit tot een daling van de solvabiliteit. Ook hier is waakzaamheid geboden.
- **Grondexploitatie**
Dit kengetal geeft weer hoe de boekwaarde van de grond zich verhoudt tot de totale (geraamde) baten. De boekwaarde van de voorraden grond is van belang, omdat deze waarde moet worden terugverdiend bij de verkoop. De gemeente Urk voert een actief grondbeleid. De gemeente Urk heeft een relatief omvangrijke grondexploitaties ten opzichte van de totale geraamde baten. Dit komt met name door de investeringen in de Zeeheldenwijk en Port of Urk. Door de verkoop van de gronden zal de boekwaarde weer dalen daardoor ook het percentage. Omdat grondexploitaties langlopende projecten zijn, zal de komende jaren dit percentage bovengemiddeld hoog blijven. In 2026 is deze gedaald ten op zicht van 2025, wat voornamelijk valt te verklaren is door de toename van de begrotingsomvang in 2026. De voorraden nemen tot en met 2027 toe tot € 66 miljoen. Door verkopen zal deze weer afnemen, maar de ratio blijft hoog. Daarom is het van belang om de ontwikkeling binnen de grondexploitatie nauwlettend te blijven volgen. Het achterblijven en opschuiven van verkopen heeft immers financiële gevolgen.
- **Structurele exploitatieruimte**
Voor de beoordeling van het structurele en reële evenwicht van de begroting maken we onderscheid tussen structurele en incidentele lasten. Bij incidentele lasten of baten gaat het om éénmalige zaken die zich gedurende maximaal drie jaar voordoen. De structurele exploitatieruimte is in de meerjarenbegroting positief. Dit betekent dat de structurele lasten worden gedekt door structurele baten. Wel is een daling van de ratio zichtbaar, wat erop wijst dat de exploitatieruimte afneemt. De gemeente ziet erop toe

dat deze ruimte behouden blijft en is zich bewust van de effecten van toekomstige keuzes.

- **Belastingcapaciteit: woonlasten meerpersoonshuishouden**
De belastingcapaciteit geeft inzicht hoe de belastingdruk in de gemeente zich verhoudt tot het landelijke gemiddelde. Bij de belastingdruk wordt uitgegaan van de woonlasten van een meerpersoonshuishouden. Onder de woonlasten verstaan we de OZB, rioolheffing en afvalstoffenheffing voor een woning met gemiddelde WOZ-waarde in die gemeente. De woonlasten zijn bij de kadernota door de gemeenteraad verhoogd en komen in 2026 op 110% van het landelijk gemiddelde (prijspeil 2025).

Analyse

Uit bovenstaande toelichting op de verschillende kengetallen en uit de overzichten kan geconcludeerd worden dat gemeente Urk de komende periode aanzienlijk in de rode (ongunstig) signaleringswaarden zit. Uitzondering hierop is de structurele exploitatieruimte. Deze is de hele meerjarenbegroting groen (gunstig).

De groei van de gemeente, onder andere door de ontwikkeling van een nieuwe woonwijk en een bedrijventerrein, in combinatie met de geplande investeringen (sporthal, gemeentewerf, integraal huisvestingsplan, etc.), zorgt voor een toenemende financiële druk. Het is daarom essentieel om deze projecten nauwgezet te blijven monitoren. Alleen zo kan worden gewaarborgd dat de gemeente aan haar financiële verplichtingen blijft voldoen. Dit vraagt om structurele aandacht en zal een terugkerend agendapunt zijn binnen de organisatie.

Onderhoud kapitaalgoederen

Inleiding

Voor wonen, werken en recreëren zijn kapitaalgoederen nodig, zoals wegen, riolering, kunstwerken, groen, verlichting en gebouwen. De kwaliteit van deze kapitaalgoederen en het onderhoud daarvan is bepalend voor het onderhoudsniveau en uiteraard de (jaarlijkse) lasten. Dit niveau is voor een belangrijk deel van de kapitaalgoederen door uw raad vastgelegd in het beleidsplan integraal beheer openbare ruimte (IBOR) 2022-2027 in december 2021. In de beheerplannen periodiek onderhoud en vervanging worden per jaar de te onderhouden kapitaalgoederen en te vervangen productiemiddelen weergegeven. De totale kosten verschillen per jaar.

Beleidsdocumenten

Kapitaalgoederen	Beleids- en beheerplan	Vast-gesteld	Einde looptijd	Financieel vertaald	Achterstallig onderhoud
Overkoepelend					
	Beleidsplan IBOR 2022-2027	2021	2027	Ja	Nee
Wegen					
	Beleidsplan wegen Urk Wegenbeheerplan	2015	Onbepaald	Ja	Nee
Riolering					
	Gemeentelijk Water- en Rioleringsprogramma GWRP 2023-2028 Operationeel beheerplan	2022	2028	Ja	Nee
Water					
	Maatwerkovereenkomst	2011	Onbepaald	Ja	Nee
Groen					
	Groenbeleidsplan Urk Groenbeheerplan	2019	2029	Ja	Nee
Gebouwen					
	Nota Vastgoed	2022	Onbepaald	Ja	Nee
Overig					
	Vervangingsplan masten en armaturen	2006	Onbepaald	Ja	Nee
	Speelplekkenbeheerplan				Nee
	Kunstwerken beheerplan	2006	Onbepaald	Ja	

Toelichting op tabel

Het beleidsplan IBOR (Integraal Beheer Openbare Ruimte) is het overkoepelend beleidsdocument voor de openbare ruimte. In 2021 is het IBOR-Beleidsplan geactualiseerd en vastgesteld voor 2022-2027. Onder het IBOR vallen de verschillende kapitaalgoederen en areaaltypen in de openbare ruimte. Het is de intentie om per kapitaalgoed toe te werken naar een uniform te lezen beleids- en beheerplan.

In 2025 is de BGT (Basisregistratie Grootchalige Topografie) via luchtfoto's gecontroleerd en geüpdatet. De beheerkaart in het beheersysteem passen we aan zodat er een goede basis ligt voor de beheerplannen en de aanbesteding van een nieuw beheersysteem in 2026. Deze

aanbesteding is nodig vanwege wettelijke regelgeving. Tegelijkertijd is dit een kans om kritisch te kijken naar de inrichting van het systeem en zowel de inrichting als het gebruik aan te passen naar huidige maatstaven en wensen. Denk hierbij aan nieuwe standaarden om informatie op te slaan en de mogelijkheden om in het veld buiten digitaal wijzigingen door te geven.

Eind 2025 Stelt uw raad het Beleidsplan voor spelen, sporten en bewegen in de openbare buitenruimte (2025-2035) vast. In 2026 maken we het uitvoeringsplan en voeren we de eerste acties uit (zoals vervanging en aanpassingen speelplekken).

Riolering valt buiten het beleidsplan IBOR vanwege de verplichtingen die voortvloeien uit de wet milieubeheer. Voor riolering geldt het Gemeentelijk Water en Rioleringsplan (GWRP) als het koepeldocument. In het GWRP heeft het onderdeel Stedelijk Water ook een prominente plek gekregen. Beide onderdelen, water en riolering, zijn meegenomen in de Beheerkalender Urk en vallen onder het proces van het opstellen van uniforme beheerplannen voor alle areaaltypen.

Beeldkwaliteit 2025

In het vastgestelde IBOR-beleidsplan staan de afspraken hoe het er in de gemeente Urk uit moet zien. Per gebied en per onderdeel zijn de gewenste beheerkwaliteiten afgesproken. Om de kwaliteit te monitoren voeren wij jaarlijks diverse schouwrondes uit. De activiteiten om de kwaliteit te kunnen halen vallen onder het dagelijks onderhoud, groot onderhoud en vervanging van de kapitaalgoederen.

Binnen de kaders wordt jaarlijks aan drie á vier wegen groot onderhoud of vervangingswerkzaamheden uitgevoerd. In 2026 loopt een aantal projecten door die in 2025 zijn gestart. De belangrijkste hiervan is de vervanging en verbreding van De Staartweg. We gaan de weg toegankelijk maken voor busverkeer en komen er bushaltes. Ook komen er een aantal veilige fiets- en voetgangersoversteekplaatsen. Het vrijliggende fietspad trekken we door.

In 2026 worden De Abbert en De Vliestroom omgevormd van elementenverharding naar asfalt. De werkzaamheden voor De Abbert zijn nodig in verband met verzakkingen die zijn ontstaan na de rioleringswerkzaamheden in 2025. Dit is een normaal proces. Omdat De Abbert onderdeel is van de hoofdstructuur die uit asfalt zou moeten bestaan, wordt dit moment gebruikt om asfalt toe te passen. Het straatmateriaal van De Vliestroom heeft het einde van de levensduur bereikt en is aan vervanging toe. De Vliestroom is ook onderdeel van de hoofdstructuur, daarom komt hier ook asfalt. Door deze twee wegen tegelijk aan te pakken kunnen we de werkzaamheden aan beide wegen combineren en afstemmen.

Jaarlijks vervangen we tien tot twintig lichtmasten en armaturen. In 2024 hebben we samen met de gemeente Noordoostpolder een nieuw bestek gemaakt. Dit is in 2025 gegund. We gaan dit in 2026 uitvoeren.

In 2026 staan voor de andere kapitaalgoederen vooralsnog geen grote, noemenswaardige vervangingen op de planning. Na het vaststellen van het speelbeleidsplan eind 2025, gaan we in 2026 het uitvoeringsplan opstellen. Eind 2026 staan de vervangingen op de planning. We communiceren tijdig met bewoners.

Alle projecten stemmen we tijdig met elkaar af en vanuit IBOR en GWRP.

Kerncijfers

Kapitaal-goederen	Objecten	Situatie 31-12-2025
Wegen	Weg binnen de bebouwde kom	106,94 km
	Weg buiten de bebouwde kom	7,16 km
	Wegennet geasfalteerd	126.296 m2
	Wegennet elementenverharding	889.751 m2
	Lichtmasten	4.316 stuks
Riolering	Rioolaansluitingen	8.344 stuks
	Vrijverval-, druk- en persriolering	176 km
	Tussen- en eindgemalen	16 stuks
	Drukgemalen	9 stuks
	Bergbezinksystemen	3 stuks
Water	Oppervlaktewater in beheer bij het waterschap en/of derde, incl. beheer natuurlijke en onbeschoeide oevers	
Groen	Plantsoenen	1.671 are
	Gras	6.758 are
	Bomen	5.999 stuks
	Openbare speelplaatsen en –plekken (speeltoestellen)	434 stuks
Gebouwen	Gemeentehuis/Bibliotheek	1 st
	Monumentale gebouwen (oude Raadhuis en toren Kerkje a\ld Zee)	2 st
	Zwembad 't Bun	1 st
	Onderwijs gebouwen (basisonderwijs)	12 st
	Onderwijs gebouwen (voortgezet onderwijs)	2 st
	Binnensport accommodaties (gymzalen de Noord en Nagel)	2 st
	Peuterspeelzaal / kinderdagverblijf (KCU)	1 st
	Gemeentelijke gebouwen algemeen (brandweer, sportvelden, begraafplaats, haven e.a.)	19 st
	Bedrijfsruimten (verhuurd, werf Hoekman)	1 st
	Woningen ('Metz' en ambtswoning)	2 st
	Totaal	43 objecten
Overig	Bruggen (auto-, fiets-, voetgangersbrug)	24 stuks

Verklaring cijfers

Naast de ontwikkelingen van groei van Urk, wijzigen de hoeveelheden areaal door inbreiding zoals Lemsterhoek en door omvorming van areaal binnen het bestaand gebied, zoals binnen het project De Singel. In 2026 voegen we de Michiel de Ruyterallee toe, dit vanwege de groei van Urk.

Areaaluitbreidingen

De reguliere beheerbudgetten openbare ruimte, inclusief de budgetten ter voeding van beheervoorzieningen, worden jaarlijks met de areaal aanpassing aangepast.

Wegen

Het beleid is vastgelegd in het wegenbeleidsplan Urk (2015), dat integraal is vastgesteld met het IBOR-beleidsplan. Het Urker wegennet inspecteren we volgens de CROW-systematiek elke twee jaar. De maatregelen die daaruit voortvloeien worden verwerkt in de jaren erna. De geplande maatregelen stemmen we af met de andere beheerdisciplines en komen terug in het uitvoeringsprogramma.

Riolering

In het Gemeentelijk Water en Riolering Programma is het beleid voor het stedelijk oppervlaktewater en de gemeentelijke riolering beschreven. Zowel ten aanzien van de inrichtingsopgaven, het beheer en onderhoud en de vervangingsopgave. In het GWRP is een doorkijk gemaakt voor de lange termijn en zijn de maatregelen voor de planperiode concreter beschreven. Om zorg te dragen voor de realisatie van de beheeropgaven op het gebied van de riolering wordt gewerkt met een operationeel beheerplan riolering. Dit is geen vastgesteld document.

Water

Per 1 januari 2011 is de zogenaamde maatovereenkomst in werking getreden tussen de Flevolandse gemeenten en het waterschap Zuiderzeeland waarbij het onderhoud van het stedelijke water zoals het maaien van de oevers en het baggeren is overgedragen aan het waterschap. Het onderhoud aan de beschoeiingen en de stuwen is tegelijkertijd overgedragen. Volgens deze overeenkomst blijft de gemeente Urk verantwoordelijk voor het beheer en onderhoud van duikers, grondkeringen en droogvallende bermsloten en dergelijke. De overeenkomst is per 2025 geactualiseerd waarbij het maaien van de oevers meer is afgestemd op de stedelijke beleving.

Groen

Jaarlijks onderhouden we het openbaar groen volgens het beleid. Dit doen we op basis van beeldkwaliteit. Concern voor Werk doet het onderhoud voor ons. Een klein deel doet wijkbeheer of een externe partij.

Haven

Voor de havenkades van Urk wordt momenteel gewerkt aan een vervangingsplan op basis van de onderzoeken die zijn uitgevoerd. De resultaten van de onderzoeken geven aan dat aan dat 1 km van de kades die bij de gemeente in eigendom zijn op korte termijn vervangen moet worden. Aan de hand van een plan van aanpak wordt in 2026 en 2027 de vervangingsopgave verder voorbereid en uitgewerkt tot een concreet contract zodat in 2028/2029 uitgevoerd kan worden. Tegelijkertijd wordt duidelijk welke investeringen nodig zijn op welk moment.

Gebouwen

Het beheerplan gemeentelijke gebouwen is in mei 2023 vastgesteld als onderdeel van de Nota Vastgoed Urk. Daarin is nadrukkelijk aandacht geschonken aan het verduurzamen van de

gemeentelijke gebouwen. De financiële gevolgen van dit nieuwe plan zijn verwerkt in de meerjarenbegroting 2024-2027. Onder meer het verduurzamen brengt substantiële kosten met zich mee.

Financiële vertaling (x € 1.000)	2026	2027	2028	2029
IBOR				
Groen	891	891	891	891
Verharding	1.192	1.291	1.503	1.489
Water	81	81	81	81
Civiele kunstwerken	679	676	682	676
Meubilair	56	56	56	56
Openbare verlichting	157	164	170	177
Reiniging	330	330	330	330
Recreatie	219	222	226	224
Overig	21	21	21	21
Subtotaal IBOR	3.626	3.732	3.960	3.945
Gebouwen				
Gemeentehuis/bibliotheek	559	664	642	462
Monumentale gebouwen	79	77	77	76
Zwembad	785	780	773	768
Binnensport accommodaties	150	150	148	147
Kindcentrum	253	252	250	249
Gemeentelijke gebouwen	386	382	380	377
Subtotaal Gebouwen	2.212	2.305	2.270	2.079
Verharding	5.838	6.037	6.230	6.024

Risico

In de afgelopen jaren heeft op de budgetten binnen IBOR geen inflatiecorrectie plaatsgevonden. Dit geldt ook voor het komend jaar. Dit betekent dat steeds minder gedaan kan worden voor het beschikbare budget en dat die trend zich voorziet. Daarmee komt de kwaliteit van het areaal steeds verder onder druk te staan en daarmee de ambities uit het IBOR-beleidsplan. Bij het herzien van het IBOR-beleidsplan zal dit in financiële zin naar voren komen.

Financiering

Inleiding

De financieringsfunctie omvat alle activiteiten die voorzien in de financieringsbehoefte van de gemeente. De gemeente moet steeds over voldoende geld beschikken om aan alle verplichtingen te kunnen voldoen. Om investeringen te financieren trekt de gemeente geldleningen aan met een langere looptijd. De wet financiering decentrale overheden (Fido) en het Treasurystatuut bepalen de kaders voor de financieringsactiviteiten van de gemeente Urk.

De financieringsmiddelen worden aangetrokken op de geld- en kapitaalmarkt. In deze paragraaf beperken wij ons tot het weergegeven van de financieringspositie lang, de kasgeldlimiet (korte schuldnorm) en renterisiconorm (lange schuldnorm). Onder de financieringsfunctie valt niet het garanderen van rente en aflossing van geldleningen van derden, die worden per verzoek aan het bestuur voorgelegd.

Financiering lang

De financieringspositie van de gemeente Urk geeft het volgende beeld:

Bedragen (x € 1.000)	Rekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
(Im-)materiële vaste activa	90.803	110.599	155.036
Financiële vaste activa	8.171	8.063	7.929
Vorraden (grondexploitaties)	57.430	63.492	63.089
Totaal vaste activa en voorraden	156.403	182.154	226.054
Financieringsmiddelen:			
Eigen vermogen:	42.216	43.765	35.676
Vreemd vermogen:			
Voorzieningen	5.488	5.138	6.507
Langlopende leningen (> 1 jaar)	98.831	98.831	101.709
Totaal financieringsmiddelen	146.535	147.734	143.892
Financieringstekort of -overschot	-9.869	-34.420	-82.163

Het financieringstekort ontstaat als meer investeringen gefinancierd moeten worden dan er langlopende leningen zijn aangetrokken of reserves zijn gerealiseerd. Ook financieren we de grondposities (boekwaarden voorraden bouwgronden in exploitatie). Deze laatste financieringsbehoefte is van kortere duur, namelijk tot het moment dat de voorraden worden verkocht.

De gemeente Urk past totaalfinanciering toe. Daarbij worden op basis van de werkelijke totale liquiditeitsbehoefte (het saldo van uitgaven en ontvangsten) leningen aangetrokken. Argumenten voor het toepassen van totaalfinanciering zijn efficiency, schaalvoordelen en inzichtelijkheid. De kasgeldlimiet en de renterisiconorm zijn randvoorwaarden bij de gemeentelijke financieringsactiviteiten.

Per ultimo 2024 was sprake van een financieringstekort van ruim € 9 miljoen, dat tijdelijk werd afgedekt met kasgeldleningen ter grootte van € 10 miljoen.

Volgens de prognose moet in de loop van 2026 voor ruim € 82 miljoen langlopende leningen worden aangetrokken. De uiteindelijke behoefte en het moment waarop gefinancierd wordt, zijn afhankelijk van het uitvoeren van het investeringsschema en het tempo van het bouwrijp maken van gronden en de verkopen daarvan.

De ervaring leert dat het daadwerkelijk realiseren van voorgenomen investeringen trager verloopt dan gedacht (planningsoptimisme). Het gevolg is dat de werkelijke liquiditeitsbehoefte in de praktijk lager uitvalt dan het begrote financieringstekort.

Volgens de Wet Fido mag je niet eerder lenen dan dat de middelen daadwerkelijk nodig zijn. Ook moet de looptijd van de leningen passen bij de verwachte duur van de liquiditeitsbehoefte. Voor de kosten van de financiering is vervolgens de marktrente op het moment van het afsluiten van de benodigde leningen bepalend.

Onderstaande tabel maakt de mutaties in de geldleningen en de invloed daarvan op de gemiddelde rente zichtbaar. De onder renterisico op vaste schuld vermelde mutaties zijn in deze tabel verwerkt.

Bedragen (x € 1.000)	Rekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026 *
Stand per 1 januari	78.463	98.831	110.941
Nieuwe leningen	25.000	-	-
Aflossingen	4.632	7.890	9.232
Rentelast	1.909	1.899	2.277
Gemiddelde rentepercentage	2,15%	2,00%	2,14%
Stand per 31 december	98.831	90.941	101.709

(*) De beginstand van de begroting 2026 wijkt af van de eindstand van 2025, als gevolg van het aantrekken van een lening van € 20 miljoen (met een looptijd van 20 jaar en een vaste rente van 2,96%).

Kasgeldlimiet (norm voor korte schuld)

Een instrument om de omvang van de kortlopende financieringsmiddelen te bewaken is de kasgeldlimiet. Deze bedraagt voor 2026 € 10,1 miljoen (8,5 % van het begrotingstotaal). Van de ontwikkeling van de werkelijke liquiditeitspositie in relatie tot de toegestane kasgeldlimiet kunnen we het volgende overzicht geven.

Bedragen (x € 1.000)	Rekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Grondslag = omvang begroting	82.365	77.684	118.503
Toegestane kasgeldlimiet (8,5%)	7.001	6.603	10.073
Toets kasgeldlimiet			
totaal netto vlottende schuld	6.082	34.420	82.163
toegestane kasgeldlimiet	7.001	6.603	10.073
Ruimte (+) / Overschrijding (-)	919	-27.817	-72.090

Er was in de eerste maanden van 2025 sprake van een overschrijding van de kasgeldlimiet. Die ongewenste situatie is opgelost door het aantrekken van een langlopende lening in april 2025 van € 20 miljoen, met een looptijd van 20 jaar en een vaste rente van 2,96%. Daarna werd de kasgeldlimiet gemiddeld niet overschreden.

Door investeringsuitgaven in 2025 en 2026 en door noodzakelijke herfinancieringen is, zoals hierboven al werd aangegeven, het aantrekken van lange financiering voor ultimo 2026 noodzakelijk. Dat maakt ook deze tabel over de kasgeldlimiet duidelijk: zonder het aantrekken van lange financiering overschrijdt gemeente Urk de kasgeldlimiet in 2026.

Renterisiconorm (norm voor lange schuld)

De renterisiconorm is in de Wet Fido bepaald met als doel het toekomstig renterisico te beperken door de aflossingen en renteherzieningen te spreiden. Voorkomen moet worden dat er in enig jaar een te grote concentratie plaatsvindt van aflossingen en renteherzieningen op lopende leningen. Het renterisicobedrag wordt volgens de Wet Fido berekend als de som van de renteherzieningen en de aflossingen. Het totale renterisicobedrag mag niet groter zijn dan 20% van het begrotingstotaal van de begroting. De omvang van de begroting 2026 geldt volgens de wet ook als grondslag voor de toetsing van de daaropvolgende jaren.

Er zijn geen leningen aangetrokken waarvan de rente tussentijds kan worden herzien. Nieuw af te sluiten leningen worden zodanig gestructureerd dat de renterisiconorm ook in de toekomst niet wordt overschreden.

De renterisiconorm voor 2026 bedraagt ruim € 23 miljoen (20% van het begrotingstotaal). Deze norm wordt in de volgende tabel gerelateerd aan het werkelijke renterisico.

Bedragen (x € 1.000)	Rekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Grondslag = omvang begroting per 1-1	82.365	77.684	118.503
<i>Toetsing renterisiconorm</i>			
Renterisiconorm (20 %)	16.473	15.537	23.701
Renterisico op vaste schuld (aflossingen)	4.632	7.890	9.232
Renterisico door renteherziening	-	-	-
Ruimte (+) / Overschrijding (-)	11.841	7.647	14.469

Uit het overzicht blijkt dat de gemeente Urk binnen de norm blijft.

Financieringsbehoefte en strategische afwegingen

De financieringsbehoefte van de gemeente gaan we in de komende periode nader onderzoeken. Mede in het licht van de aanzienlijke externe financiering die naar verwachting nodig is om de ambities voor de komende jaren te realiseren. Bij deze beoordeling betrekken we verschillende inhoudelijke en uitvoeringsaspecten. Denk hierbij aan de volgorde en spreiding van projecten in de tijd, de weging van investeringskeuzes en de inzet van personeel. Deze benadering sluit aan bij het streven naar een meerjarig gezond financieel kader, waarin ruimte blijft voor het realiseren van beleidsdoelen binnen verantwoorde financiële grenzen.

Financiering kort (kasbeheer)

De lasten minus de baten van de jaarbegroting en ook de investeringen, worden in eerste instantie gefinancierd met kort geld, financieringsmiddelen met een looptijd van één jaar of korter. Hierbij maken we gebruik van de instrumenten 'rekening-courantkrediet', 'daggeldleningen' en 'kasgeld-leningen'. Bij het gebruiken van deze instrumenten zien we erop toe dat de kasgeldlimiet niet wordt overschreden. Zodra dat dreigt te gebeuren, vindt consolidatie plaats, door het aantrekken van langlopende leningen. Hierbij spelen we zo goed mogelijk in op de verwachte renteontwikkelingen. De handelingen over het beheer geschieden conform het gestelde in het treasurystatuut.

Crediteurenbeheer

Het aantal inkoopfacturen en de gemiddelde doorlooptijd in dagen (van binnenkomst tot betaling daarvan) bedroeg in:

Gemiddelde doorlooptijd facturenafhandeling	2022	2023	2024
Aantal facturen	8.225	9.393	9.656
Gemiddelde doorlooptijd	18	20	20

Kredietrisico

Het door de gemeente Urk verstrekken van leningen aan derden en het garanderen van de betaling van rente en aflossing van leningen is toegestaan voor zover het om het financieren van een publieke taak van de gemeente gaat. Wat tot de publieke taak van de gemeente behoort, bepaalt de gemeenteraad (Wet Fido).

De gemeente Urk heeft de volgende leningen rechtstreeks aan derden verstrekt:

Bedragen (x € 1.000)	Rekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Leningen Sociale Zaken (o.b.v. 25%)	364	435	364
Stichting Sportaccommodaties Urk	2.694	2.579	2.458
Startersleningen en r.c. Stichting Volkshuisvesting Nederland	4.810	4.747	6.800
Totaal	7.868	7.761	9.622

Toelichting

Lening Sociale Zaken

Het onderdeel leningen verstrekt in het kader van Sociale Zaken-regeling (SoZa-regelingen) heeft voornamelijk betrekking op de verstrekking van kredieten op grond van het Besluit Bijstandsverlening Zelfstandigen (BBZ-kredieten) aan bedrijven. Voor deze leningen ligt het grootste deel van het risico (75%) bij de rijksoverheid. De rest van het risico ligt bij de gemeente.

Lening Stichting Sportaccommodatie Urk

De gemeente loopt over deze verstrekte geldleningen een beperkt risico. De Stichting Sportaccommodatie Urk (SSU) heeft de opstallen als onderpand gegeven. Verder beoordelen we jaarlijks, aan de hand van de jaarstukken, de financiële positie van de SSU.

Lening Stimuleringsfonds Volkshuisvesting

Het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederland (SVn) verstrekt namens gemeente Urk startersleningen en leningen voor woningonderhoud.

Gebruikte rentepercentages

De totale rentelast rekenen we aan de verschillende begrotingsonderdelen toe. Dit doen we op grond van het Besluit Begroten en Verantwoorden (BBV, de gemeentelijke boekhoudvoorschriften). Deze toerekening geschiedt naar rato van de boekwaarden van de activa die voor die onderdelen worden ingezet. Voor de begroting 2026 is dit 'omslagpercentage' bepaald op 2,1%. Het is de deling van de rentelast op de boekwaarden van de vaste activa op 1 januari. Daarmee is tevens aangegeven dat dit percentage slechts indirect een relatie heeft met de werkelijke rentepercentages waarvoor lang- en kortlopende financiering daadwerkelijk wordt aangetrokken. Om te anticiperen op de stijging van het omslagpercentage is in de begroting een omslagpercentage van 2,1 gehanteerd.

Uitgaande van nota Grondbeleid 2024 van het BBV worden aan de grondexploitaties rentekosten in rekening gebracht met het omslagpercentage van 2,0 over de boekwaarden van de voorraden onderhanden werk grondexploitaties op 1 januari. Daarbij wordt voor de grondexploitatie Zeeheldenwijk een correctie toegepast (afslag) aan de hand van de werkelijke rentelast van de lening die in 2018 specifiek voor de financiering van deze grondexploitatie werd aangetrokken.

De ontwikkeling van de toekomstige rentelasten, van het financieringstekort en van het omslagpercentage worden weergegeven in de onderstaande tabel:

Ontwikkeling rentelast	2026	2027	2028	2029
Te financieren activa 1- 1	128.098.000	162.966.000	162.321.000	156.939.000
Te financieren voorraden grond	40.523.000	42.303.000	46.161.000	42.104.000
Te financieren voorraden grond met project financiering	21.743.000	20.786.000	19.824.000	18.856.000
A Totaal vaste activa + voorraad grond 1-1	190.364.000	226.055.000	228.306.000	217.899.000
Leningen o/g schuldrestant 1-1	89.132.000	80.854.000	72.946.000	69.115.000
Leningen o/g schuldrestant 1-1 met projectfinanciering	21.809.000	20.855.000	19.895.000	18.930.000
B Totaal leningen o/g schuldrestant 1-1	110.941.000	101.709.000	92.841.000	88.045.000
C Reserves en voorz. (interne financiering)	43.871.000	42.183.000	41.622.000	39.252.000
D Financieringstekort (A -/- B -/- C)	35.552.000	82.163.000	93.843.000	90.602.000
Te ramen diverse kosten financiering	20.000	20.000	20.000	20.000
Te ramen rentelast reeds aangegane leningen	1.929.000	1.776.000	1.653.000	1.555.000
Te ramen rentelast reeds aangegane leningen met projectfinanciering	350.000	333.000	316.000	299.000
Te ramen rentelast 3,0% over financieringstekort	1.067.000	2.465.000	2.815.000	2.718.000
Te ramen totale rentelast c.a.	3.366.000	4.594.000	4.804.000	4.592.000
Gemiddelde omslagpercentage exclusief projectfinanciering	1,79%	2,08%	2,15%	2,16%

Bedrijfsvoering

Inleiding

De bedrijfsvoering ondersteunt en adviseert de ambtelijke en bestuurlijke organisatie. De inwoner verwacht van de gemeente Urk dat zij haar gelden rechtmatig, doelmatig en doeltreffend besteedt. We verwachten ook dat de gemeente een betrouwbare partner is. Deze verwachtingen vormen de basis voor onze manier van werken en helpen ons om onze publiekelijke doelen te realiseren. Het succes van deze doelen staat of valt met de kwaliteit van onze bedrijfsvoering.

Informatievoorziening / ICT

Informatievoorziening en ICT

Een veranderende samenleving vereist een gemeentelijke organisatie die daarop inspeelt. Een efficiënte informatievoorziening, steunend op een veilige informatiestructuur en werkplek, is daarvoor randvoorwaardelijk. In 2026 zetten wij verder in op het invullen van de visie en strategie op de informatievoorziening. Leidend hierin is dat de kosten voor Informatievoorziening in de pas blijven lopen bij de landelijk gemiddelde kosten voor Informatievoorziening. Wij passen hier ook de processen en middelen verder op aan. In 2026 organiseren wij een strategisch informatieoverleg. Met behulp van dit overleg zijn wij in staat om de regiefunctie rondom Informatievoorziening in te vullen en daardoor onze leveranciers optimaal aan te sturen. Wij ronden de planvorming van het Informatiebeleidsplan 2026-2028 in 2026 af. De ontwikkeling van de informatievoorziening gaan ook de komende jaren door. Uitgangspunten hierbij zijn de afspraken die bij de VNG-ledenvergadering zijn gemaakt.

Informatiebeheer

Informatiebeheer in een gemeente is essentieel. Voor het verbeteren van het informatiebeheer zijn bij de kadernota 2026 aanvullende middelen verstrekt. Hiermee optimaliseren wij de processen welke leiden tot archivering en trainen wij de gebruikers op informatiegebruik en informatieveiligheid. Wij starten in 2026 met een project om de opgelopen achterstand op het terrein van archivering in te lopen en het proces zodanig vorm te geven dat nieuwe achterstanden worden voorkomen.

Om het informatiebeheer de komende jaren op orde te houden passen we de inrichting van bestaande applicaties aan. Hiermee sluiten we aan bij de huidige eisen voor een goed archiefbeheer en ontwikkelingen zoals de Wet open overheid (Woo).

Inkoop en aanbestedingen

Het inkoop- en aanbestedingsbeleid

De gemeente Urk heeft een inkoop- en aanbestedingsbeleid. Dit beleid sluit aan op de huidige wet- en regelgeving, maar ook op de doelstellingen van de gemeente. Het inkoop- en aanbestedingsbeleid gaat bijvoorbeeld in op de volgende onderdelen:

- Juridische uitgangspunten (onder andere de beginselen bij inkoop);
- Ethische en ideële uitgangspunten (onder andere duurzaamheid en social return on investment);
- Economische uitgangspunten (onder andere lokale economie en het midden- en kleinbedrijf (MKB).

Evaluatie van het oude inkoop- en aanbestedingsbeleid heeft geleid tot een nieuw inkoop- en aanbestedingsbeleid voor de periode 2024-2027. In 2026 geven we dit beleid verder in de organisatie vorm.

Medewerkers

Personeel

De gemeente Urk groeit qua inwoners, bedrijven en maatschappelijke instellingen. Het gemeentebestuur heeft veel ambities. De organisatie van de gemeente Urk moet daarin meegroeien. Dat vereist een continue investering in de kwantiteit en kwaliteit van de ambtelijke organisatie. Het blijft door de situatie op de arbeidsmarkt een uitdaging om voldoende en gekwalificeerde medewerkers aan te trekken. Het blijft nog steeds nodig om voor bepaalde moeilijk vervulbare vacatures tijdelijk personeel in te huren. Ons beleid is erop gericht om daar waar dat lukt tijdelijke inhuur om te zetten in eigen medewerkers.

Arbeidsmarktcommunicatie

De arbeidsmarkt blijft ook de komende jaren krap. Dat blijft ook in 2026 een creatieve manier van werken vragen om de vacatures in te kunnen vullen. Daarvoor zetten we in 2026 alle mogelijke middelen in die daarvoor nodig zijn. Het beleid rondom werving en selectie wordt daarom in 2026 hierover herijkt, zodat dit in overeenstemming is met de heersende praktijk. De Ondernemingsraad wordt daarbij betrokken.

Ziekteverzuim(begeleiding)

Vanaf 1 januari 2025 is voor twee jaar een dienstverleningsovereenkomst aangegaan met een bedrijfsarts voor de ziekteverzuimbegeleiding. Dit is met toepassing van de Arboret een maatwerkregeling. Deze overeenkomst eindigt per 1 januari 2027. Zodat in het tweede kwartaal van 2026 een voorstel wordt ontwikkeld op welke wijze de ziekteverzuimbegeleiding vanaf 1 januari 2027 kan worden gecontinueerd. Ook hierbij wordt de Ondernemingsraad betrokken.

Risico-inventarisatie en -evaluatie (RI&E)

Volgens de wet op de Arbeidsomstandigheden moet de gemeente Urk beschikken over een actuele RI&E. In het derde kwartaal van 2025 zijn deze RI&E's geactualiseerd voor alle gemeentelijke gebouwen. Een plan van aanpak maakt daar onderdeel van. Deze plannen van aanpak ontwikkelen we in samenwerking met de VGWM-commissie en Ondernemingsraad begin 2026. De preventiemedewerker monitort de verdere uitwerking van deze plannen van aanpak in overleg met de aanspreekpunten Arbo.

Nieuw functiewaarderingssysteem

In de begroting 2025 is aangegeven dat we dat jaar gaan gebruiken om te onderzoeken aansluiting te realiseren bij het functiewaarderingssysteem HR-21. Het is niet gelukt om dat onderzoek te starten als gevolg van de werkdruk bij het team HR. In overleg met de Ondernemingsraad is afgesproken om in ieder geval in het begrotingsjaar 2026 dit onderzoek wel af te ronden. Daarbij wordt onderzocht wat de voor- en nadelen en de kosten zijn van het actualiseren het huidige functieprofielenboek of over te gaan tot het functiewaarderingssysteem HR-21.

In- en uitdiensttreding (on- en offboarding)

Nieuw indiensttredende medewerkers werken we volledig in en zij krijgen een introductie binnen onze organisatie. Dit (digitale)proces ontwikkelen we door in 2026. Daarnaast is het nodig om het (digitale)proces van uitdiensttredende medewerkers verder te optimaliseren. Ook dat werken we uit in het begrotingsjaar 2026.

Overzicht salarissen, toelagen en vergoedingen

Overzicht salarissen, toeslagen en vergoedingen	Rekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Ambtelijke organisatie	16.881.873	19.934.809	21.322.000
College van B & W	631.911	653.000	669.000
Gemeenteraad	317.051	335.981	350.000
Griffie	168.664	261.019	280.000
Rekenkamer	12.000	12.000	12.000
Totaal	18.011.500	21.196.809	22.633.000

Kosten inhuur derden	Rekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Kosten inhuur	4.299.327	2.155.500	400.000
Totaal	4.299.327	2.155.500	400.000

Huisvesting

De huidige beschikbare ruimte voor huisvesting voor de gemeentelijke organisatie wordt met fase 1 en 2 van het project herinrichting gemeentehuis zo optimaal mogelijk ingericht en gebruikt. Deze ruimte is onvoldoende om hiermee nog jaren verder te kunnen. Daarom wordt actief gewerkt aan het uitplaatsen van de bibliotheek. Wanneer er meer duidelijkheid is over de mogelijke nieuwe plek voor de bibliotheek komt er een voorstel aan uw raad. De kosten hiervoor zijn nog niet opgenomen in deze begroting.

Samenwerking en ontwikkelingen

Op gebied van 'inkoop' werken we samen met de gemeenten Dronten en Noordoostpolder (de zogenaamde DUN-gemeenten). Naast gezamenlijke aanbestedingen komen ook thema's als circulair inkopen, social return on investment en het werken met groslijsten bij meervoudig onderhandse aanbestedingen binnen deze samenwerking aan bod.

Zo wordt er onder andere gewerkt aan een eenduidige werkwijze voor de inzet van social return on investment binnen de gemeenten en een groslijstsystematiek voor enkel- en meervoudige onderhandse aanbestedingen van civieltechnische opdrachten.

In het verleden is er regelmatig een Regionaal Inkoop Overleg Flevoland (RIOF) geweest waarin actuele onderwerpen en ontwikkelingen werden besproken. Dit overleg is weer opgestart. Aanbestedingskalenders delen we en waar mogelijk werken we samen met gelijksoortige aanbestedingstrajecten.

Communicatie

2026 is het jaar van de gemeenteraadsverkiezingen. In 2026 wordt op basis van het nieuwe coalitieakkoord, het communicatiebeleidsplan en de participatievisie focus aangebracht in de communicatie. Zodat helder is waar de gemeente Urk voor staat en gaat.

Betrokkenheid van inwoners, organisaties en bedrijven wordt gewaardeerd en gestimuleerd en krijgt steeds meer een plaats in de algemene planvorming en uitvoering. Dit professionaliseren we doordat we actief uitvoering geven aan de participatievisie.

Het medialandschap is continue in ontwikkeling. Communicatie ontwikkelt mee met een actueel social mediabeleid. We ontwikkelen een mediamonitor, zodat we kunnen volgen wat de effecten zijn van wat we communiceren en hoe de gemeente in de media onder de aandacht wordt gebracht. We monitoren, evalueren, adviseren en stellen bij.

In 2025 is de nieuwe huisstijl ingevoerd. In 2025 is daarnaast de kroon op het wapen van Urk aangevraagd. De verwachting is dat we deze kroon in 2026 ontvangen. Dit wapen introduceren we in 2026 feestelijk en passen we toe in de middelen waar het wapen mag worden toegepast. Zoals de ambtsketen.

Juridische zaken

Inmiddels zijn de Wet open overheid (Woo) en de Wet hergebruik overheidsinformatie (Who) van kracht. De Woo is de vervanger van de Wet openbaarheid van bestuur (Wob). De Woo beoogt een meer transparante en actief openbaar makende overheid. Daarom kent deze wet de verplichting om uit eigen beweging bepaalde categorieën informatie openbaar te maken. Daarom is hiervoor ook een aparte paragraaf opgenomen in de begroting. Ook schrijft de wet maatregelen voor om digitale documenten duurzaam toegankelijk te maken. De Who verplicht gemeenten om op verzoek overheidsinformatie als open data beschikbaar te stellen voor hergebruik. Dat hergebruik kan zowel maatschappelijke als commerciële doelstellingen hebben. Binnen onze organisatie wordt ook in 2026 gewerkt aan de implementatie van de nieuwe wetgeving. Daarnaast wordt verder gewerkt aan de steeds voortschrijdende wettelijke verplichtingen op het gebied van privacy.

Rechtmatigheidsverantwoording

Met de rechtmatigheidsverantwoording legt het college van burgemeester en wethouders verantwoording af over de naleving van de regels, die relevant zijn voor het financiële reilen en zeilen van de gemeente. Over de naleving van de voorwaarden voor subsidies en Europese bestedingen bijvoorbeeld, maar ook over misbruik en oneigenlijk gebruik en lasten, waarvoor geen voorafgaande dekking opgenomen was in de begroting.

De verantwoordelijkheid van het college voor de rechtmatigheid wordt hiermee benadrukt doordat het college een verantwoording over rechtmatigheid af moet geven in plaats van de accountant. In de paragraaf bedrijfsvoering geeft het college een toelichting op alle afwijkingen die in de rechtmatigheidsverantwoording zijn opgenomen voor zover deze de rapportagegrens overschrijden en welke maatregelen worden genomen om deze afwijkingen in de toekomst te voorkomen. Wij richten de processen zo in, dat onrechtmatigheden worden voorkomen dan wel tot een minimum worden beperkt. Hierbij helpen de bevindingen van de (tussentijdse) accountantscontrole ons. Met uw auditcommissie bespreken wij de resultaten van de door ons ingerichte verbijzonderde interne controle en mogelijk aanvullend accountantsonderzoek.

Verbonden partijen

Inleiding

De paragraaf verbonden partijen geeft inzicht in de relaties van de gemeente Urk in de samenwerkingsverbanden c.q. rechtspersonen waarin bestuurlijke invloed wordt uitgeoefend en financiële belangen zijn gemoeid. Onder bestuurlijk belang wordt verstaan dat de gemeente zeggenschap heeft bijvoorbeeld doordat een wethouder, raadslid of ambtenaar zitting heeft in het bestuur of namens de gemeente stemrecht heeft. Het financiële belang is het bedrag dat ter beschikking is gesteld en dat niet verhaalbaar is of waarvoor aansprakelijkheid bestaat, indien de verbonden partij failliet gaat of haar verplichtingen niet nakomt.

Een verbonden partij kan een deelneming zijn in de zin van artikel 2:379 BW, dat wil zeggen een participatie in een kapitaalvennootschap, maar het kan ook een deelneming in een vereniging, stichting, gemeenschappelijke regeling of andere publiek- en privaatrechtelijke rechtsvormen betreffen. De keuze voor een specifieke rechtsvorm is onder andere afhankelijk van het te bereiken doel.

Bovenstaande definitie betekent ook dat er relaties met derde partijen kunnen zijn die niet onder de verbonden partijen vallen. Het gaat dan om relaties waarbij alleen sprake is van of een financieel of een bestuurlijk belang. Er zijn ook derde partijen waarin de gemeente uitsluitend en alleen een financieel belang heeft. Deze relaties behoren niet tot de verbonden partijen.

Gezien het belang van de verbonden partijen in de realisatie van de doelstellingen van de gemeente is het noodzakelijk inzicht te geven in deze partijen. In deze paragraaf wordt allereerst enige informatie verstrekt per verbonden partij. Daarnaast is er een overzicht verbonden partijen opgenomen waarin onder meer de financiële belangen en risico's worden weergegeven.

Informatie over verbonden partijen

NV ROVA Holding

ROVA is door een aantal gemeenten opgericht met als doel een optimale invulling van de afvalzorgplicht van de bij haar aangesloten gemeenten. Statutair is bepaald dat aandelen uitsluitend in handen kunnen zijn van overheden met een zorgtaak op het gebied van huishoudelijk afval. De deelnemende gemeenten blijven daarbij volledig autonoom. Zij stellen ieder afzonderlijk hun gemeentelijk beleid en de tarieven voor de burger vast.

De gemeente Urk is per 1 januari 2001 tot de ROVA toegetreden en heeft haar zorgtaken op het gebied van de afvalverwijdering aan de ROVA overgedragen.

NV Huisvuilcentrale Noord Holland

HVC is een afvalnutsbedrijf dat eigendom is van 52 gemeenten en acht waterschappen, vooral in Noord-Holland, Zuid-Holland en Flevoland. Sinds de oprichting in de jaren negentig streeft HVC ernaar te groeien van afvalverbrander naar regisseur van de afvalketen in haar verzorgingsgebied. Het bedrijf tekent voor inzameling van afval, logistiek, recycling en compostering, verbranding en de levering van energie en warmte. De gemeente Urk is in 1996 tot de HVC toegetreden.

NV Vitens

Vitens is het grootste drinkwaterbedrijf van Nederland en levert drinkwater aan 31% van de Nederlandse huishoudens in de provincies Flevoland, Friesland, Gelderland, Utrecht, Overijssel

en een aantal gemeenten in Drenthe en Noord-Holland. Vitens is een publiek bedrijf. De aandelen van de NV zijn (in)direct in handen van provinciale en gemeentelijke overheden.

NV Wadinko

De vennootschap is een participatiemaatschappij met de doelstelling het stimuleren van gezonde bedrijvigheid en daarmee de werkgelegenheid in het werkgebied van haar aandeelhouders. De aandelen van de onderneming zijn in handen van de provincie Overijssel en 24 gemeenten.

NV Bank Nederlandse Gemeenten

De Bank Nederlandse Gemeenten (BNG), opgericht in 1914 en gevestigd in Den Haag, is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. Met gespecialiseerde dienstverlening draagt de BNG bij aan zo laag mogelijke kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger. Klanten van de BNG zijn overheden en instellingen op het gebied van volkshuisvesting, gezondheidszorg, onderwijs en nut. De BNG biedt financiële diensten op maat, zoals kredietverlening, betalingsverkeer, advisering en elektronisch bankieren.

Technofonds Flevoland BV

In totaal nemen de Flevolandse gemeenten voor 38% deel in de vennootschap. De overige 62% van de aandelen zijn in handen van Ontwikkelingsmaatschappij Flevoland BV, waarvan provincie Flevoland 100 % aandeelhouder van is.

Technofonds Flevoland BV heeft als doelstelling het verstrekken van risicodragend kapitaal in de vorm van leningen en aandelenkapitaal aan startende en doorstartende technologische gerichte ondernemingen binnen Flevoland, die vanwege hun status moeilijkheden ondervinden bij het realiseren van de financiering van hun initiatief.

Port of Urk BV

De Port of Urk BV is per 20 april 2017 opgericht. De BV richt zich op het beheren, ontwikkelen en exploiteren van een deel van de buitendijkse haven met bijbehorend terrein. Port of Urk BV neemt voor 1/9 deel in de Maritieme Servicehaven Noordelijk Flevoland B.V. (MSNF B.V.).

MSNF BV zal in de toekomst de zorg dragen voor het beheer, onderhoud, herstel dan wel vernieuwing voor het in stand houden van de maritieme servicehaven. Hiertoe zijn tevens de benodigde toekomstige vervangingsinvesteringen gerekend, namelijk van de golfbreker, buitendijkse ontsluitingsweg, uitgeefbaar terrein, bootliftsteigers, de vaargeul en de havenkom.

GR Veiligheidsregio Flevoland

De Veiligheidsregio Flevoland is een samenwerkingsverband van alle gemeenten in Flevoland, Politie Flevoland, Brandweer Flevoland en de GHOR Flevoland (GGD).

De veiligheidsregio heeft tot doel de veiligheid van haar inwoners tijdens rampen en crisissen te vergroten. Door eenduidige bestuurlijke aansturing en door adequate planning wordt de samenwerking tussen brandweer, gemeenten, Geneeskundige Hulpverlening bij Ongevallen en Rampen (GHOR) en politie zowel tijdens de voorbereiding als bij de uitvoering verbeterd. De veiligheidsregio is namens de deelnemende gemeenten verantwoordelijk voor de taken op gebied van:

- Brandweezorg;
- Geneeskundige hulpverlening bij ongevallen;
- Ongevallen en rampen;
- Rampenbestrijding en crisisbeheersing;

- Beheer van de gemeenschappelijke meldkamer.

GR Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst Flevoland

De Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst Flevoland is een samenwerkingsverband van alle gemeenten in Flevoland, Regionale Ambulance Voorziening (RAV) en de GHOR Flevoland (GGD). De gezondheidsdienst heeft tot doel het bewerkstelligen van een doelmatig en effectief georganiseerde en gecoördineerde uitvoering van de zorg voor openbare gezondheidszorg.

GR IJsselmeergroep

Het werkvoorzieningsschap draagt zorg voor aangepaste werkgelegenheid voor personen met medische- of sociale beperkingen. De GR heeft een werkmaatschappij waar de feitelijke uitvoering van de WSW (Wet Sociale Werkvoorziening) is ondergebracht: Concern voor Werk NV.

GR Regionaal Historisch Centrum Het Flevolands Archief

Het Flevolands Archief beheert de overgebrachte archieven van de gemeenten Dronten, Lelystad, Urk en Zeewolde, Waterschap Zuiderzeeland en de provincie Flevoland en houdt toezicht op de niet-overgebrachte archieven.

GR Omgevingsdienst Flevoland & Gooi en Vechtstreek

Deelnemers van de GR zijn de provincies Flevoland en Noord-Holland en de gemeenten Almere, Zeewolde, Dronten, Lelystad, Noordoostpolder, Urk, Blaricum, Gooise Meren, Hilversum, Huizen, Laren en Wijdereen.

De GR richt zich op de uitvoering van de vergunningverlening, toezicht en handhavingstaken in het omgevingsrecht en geeft daar advies over. Hierdoor wordt het mogelijk de taken op het beleidsterrein milieu efficiënter en effectiever uit te voeren. Door het samenbrengen van kennis, kwaliteit en capaciteit van de deelnemende gemeenten en de provincies, ontstaat een robuuste en toekomst vaste organisatie. Het onderbrengen van taken in een Omgevingsdienst leidt tot kostenreductie en continuïteit voor alle aangesloten partijen.

Centrumregeling Sociaal Domein Flevoland

De centrumregeling geeft vorm aan de samenwerking rondom jeugd en Wmo in Flevoland en streeft daarbij naar kwaliteit, borging van continuïteit, solidariteit en verhoging van de efficiency. De gemeente Almere is aangewezen als centrumgemeente, waarbinnen de taken zijn ondergebracht in de Aankoopcentrale Regio Flevoland. De aankoopcentrale richt zich op de inkoop en subsidiëring van specialistische jeugdhulp. Daarbij is het doel dat de inkoop en sturing op de uitvoering van zodanige kwaliteit is dat inkoopvoordelen en beleidsdoelen gehaald worden, efficiencywinst wordt gerealiseerd en de administratieve lastendruk van aanbieders wordt beperkt.

Stichting FlevoMeer Bibliotheek

De stichting heeft als doelstelling het bieden van een voorziening waar boeken en andere informatiedragers kunnen worden geleend voor ontwikkeling of ontspanning. Speerpunten zijn verbetering van de digitale infrastructuur en kenniscentrumprojecten en professionalisering van basisbibliotheken.

Overzicht van de verbonden partijen

Het onderstaand overzicht geeft inzicht in de financiële gegevens en de eventuele risico's van de verbonden partijen. Er is in het overzicht uitgegaan van de werkelijke cijfers over 2020-2024 die bij het samenstellen van deze verantwoording beschikbaar zijn.

Verbonden partij	ROVA Holding	Huisvuilcentrale Noord Holland	Vitens	Wadinko
Rechtsvorm	NV	NV	NV	NV
Belang	6,571% (B) 1,370% (totaal)	0,629% (A) 0,530% (totaal)	0,281%	1,47%
Soort belang	Gewone aandelen (B)	Gewone aandelen (A)	Gewone aandelen	Gewone aandelen
Resultaat 2021 e.v.	2021: € 5,1 mln.	2021: € 26,4 mln.	2021: € 19,4 mln.	2021: € 8,6 mln.
	2022: € 4,3 mln.	2022: € 28,1 mln.	2022: € 8,2 mln.	2022: € 12,9 mln.
	2023: € 5,4 mln.	2023: € 25,0 mln.	2023: € 27,2 mln.	2023: € 1,8 mln.
	2024: € 4,8 mln.	2024: € 24,4 mln.	2024: € 34,5 mln.	2024: € 3,6 mln.
Eigen Vermogen eind 2021 e.v.	2021: € 36,5 mln.	2021: € 169 mln.	2021: € 600 mln.	2021: € 74 mln.
	2022: € 37,6 mln.	2022: € 199 mln.	2022: € 650 mln.	2022: € 83 mln.
	2023: € 39,5 mln.	2023: € 231 mln.	2023: € 678 mln.	2023: € 83 mln.
	2024: € 44,2 mln.	2024: € 258 mln.	2024: € 714 mln.	2024: € 85 mln.
Vreemd Vermogen eind 2021 e.v.	2021: € 58,8 mln.	2021: € 845 mln.	2021: € 1.388 mln.	2021: € 6,9 mln.
	2022: € 63,4 mln.	2022: € 868 mln.	2022: € 1.447 mln.	2022: € 8,5 mln.
	2023: € 60,0 mln.	2023: € 918 mln.	2023: € 1,558 mln.	2023: € 8,7 mln.
	2024: € 63,7 mln.	2024: € 966 mln.	2024: € 1.685 mln.	2024: € 10,2 mln.
Dividend	2021: € 61.147	2021: € 45.747	2021: € nihil	2021: € nihil
	2022: € 43.998	2022: € 40.488	2022: € nihil	2022: € 37.659
	2023: € 86.055	2023: € 38.810	2023: € nihil	2023: € 21.976
	2024: € 66.252	2024: € 35.101	2024: € nihil	2024: € 21.976
Verplichte afdekking van het tekort	Nee, de aandeelhouder van een NV is niet aansprakelijk voor de schulden van de NV.	Ja, de aandeelhouders van de NV zijn gezamenlijk aansprakelijk voor de ontstane tekorten.	Nee, de aandeelhouder van een NV is niet aansprakelijk voor de schulden van de NV.	Nee, de aandeelhouder van een NV is niet aansprakelijk voor de schulden van de NV.
Verstekte garanties en geldleningen en aandelenkapitaal	Aandelenkapitaal van € 18.152 Gebaseerd op 160 aandelen B á € 113,45.	Aandelenkapitaal van € 1.044; 23 aandelen A á € 45,45. Garantiestelling van € 35.101 (2024) € 38.810 (2023).	Aandelenkapitaal van € 162.150; 16.215 aandelen à € 10.	Aandelenkapitaal van € 9.652; 3.861 aandelen à € 2,50.
Risico's afgedekt door andere partners	Geen, met uitzondering van het door partijen verstrekte aandelenkapitaal.	De garantiestelling is hoofdelijk, met verrekening naar rato van aandelen.	Geen, met uitzondering van het door partijen verstrekte aandelenkapitaal.	Geen, met uitzondering van het door partijen verstrekte aandelenkapitaal.
Overige risico's bij faillissement	In de begroting 2025 wordt rekening gehouden met een winstuitkering.	Het saldo garantiestellingsprovisie 2024 bedraagt € 35.101.	In de begroting 2025 wordt geen rekening gehouden met een winstuitkering.	In de begroting 2025 wordt geen rekening gehouden met een winstuitkering.
Monitoring van risico's	Beoordeling van de begroting en de jaarrekening. Beoordeling van het nakomen van de prestaties.	Beoordeling van de begroting en de jaarrekening.	Beoordeling van de begroting en de jaarrekening.	Beoordeling van de begroting en de jaarrekening.

Verbonden partij	Bank Nederlandse Gemeenten	Technofonds Flevoland	Port of Urk	Veiligheidsregio Flevoland
Rechtsvorm	NV	BV	BV	GR
Belang	0,00%	1,01%	100%	n.v.t.
Soort belang	Gewone aandelen	Gewone aandelen	Gewone aandelen	n.v.t.
Resultaat 2021 e.v.	2021: € 236 mln.	2021: € 16,3 mln.	2021: € -25k	2021: € 1.789 mln.
	2022: € 300 mln.	2022: € 12,6 mln.	2022: € -11k	2022: € 164k
	2023: € 254 mln.	2023: € -1,1 mln.	2023: € -11k	2023: € -1,56 mln.
	2024: € 294 mln.	2024: € -1,0 mln.	2024: € -11k	2024: € -2,32 mln.
Eigen Vermogen eind 2021 e.v.	2021: € 4,329 mld.	2021: € 8,2 mln.	2021: € -18k	2021: € 12,3 mln.
	2022: € 4,306 mld.	2022: € 7,9 mln.	2022: € -29k	2022: € 9,8 mln.
	2023: € 4,700 mld.	2023: € 6,7 mln.	2023: € -40k	2023: € 8,8 mln.
	2024: € 4,777 mld.	2024: € 5,7 mln.	2024: € -51k	2024: € 10,0 mln.
Vreemd Vermogen eind 2021 e.v.	2021: € 144 mld.	2021: € 16k	2021: € 19k	2021: € 6,7 mln.
	2022: € 107 mld.	2022: € 16k	2022: € 31k	2022: € 11,1 mln.
	2023: € 111 mld.	2023: € 11k	2023: € 77k	2023: € 12,6 mln.
	2024: € 123 mld.	2024: € 21 k	2024: € 72k	2024: € 12,2 mln.
Dividend	2021: € 8.803	2021: € n.v.t.	2021: € n.v.t.	2021: € n.v.t.
	2022: € 9.653	2022: € n.v.t.	2022: € n.v.t.	2022: € n.v.t.
	2023: € 7.089	2023: € n.v.t.	2023: € n.v.t.	2023: € n.v.t.
	2024: € 8.237	2024: € n.v.t.	2024: € n.v.t.	2024: € n.v.t.
Verplichte afdekking van het tekort	Nee, de aandeelhouder van een NV is niet aansprakelijk voor de schulden van de NV.	Nee, de aandeelhouder van een BV is niet aansprakelijk voor de schulden van de BV.	Nee, de aandeelhouder van een BV is niet aansprakelijk voor de schulden van de BV.	Ja, de deelnemers in een GR zijn gezamenlijk aansprakelijk voor de ontstane tekorten.
Verstrekte garanties en geldleningen en aandelenkapitaal	Aandelenkapitaal van € 9.652; 3.861 aandelen á € 2,50.	Aandelenkapitaal van € 100.285; 221 aandelen á € 453,78.	Aandelenkapitaal van € 100.000; 100.000 aandelen á €1.	Bekostiging via jaarlijkse bijdrage: € 917.584 (2021) € 967.052 (2022) € 1.013.583 (2023), € 1.134.215 (2024).
Risico's afgedekt door andere partners	Geen, met uitzondering van het door partijen verstrekte aandelenkapitaal.	Geen, met uitzondering van het door partijen verstrekte aandelenkapitaal.	Geen, met uitzondering van het door partijen verstrekte aandelenkapitaal.	Andere gemeenten nemen naar evenredigheid deel.
Overige risico's bij faillissement	In de begroting 2025 wordt rekening gehouden met een winstuitkering.	In de begroting 2025 wordt geen rekening gehouden met een winstuitkering.	In de begroting 2025 wordt geen rekening gehouden met een winstuitkering.	Gemeenten moeten het tekort aanvullen.
Monitoring van risico's	Beoordeling van de begroting en de jaarrekening.	Beoordeling van de begroting en de jaarrekening.	Beoordeling van de begroting en de jaarrekening.	Beoordeling van de begroting en de jaarrekening.

Verbonden partij	Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst Flevoland	IJsselmeergroep	Het Flevolands Archief	Omgevingsdienst Flevoland & Gooi- en Vechtstreek
Rechtsvorm	GR	GR	GR	GR
Belang	n.v.t.	14,13%	n.v.t.	2,17%
Soort belang	n.v.t.	Participaties	n.v.t.	n.v.t.
Resultaat 2021 e.v.	2021: € 797k	2021: € -52k	2021: € 160k	2021: € 570k
	2022: € -211k	2022: € -61k	2022: € 133k	2022: € 924k
	2023: € 310 mln.	2023: € 71k	2023: € 116k	2023: € 1,17 mln.
	2024: € 11k	2024: € 74k	2024: € 0k	2024: € 144k
Eigen Vermogen eind 2021 e.v.	2021: € 6,5 mln.	2021: € 2,7 mln.	2021: € 723k	2021: € 1,6 mln.
	2022: € 6,7 mln.	2022: € 2,6 mln.	2022: € 696k	2022: € 2,5 mln.
	2023: € 7 mln.	2023: € 2,7 mln.	2023: € 384k	2023: € 3,2 mln.
	2024: € 7,1 mln.	2024: € 3,3 mln.	2024: € 299k	2024: € 2,8 mln.
Vreemd Vermogen eind 2021 e.v.	2021: € 6,2 mln.	2021: € 3,7 mln.	2021: € 108k	2021: € 4,3 mln.
	2022: € 9,1 mln.	2022: € 5,6 mln.	2022: € 273k	2022: € 5,6 mln.
	2023: € 8,4 mln.	2023: € 4,6 mln.	2023: € 120k	2023: € 4,6 mln.
	2024: € 22,0 mln.	2024: € 5,5 mln.	2024: € 329k	2024: € 3,7 mln.
Dividend	2021: € n.v.t.	2021: € n.v.t.	2021: € n.v.t.	2021: € n.v.t.
	2022: € n.v.t.	2022: € n.v.t.	2022: € n.v.t.	2022: € n.v.t.
	2023: € n.v.t.	2023: € n.v.t.	2023: € n.v.t.	2023: € n.v.t.
	2024: € n.v.t.	2024: € n.v.t.	2024: € n.v.t.	2024: € n.v.t.
Verplichte afdekking van het tekort	Ja, de deelnemers in een GR zijn gezamenlijk aansprakelijk voor de ontstane tekorten.	Ja, de deelnemers in een GR zijn gezamenlijk aansprakelijk voor de ontstane tekorten.	Ja, de deelnemers in een GR zijn gezamenlijk aansprakelijk voor de ontstane tekorten.	Ja, de deelnemers in een GR zijn gezamenlijk aansprakelijk voor de ontstane tekorten.
Verstrekte garanties en geldleningen en aandelenkapitaal	Bekostiging via jaarlijkse bijdrage: € 466.180 (2021) € 486.892 (2022) € 524.000 (2023) € 588.508 (2024).	Garantiestelling van € 693.900 voor nieuwbouw kwekerij. Bekostiging via jaarlijkse bijdrage: € 1.657.766 (2021) € 1.646.719 (2022) 1.764.135 (2023), € 1.7844.442 (2024) .	Bekostiging via jaarlijkse bijdrage: € 46.466 (2021), € 47.750 (2022), € 49.790 (2023), € 79.307 (2024).	Bekostiging via jaarlijkse bijdrage: € 353.657 (2021) € 362.535 (2022) € 380.809 (2023), € 269.315 (2024).
Risico's afgedekt door andere partners	Andere gemeenten nemen naar evenredigheid deel.	Andere gemeenten nemen naar evenredigheid deel.	Andere gemeenten nemen naar evenredigheid deel.	Andere gemeenten nemen naar evenredigheid deel.
Overige risico's bij faillissement	Gemeenten moeten het tekort aanvullen.	Gemeenten moeten het tekort aanvullen.	Gemeenten moeten het tekort aanvullen.	Gemeenten moeten het tekort aanvullen.
Monitoring van risico's	Beoordeling van de begroting en de jaarrekening.	Beoordeling van de begroting en de jaarrekening.	Beoordeling van de begroting en de jaarrekening.	Beoordeling van de begroting en de jaarrekening.

Verbonden partij	Centrumregeling Sociaal Domein Flevoland	Stichting FlevoMeer Bibliotheek
Rechtsvorm	Centrumregeling	Stichting
Belang	n.v.t.	n.v.t.
Soort belang	n.v.t.	n.v.t.
Resultaat 2021 e.v.	2021: € n.v.t.	2021: € -81k
	2022: € n.v.t.	2022: € 16k
	2023: € n.v.t.	2023: € -99k
	2024: € n.v.t.	2024: € -31k
Eigen Vermogen eind 2021 e.v.	2021: € n.v.t.	2021: € 1,65 mln.
	2022: € n.v.t.	2022: € 1,78 mln.
	2023: € n.v.t.	2023: € 1,95 mln.
	2024: € n.v.t.	2024: € 1,92 mln.
Vreemd Vermogen eind 2021 e.v.	2021: € n.v.t.	2021: € 2,64 mln.
	2022: € n.v.t.	2022: € 2,58 mln.
	2023: € n.v.t.	2023: € 2,15 mln.
	2024: € n.v.t.	2024: € 2,91 mln.
Dividend	2021: € n.v.t.	2021: € n.v.t.
	2022: € n.v.t.	2022: € n.v.t.
	2023: € n.v.t.	2023: € n.v.t.
	2024: € n.v.t.	2024: € n.v.t.
Verplichte afdekking van het tekort	Ja, de deelnemers dragen elk de kosten voor de hulp aan de eigen cliënten.	n.v.t.
Verstrekte garanties en geldleningen en aandelenkapitaal	Bekostiging via jaarlijkse bijdrage: € 2.255.392 (2021) € 860.889 (2022) € 559.731 (2023) € 433.720 (2024).	Bekostiging via jaarlijkse bijdrage: € 378.014 (2020), € 398.652 (2021) € 475.689 (2022) € 520.344 (2023) 547.508 (2024).
Risico 's afgedekt door andere partners	Het totale budget mag niet worden overschreden. Er zijn afspraken t.a.v. solidariteit.	Andere gemeenten nemen naar evenredigheid deel.
Overige risico's bij faillissement	Gemeenten moeten het tekort aanvullen.	n.v.t.
Monitoring van risico 's	Beoordeling van de begroting en de jaarrekening.	Beoordeling van de begroting en de jaarrekening.

Grondbeleid

Inleiding

De paragraaf Grondbeleid gaat in op het te voeren grondbeleid en de te verwachten resultaten. De inhoud van deze paragraaf is in lijn met het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten (BBV) en bevat:

- De visie op het grondbeleid;
- De manier waarop het grondbeleid wordt uitgevoerd;
- Een prognose van de resultaten van de totale grondexploitaties;
- Een onderbouwing van de geraamde winstnemings;
- Risico's in relatie tot het weerstandsvermogen.

De visie op het grondbeleid

Grondbeleid is doelgericht overheidsoptreden in de grond- en vastgoedmarkt. Het grondbeleid is een hulpmiddel bij het uitvoeren van het omgevingsbeleid van de gemeente om ruimtelijke doelstellingen op het gebied van de volkshuisvesting, economie, natuur en groen, duurzaamheid, infrastructuur en maatschappelijke voorzieningen te realiseren. Daarnaast heeft het grondbeleid een grote financiële impact. Het gaat in het grondbeleid om grote belangen en grote hoeveelheden geld. De resultaten op grondexploitaties en de financiële risico's zijn van groot belang voor de algemene financiële positie van de gemeente.

De gemeenteraad heeft een nota grondbeleid op 3 oktober 2024 vastgesteld. De gemeente Urk kiest voor situationeel grondbeleid met een actieve basis. Door een actieve grondpolitiek kan de gemeente Urk sterke invloed uitvoeren op de betaalbaarheid, beschikbaarheid en kwaliteit van nieuwe woningen op Urk. Een belangrijk doel voor de gemeente in haar grondbeleid is het hebben van maximale sturing en regie op ontwikkelingen die voor de gemeente van belang zijn, zoals het hebben van voldoende woningen en bedrijfsgronden. Een actieve grondpolitiek, zeker voor de uitleggebieden, ligt dan voor de hand. Dat betekent echter niet dat deze keuze in beton is gegoten. Faciliterende grondpolitiek wordt bij voorbaat niet uitgesloten, zeker niet bij "binnenstedelijke" (her)ontwikkelingen. De keuze voor een actief of faciliterend beleid wordt onder andere ingegeven door onze ruimtelijke doelstellingen, de grondposities, het gewenste programma en de financiële middelen/risico's van de gemeente.

Bouwgrond in exploitatie (BIE)

Bouwgrond in exploitatie (BIE of grondexploitaties) heeft in alle gevallen betrekking op grondexploitaties in de uitvoeringsfase. Bij een BIE zijn de gronden in eigendom van de gemeente.

Het startpunt van de BIE is het raadsbesluit met de vaststelling van de grondexploitatiecomplex, inclusief grondexploitatiebegroting. Het grondexploitatiecomplex bevat tenminste de volgende onderdelen:

- een kaart van het grondexploitatiecomplex;
- een beschrijving van de bouwkavels;
- de bestemming en toegestane bouwvolumes;
- de omschrijving van de werken en werkzaamheden voor het bouwrijp maken van de gronden;
- de omschrijving van de aanleg van nutsvoorzieningen;
- de omschrijving van het inrichten van de openbare ruimte in het gebied.

De gemeente Urk heeft een zevental grondexploitaties. Onderstaand zijn de resultaten en de verwachte looptijd per grondexploitatie weergegeven.

Bouwgrond in Exploitatie	Resultaat zoals verwacht in 2024 (ncw)	Resultaat zoals verwacht in 2025 (ncw)	Verwachte looptijd complex	Laatst vastgestelde exploitatie
1. Oranjewijk (afronding)	4.402.000	4.570.000	2014 - 2026	nov-25
2. Zeeheldenwijk	-4.402.000	-3.864.000	2022 - 2037	nov-25
3. Staartweg	-321.000	-320.000	2020 - 2029	nov-25
4. Zwolse Hoek fase 5	1.540.000	1.610.000	2007 - 2026	nov-25
5. Port of Urk	-1.530.000	-1.395.000	2019 - 2043	nov-25
6. Westgat	-507.000	-516.000	2019 - 2028	nov-25
7. De Noord 11	-	-215.000	2025 - 2028	nov-25
Totaal resultaat	-818.000	-130.000		

Door de geactualiseerde grondexploitaties per november 2025 moeten voor de complexen Zeeheldenwijk, Port of Urk, Staartweg en Westgat bij de jaarrekening 2025 voorzieningen gevormd worden. Deze voorzieningen worden gevormd ten laste van de reserve Grondzaken.

Voor De Noord 11 zal een verliesvoorziening worden gevormd ten laste van de algemene reserve.

Op grond van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) dienen de actieve grondexploitaties te worden herzien. De herziene grondexploitaties worden gelijktijdig met de begroting 2026 aangeboden aan de gemeenteraad. In deze begroting zijn de cijfers verwerkt van de grondexploitaties 2025.

Overzicht ontwikkeling boekwaarden actieve grondexploitaties

Boekwaarde BIE	Categorie	2025	2026	2027	2028	2029
1. Oranjewijk (afrondding)	woningbouw	773.138	-375.138	-	-	-
2. Zeeheldenwijk	woningbouw	46.236.128	37.178.415	30.497.866	24.872.249	24.272.817
verliesvoorz. Zeeheldenwijk	woningbouw	-3.864.000	-3.864.000	-3.864.000	-3.864.000	-3.864.000
3. Staartweg	woningbouw	603.154	662.650	792.695	323.853	-
Verliesvoorz. Staartweg	woningbouw	-320.000	-320.000	-320.000	-320.000	-
4. Zwolse hoek fase 5	bedrijventerrein	280.923	-208.295	-	-	-
5. Port of Urk	bedrijventerrein	19.617.159	31.146.978	40.369.260	41.324.467	41.327.144
verliesvoorz. Port of Urk	bedrijventerrein	-1.395.000	-1.395.000	-1.395.000	-1.395.000	-1.395.000
6. Westgat	bedrijventerrein	912.360	1.065.291	529.311	-	-
verliesvoorz. Westgat	bedrijventerrein	-516.000	-516.000	-516.000	-	-
7. De Noord 11	maatschappelijk	152.930	-71.370	105.465	233.351	-
Verlievoorz. De Noord 11	maatschappelijk	-215.000	-215.000	-215.000	-215.000	-
Totaal		62.265.793	63.088.531	65.984.597	60.959.919	60.340.961

Toelichting per grondexploitatie

Ad 1. Oranjewijk afronding

In de Oranjewijk zijn nog een tweetal kavels nog niet verkocht. Deze kavels zijn bestemd voor koop- en middenhuurappartementen. De kavels zijn in 2025 opnieuw toegewezen aan een ontwikkelaar/bouwer. We verwachten deze kavels eind 2025 of begin 2026 te verkopen. Nadat deze gebouwen zijn verkocht kunnen we de laatste civiele werkzaamheden uitvoeren. De grondexploitatie kan waarschijnlijk eind 2026 worden afgesloten. De eerste fase van de Oranjewijk is inmiddels overgedragen aan beheer.

Ad 2. Zeeheldenwijk

In de Zeeheldenwijk bouwen we de komende 15 jaar circa 1.650 woningen. Dit gebeurt in combinatie met diverse voorzieningen en een overgangszone waar bedrijven, detailhandel en maatschappelijke voorzieningen zich kunnen vestigen.

In 2025 zijn de meeste woningen (320) van de eerste fase van de Zeeheldenwijk opgeleverd. De eerste bewoners zijn in 2023 in de Zeeheldenwijk komen wonen. In 2025 is gestart met de uitgifte van de tweede fase van de Zeeheldenwijk. In de zomer heeft de loting plaatsgevonden van de eerste particuliere woningen.

Deze fase heet De Akkers en bestaat vooral uit grondgebonden woningen. In het najaar wordt vervolgens een start gemaakt met het centrumgebied: een mixed-use zone met appartementen, scholen, een sporthal en detailhandelsfuncties.

Momenteel werken we aan de stedenbouwkundige plannen voor de vierde fase van de Zeeheldenwijk: De Oevers en Het Eiland. Deze fase geven we uit nadat alle woningen in De Akkers zijn uitgegeven.

Ad 3. Grex Staartweg

Op 16 december 2021 heeft de raad de grondexploitatie voor het plan Staartweg vastgesteld. In augustus 2020 zijn de gronden en opstallen Staartweg 18 aangekocht. De opstallen zijn inmiddels gesloopt. Deze gronden reserveren we voor het plan "de rentemeester". Hiervoor is bij de herzieningen van de grondexploitatie een voorstel gedaan.

Ad 4. Zwolse Hoek, fase 5

In 2025 kopen we een onbebouwde kavel terug van een ondernemer. Zodat we deze kavel opnieuw kunnen uitgegeven aan een ondernemer die de kavel wél wil bebouwen. We starten een uitgifteprocedure voor deze kavel in 2026, zodat we deze samen met een nog braakliggende kavel kunnen verkopen. Nadat we deze hebben verkocht, kunnen we de grondexploitatie afsluiten.

Ad 5a en 5b. Port of Urk

In 2021 is het Bestemmingsplan Port of Urk onherroepelijk geworden. Medio 2022 is de nota gronduitgifte bedrijfslocaties gemeente Urk 2022-2026 vastgesteld door de gemeenteraad. Deze nota is het uitgangspunt voor het opstellen van uitgifteprotocollen, die nodig zijn om de verschillende deelgebieden binnen Port of Urk te kunnen uitgeven. In 2024 is gestart met de uitgifteprocedure voor de eerste fase van Port of Urk (circa 3,5 ha netto). De definitieve verkoop (passering bij notaris) vond in 2025 plaats.

In 2025 werd de eerste fase bouwrijp maken van Port of Urk afgerond (circa 35 ha.). Hierdoor konden de eerste bedrijven rond de zomer van 2025 starten met het bouwen van hun bedrijfsopstallen. Qua verwerving, realisatie en ook uitgifte lopen we op schema. Momenteel lopen de gesprekken voor de verwerving van de tweede fase Port Of Urk. Naar verwachting wordt deze fase 2027/2028 bouwrijp gemaakt.

De gevolgen van netcongestie en tekort aan water maken dat bedrijven een pas op de plaats maken als het gaat om nieuwbouw op Port of Urk. De impact hiervan op de grondverkoop laat zich lastig voorspellen. In de GREX houden we vooralsnog rekening met een jaar waarin geen grond wordt verkocht.

Ad 6a. en 6b. Grex Westgat

Eind 2020 is de eerste fase van de revitalisering van het Westgat afgerond. In 2022 heeft de gemeente Urk een subsidie ontvangen. De openbare ruimte is opgeknapt en er is ruimte vrijgekomen voor nieuwe bedrijvigheid. Een bestemmingsplanprocedure voor de (her)invulling van de braakliggende grond is inmiddels opgestart. Naar verwachting kunnen we de eerste kavels in 2027 verkopen.

Ad 7a. en b. De Noord 11

In 2025 is de oude brandweerkazerne aan de Noord 11 gesloten. De opstallen zijn in 2025 gesloopt. Voor de gronden is inmiddels een intentieovereenkomst getekend met Patrimonium en stichting Eleos. Deze partijen gaan op deze locatie een woonzorgcomplex realiseren. Voor deze ontwikkeling is daarom in 2025 een grondexploitatie vastgesteld. De gronden zullen in verwachting in 2026 worden verkocht aan Patrimonium.

Totaaloverzicht te verwachten verkopen bouwgrond

Aantallen m2 per complex	Voorraad per eind 2024	Prognose verkocht 2025	Prognose verkocht 2026	Prognose verkocht 2027	Prognose verkocht 2028	Prognose verkocht 2029	Voorraad per eind 2029
Oranjewijk (afroning)	4.689	-	4.689	-	-	-	-
Zeeheldenwijk (woningen en overig)	281.941	10.000	30.000	40.000	20.000	20.000	161.941
Zeeheldenwijk (bedrijven)	48.893	-	10.000	10.000	10.000	5.000	13.893
Staartweg	4.056	-	-	-	4.056	-	-
Zwolse Hoek fase 5	3.000	-	3.000	-	-	-	-
Port of Urk	594.672	40.000	32.233	-	30.000	40.000	452.439
Westgat	3.018	-	-	3.018	-	-	-
De Noord 11	1.400	-	1.400	-	-	-	-
Totaal	941.669	50.000	81.322	53.018	64.056	65.000	628.273

Grondprijzen

De gemeente Urk kiest er voor om bij de vaststelling van de grondwaarde uit te gaan van de marktwaarde van de grond. Op Urk worden de minimale uitgifteprijzen voor bouwgrond door de gemeenteraad vastgesteld. Aanpassing van de grondprijs ten gevolge van prijsstijgingen vindt jaarlijks plaats door het college van burgemeester en wethouders. De te hanteren grondprijzen worden jaarlijks vastgelegd in de zogenaamde grondprijzennota. Op deze wijze informeert het college eenieder over de grondprijzen binnen de gemeente Urk. Het vormt tevens een kader voor de verschillende actoren die binnen de gemeentelijke organisatie betrokken zijn bij het verkoopproces van bouwgrond. De vastgestelde grondprijzen vormen de input voor de te actualiseren grondexploitaties. De grondprijzen 2026 worden vastgesteld in het najaar van 2025.

Planning woningbouw (op te leveren woningen) Urk 2022-2029

	Opgeleverd			Prognose 2025-2029					
	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Oranjewijk (afroning)	90	-	23	27	-	-	45	-	-
Zeeheldenwijk	-	-	-	205	197	30	150	150	150
Overig	-	-	-	24	-	-	20	-	50
Totaal aantal woningen	90	0	23	256	197	30	215	150	200

Planning bedrijventerrein (op te leveren bedrijven) Urk 2022-2029

	Opgeleverd			Prognose 2025-2029					
	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Zwolse Hoek fase 5	-	-	-	3	1	-	2	-	-
Port of Urk	-	-	-	0	5	15	10	5	10
Westgat	-	-	-	-	-	-	-	-	4
Totaal aantal Bedrijven	94	87	87	3	6	15	12	5	14

Risico's

In de begrotingsraad worden naast de begroting ook de actualisaties van de grondexploitaties aan de raad voorgelegd. Een onderdeel daarvan is een risicoanalyse. Naar de betreffende bijlage bij dat raadsvoorstel wordt hier korthedshalve verwezen. De risico's die voortkomen uit de grondexploitaties maken onderdeel uit van de risicoanalyse van de gemeente als geheel zoals die wordt beschreven in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing. Bij het bepalen van het noodzakelijke weerstandsvermogen wordt 10% meegenomen over de waarde van de grondexploitaties woningbouw en 20% over de waarde van de voorraden.

Lokale heffingen

Inleiding

Het totale pakket van gemeentelijke belastingen en heffingen bestaat uit verschillende belastingheffingen die opgelegd worden op grond van een door de gemeenteraad vastgestelde belastingverordening. De doelstelling van de lokale heffingen is het verwerven van eigen middelen uit belastingen en heffingen voor de dekking van de algemene en specifieke uitgaven in het kader van de uitvoering van de gemeentelijke taken. De uitvoering en de verantwoordelijkheid voor het uitvoeren van de heffingswerkzaamheden liggen op grond van artikel 231 van de Gemeentewet bij de heffingsambtenaar. Hierbij valt te denken aan het vaststellen en opleggen van de aanslagen en taxatiewaarden, het doen van uitspraken op bezwaren en het verweer bij beroepszaken.

De gemeentelijke heffingen zijn na de algemene uitkering uit het Gemeentefonds de belangrijkste bron van inkomsten. Bij gemeentelijke heffingen wordt onderscheid gemaakt tussen algemene belastingen en retributies. Belastingen hebben een algemeen karakter. Een directe relatie tussen de belasting en de gemaakte kosten van de gemeente is in het algemeen niet aanwezig. Bij de retributies is er wel sprake van een directe relatie tussen de heffing en de gemeentelijke taak. Bij retributies mogen de geraamde opbrengsten niet hoger zijn dan de geraamde kosten van de gemeente voor de uitoefening van de taak.

Tarievenbeleid

Voor de hoogte van tarieven gelden de algemene uitgangspunten zoals vastgelegd in de kadernota 2026:

De belastingen verhogen wij met 5%. Heffingen worden met 10% verhoogd beiden exclusief inflatiecorrectie. De inflatiecorrectie is vastgesteld op 2,7%.

In de kadernota 2026 zijn voorstellen gedaan rond de betaling van rioolheffing. Deze voorstellen zijn verwerkt in de tariefstelling van zowel de tariefstelling als de onroerendzaakbelasting.

De opbrengsten uit de lokale belastingen en heffingen zijn als volgt begroot:

Gemeentelijke heffing (x € 1.000)	Rekening 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029
1.1 Onroerende-zaakbelastingen	6.040	6.306	7.525	7.589	7.652	7.716
1.2 Hondenbelasting	83	87	91	91	91	91
1.3 Precariobelasting	23	23	24	24	24	24
1.4 Toeristenbelasting	130	133	174	174	174	174
Totaal Belastingen	6.276	6.549	7.814	7.878	7.941	8.005
2.1 Afvalstoffenheffingen	1.955	2.524	3.053	3.092	3.171	3.171
2.2 Rioolheffing	2.343	2.359	2.515	2.515	2.515	2.515
2.3 Haven- en kadegelden	1.103	958	982	982	982	982
2.4 Marktgelden	32	35	40	40	40	40
2.5 Begraafrechten	382	400	452	452	452	452
2.6 Secretarieleges (Titel 1)	420	406	470	470	470	402
2.7. Omgevingsvergunningen (Titel 2)	1.786	950	776	776	776	776
2.8 Leges (Titel 3)	14	14	14	14	14	14
2.9 Overig	0	0	0	0	0	0
Totaal Retributies	8.034	7.646	8.300	8.339	8.418	8.350
Totaal	14.310	14.195	16.114	16.217	16.359	16.355

Belastingen

Belastingen hebben een algemeen karakter. Gemeente Urk legt vier soorten belasting op:

1. Onroerende zaakbelasting (OZB)
2. Hondenbelasting
3. Precariobelasting
4. Toeristenbelasting

1.1 Onroerende zaakbelastingen (OZB)

Onder de naam "onroerende zaakbelastingen" worden over binnen de gemeente gelegen onroerende zaken, drie directe belastingen geheven:

- Eigenarenbelasting voor woningen;
- Eigenarenbelasting voor niet-woningen;
- Gebruikersbelasting voor niet-woningen

De peildatum voor de belastingplicht is 1 januari van het belastingjaar. Grondslag is de WOZ-waarde.

Wet WOZ

Alle onroerende zaken dienen jaarlijks opnieuw getaxeerd te worden op grond van de Wet Waardering Onroerende Zaken. De uitvoering van deze wet ligt in handen van de

heffingsambtenaar van de gemeente. Door de Waarderingskamer wordt op deze uitvoering toezicht gehouden. De gemeente Urk scoort bij deze beoordeling al jaren 5 van de 5 sterren, de hoogste score!

Elk jaar wordt de onroerend zaak gewaardeerd op grond van de Wet waardering onroerende zaken (WOZ). Hiermee volgt de WOZ-waarde jaarlijks de marktontwikkeling. De gemeente Urk heeft delen van de jaarlijkse herwaardering uitbesteed. Voor het belastingjaar 2026 geldt de WOZ-waarde naar prijspeil van 1 januari 2025.

Waardeontwikkeling

Om waardeontwikkelingen van woningen en niet-woningen niet van invloed te laten zijn op de opbrengst, worden de tarieven conform de waardeontwikkelingen aangepast. Dit uitgangspunt is in het verleden altijd bij herwaarderingen gehanteerd. In de huidige markt worden dus de stijgende WOZ-waarden gecompenseerd door een gelijke daling van de tarieven.

De verwachte stijging van woningen is 5.9%. Bij de niet-woningen is sprake van een gemiddelde stijging van 5,0%. Met deze stijging wordt het tarief dan ook verlaagd en daarna verhoogd met in de kadernota opgenomen 5% en de trendmatige verhoging van 2,7%.

De tarieven zijn opgenomen in de Verordening Onroerende zaakbelastingen.

De opbrengsten 2026 en volgende jaren zijn gebaseerd op het huidige areaal aan onroerend goed aangevuld met de groei van het aantal onroerende zaken en de tariefsaanpassingen op basis van de nieuwe waarden in het kader van de hertaxaties Wet WOZ. Op grond van eerder besluitvorming dienen de tarieven zodanig vastgesteld te worden dat de geraamde opbrengsten gerealiseerd worden.

1.2 Hondenbelasting

Onder de naam "hondenbelasting" wordt een directe belasting geheven ter zake het houden van een hond binnen de gemeente. Het is niet nodig dat de gemeente een relatie legt tussen de opbrengst van de hondenbelasting en de kosten die voor de gemeente aan de bevuiling door honden zijn verbonden. De opbrengst wordt dan ook als algemeen dekkingsmiddel gebruikt. Het tarief voor 2026 is met 7,7 % verhoogd.

1.3 Precariobelasting

De gemeente heft een precariobelasting als vergoeding voor het gebruik van openbare grond. De precariobelasting wordt specifiek geheven voor het plaatsen van voorwerpen onder, op of boven voor de openbare dienst bestemde gemeentegrond. Voorbeelden van belaste voorwerpen zijn kabels en leidingen, terrassen, bouwmaterialen, zonneschermen, luifels, lichtreclames en vlaggen. Precariobelasting wordt wel gezien als de fiscale tegenhanger van een privaatrechtelijke vergoeding om de gemeentegrond te kunnen gebruiken. De opbrengst wordt als een algemeen dekkingsmiddel gebruikt.

1.4 Toeristenbelasting

Dit betreft een belasting die wordt geheven voor het houden van verblijf met overnachting binnen de gemeente tegen vergoeding in welke vorm dan ook door personen die niet als ingezetene zijn opgenomen in de Basisregistratie Personen (BRP). Door het heffen van een toeristenbelasting dragen ook niet-inwoners bij in de kosten van de algemene voorzieningen. De toeristenbelasting wordt voor belastingjaar 2026 verhoogd met 7,7%.

Bij de behandeling van de belastingenvoorzieningen 2024 (9 november 2023) heeft de gemeenteraad de motie "Toeristenbelasting" aangenomen. Ofschoon de toeristenbelasting een

algemeen dekkingsmiddel is, is overeenkomstig de motie een gedeelte van de opbrengst bestemd voor activiteiten binnen de toeristische sector.

Retributies

De rechten, ook wel retributies genoemd, vallen uiteen in bestemmingsheffingen en leges. Hierbij geldt dat de gemeente niet meer mag heffen dan de begrote kosten die gedekt worden met de heffing. Riool- en afvalstoffenheffing zijn bestemmingsheffingen en vallen onder belastingen maar hebben het karakter van een recht. Ze worden gebruikt voor doeleinden met een duidelijk algemeen belang.

De belangrijkste rechten zijn de leges. Deze dienst levert met name individueel voordeel op. Zo betalen inwoners van de gemeente een bijdrage voor het aanvragen van een paspoort of vergunning. Ook voor de leges geldt dat deze niet meer dan kostendekkend mogen zijn.

Voor de navolgende heffingen geldt dat de opbrengsten niet uit mogen gaan boven de geraamde kosten, ofwel geldt dat deze maximaal kostendekkend mogen zijn:

- Afvalstoffenheffing;
- Rioolheffing;
- Haven- en kadegelden;
- Leges;
- Marktgelden;
- Begraafrechten.

In onderstaande tabel is de kostendekkendheid van de rechten weergegeven. Bij ieder recht ziet u verder een overzicht van de baten en de lasten in 2026.

Kostendekking Retributies en Leges

Gemeentelijke heffing (x € 1.000)	Rekening 2024	Begroting 2025 primitief			Begroting 2026		
		lasten	baten	dekking	lasten	baten	dekking
Afvalstoffenheffingen	83%	2.918	2.527	87%	3.570	3.408	95%
Rioolheffing	100%	2.854	2.356	83%	3.451	2.737	79%
Haven- en kadegelden	69%	1.194	853	71%	1.108	982	89%
Marktgelden	34%	58	35	61%	56	40	71%
Begraafrechten	60%	689	400	58%	736	452	61%
Secretarieleges (Titel 1)	45%	988	330	33%	734	470	64%
Omgevingsvergunningen (Titel 2)	116%	1.504	610	41%	915	776	85%
Leges (Titel 3)	82%	17	14	82%	17	14	82%

2.1 Afvalstoffenheffing

Afvalstoffenheffing wordt geheven van degene die in de gemeente feitelijk gebruik maakt van een perceel ten aanzien waarvan ingevolge art. 10.11 van de Wet Milieubeheer een verplichting tot het inzamelen van huishoudelijke afvalstoffen geldt. De hoogte van de aanslag is afhankelijk van de gezinsgrootte en de soort container. In de tarieven zijn ook de kosten voor de milieustraat en het straatvegen verwerkt.

Bij de kadernota 2026 is besloten de tarieven van de heffingen met 10% plus de inflatiecorrectie te laten stijgen.

In 2024 is het nieuwe Grondstoffenbeleidsplan 2025-2028 vastgesteld. Aanleiding hiervoor was het niet behalen van de doelstellingen op het gebied van afvalscheiding. In het nieuwe plan worden verschillende specifieke uitgaven gedaan, bijvoorbeeld in containermanagement, ondergrondse inzamelcontainers in het oude dorp en een campagne om de kwaliteit van gft te verbeteren.

Het uitgangspunt is dat de opbrengst van de afvalstoffenheffing de kosten moet dekken. In de afgelopen jaren is er in de berekening een vast bedrag in het tarief meegenomen voor de btw-kosten. De daadwerkelijke btw-kosten liggen echter hoger. In het nieuw vastgestelde grondstoffenplan is dit gecorrigeerd. Bij het vaststellen van het grondstoffenbeleidsplan heeft de raad ingestemd met een stapsgewijze verhoging van de tarieven zodat de daadwerkelijke btw-kosten meegenomen worden in de berekening van de afvalstoffenheffing. Dit leidt ook tot een jaarlijkse stijging van het tarief met € 13 tot 2028.

Bij het vaststellen van de belastingverordeningen worden de tarieven definitief vastgesteld.

2.2 Rioolheffing

Rioolheffing wordt geheven van de eigenaar van een perceel dat direct of indirect is aangesloten op de gemeentelijke riolering en van de gebruiker van een perceel waaruit afvalwater direct of indirect op de gemeentelijke riolering wordt afgevoerd, dan wel dat belang heeft bij de nakoming van de gemeentelijke zorgplichten.

De opbrengst van de rioolheffing mag alleen worden gebruikt ter dekking van de kosten van:

- het inzamelen en transporteren van huishoudelijk en bedrijfsafvalwater en het zuiveren van huishoudelijk afvalwater;
- het inzamelen van afvloeiend hemelwater en het verwerken hiervan alsmede maatregelen om structureel nadelige gevolgen van de grondwaterstand te voorkomen of te beperken.

Bij het bepalen van de hoogte van de tarieven van de rioolheffing houden we er rekening mee dat de baten niet hoger mogen zijn dan de lasten. Uitgangspunten zijn 100% kostendekkendheid en gedifferentieerde tarieven per huishoudtype, waarbij de huishoudens met 4 of meer personen meer betalen, dan huishoudens tot en met 3 personen. Bij niet-woningen wordt naast een vast bedrag van de eigenaar, belasting geheven over het waterverbruik van de gebruiker. Tenslotte is in de kadernota 2026, in afwijking tot het GWRP, in het kader van riolering een aantal besluiten genomen. Naast de verhoging van de heffingen met 10% en de toerekening van de inflatiecorrectie van 2,7% is besloten dat de rekening voor de grote vervuilers meer bij hen zal worden neergelegd.

Het Gemeentelijk Water- en Rioleringsplan (verder te noemen GWRP) is in 2023 door u vastgesteld. Uit een GWRP blijken de verwachte exploitatie en investeringslasten in de uitvoeringsperiode. Verder worden in het GWRP de belangrijkste uitgangspunten voor de rioolheffing vermeld. Uitgangspunt is dat eventuele exploitatieoverschotten ten gunste moeten komen van voorziening riolering derden of de bestemmingsreserve riolering. Investeringslasten moeten zo mogelijk direct worden afgeboekt vanuit de spaarvoorziening riolering.

2.3 Havengelden

Onder de naam "havengelden" wordt een recht geheven voor het gebruik of genot van de gemeentelijke havens. De afgelopen jaren is er hard gewerkt om de voorzieningen op niveau te

brengen. Werkzaamheden die overigens nog steeds doorgaan. Als gevolg hiervan zijn de tarieven de afgelopen jaren gestegen. Ook voor 2026 stijgen de tarieven.

2.4 Marktgelden

In de gemeente wordt onder de naam "marktgeld" een recht geheven voor het innemen van een standplaats op de voor de markt aangewezen plaats, gedurende de voor de markt geldende tijd. De tarieven zijn opgenomen in de Verordening Marktgelden. De tarieven stijgen overeenkomstig de uitgangspunten uit de kadernota met 10% plus 2,7% inflatiecorrectie.

2.5 Begraafrechten

Op basis van de verordening op de graf- en begrafenisrechten worden in de gemeente Urk rechten geheven voor het gebruik van de begraafplaats en voor het door de gemeente verlenen van diensten in verband met de begraafplaats. Voor de begrafenisrechten geldt dat landelijk dat deze maximaal kostendekkend mogen zijn. Op Urk is een raadsbreed besluit genomen dat begraven maximaal 80% kostendekkend behoeft te zijn. Overeenkomstig de kadernota 2026 stijgen de rechten met 10% plus 2,7% inflatiecorrectie. Met deze tariefsverhoging wordt de kostendekkendheid van 80% nog niet bereikt.

2.6 Legesverordening

Onder de naam "leges" wordt een aantal verschillende rechten geheven voor het genot van door, of vanwege het gemeentebestuur, verstrekte diensten. Het gaat hier vooral om de secretarieleges en de leges Omgevingswet. De verordening is met ingang van 2024 volledig aangepast naar de nieuwe Omgevingswet. Daarbij zijn ook nieuwe tarieven ingevoerd en is de berekening van de leges gewijzigd. Van sommige leges wordt het tarief vastgesteld door het Rijk. Bij het berekenen van een kostendekkend tarief mogen overigens alleen de kosten van het verlenen van een vergunning of dienst in rekening worden gebracht. Kosten van onder andere toezicht en handhaving mogen niet doorberekend worden. Voor 2026 worden de tarieven verhoogd met 12,7%.

Kwijtscheldingen

Op grond van de Invorderingswet en het gemeentelijk kwijtscheldingsbeleid kan een belastingsschuldige die niet in staat is anders dan met buitengewoon bezwaar een belastingaanslag geheel of gedeeltelijk te betalen, gehele of gedeeltelijke kwijtschelding worden verleend. Bij Ministeriële regeling worden inkomensnormen vastgesteld, welke van toepassing zijn voor de eventuele toekenning van kwijtscheldingsaanvragen. De gemeente Urk hanteert ten aanzien van de normbedragen een kwijtscheldingspercentage van 100%.

Kwijtschelding kan alleen worden aangevraagd indien het een aanslag betreft voor onroerendezaakbelasting, afvalstoffenheffing en rioolheffing. De overige heffingen zijn in de desbetreffende belastingverordeningen uitgesloten van kwijtschelding.

Lokale lastendruk

Alle onroerende zaken dienen jaarlijks opnieuw getaxeerd te worden op grond van de Wet Waardering Onroerende Zaken. De uitvoering van deze wet ligt in handen van de heffingsambtenaar van de gemeente. Door de Waarderingskamer wordt op deze uitvoering toezicht gehouden. De gemeente Urk scoort bij deze beoordeling al jaren 5 uit 5 sterren. De hoogste score!

In de tarieven en berekende opbrengst is rekening gehouden met de steeds maar stijgende kosten voor het behandelen van bezwaarschriften van zogenaamde WOZ-bureaus. Zij adverteren met het "gratis" indienen van bezwaar, maar de kosten hiervoor komen ten laste van de gemeente. De kosten voor het behandelen van bezwaren bedroegen in 2023 ongeveer €

2.000 per bezwaarschrift (in totaal € 150.000). Wanneer een burger zelf bezwaar indient, bedragen de kosten ongeveer € 200 per bezwaarschrift. De kosten bestaan in hoofdzaak uit personeelskosten, kosten inhuur taxateur en juridisch advies. De oorzaak is dat WOZ-bureaus zeer uitgebreide en juridisch ingewikkelde bezwaarschriften indienen die gerobotiseerd tot stand komen. De bestreden WOZ-waarde is daarbij vaak bijzaak. Doel is namelijk om een kostenvergoeding te verkrijgen. Daarbij streeft men soms naar het laten vastlopen van het bezwaarproces zodat ze op die manier in aanmerking kunnen komen voor kostenvergoedingen. In bezwaar gaan is helaas een verdienmodel geworden.

Als gevolg van nieuwe wetgeving is de kostenvergoeding voor No-Cure-No-Pay bureau's in 2024 fors verlaagd. Dit heeft geleid tot minder bezwaarschriften. Helaas heeft de Hoge Raad onlangs uitspraak gedaan waarbij deze wetgeving vernietigd is en de kostenvergoeding zelfs verdubbeld is ten opzichte van 2023. Aanvullende regelgeving heeft geleid tot een nieuwe proceskostenvergoeding die nu leidend is. Kern van de vergoeding is dat onderscheid wordt gemaakt in fasen van procesvoering. Zo ontvangt het bureau een hogere vergoeding wanneer er sprake is van de beroepsfase dan wanneer er sprake is van een bezwaarprocedure. Het is zaak om in de bezwaarprocedure de burger van de volledige informatie te voorzien, zodat de beroepsperiode zoveel als mogelijk kan worden voorkomen. Naast budgettaire redenen is het altijd een goede zaak de burger tijdig van de juiste informatie te voorzien. Vooralsnog lijkt het dat we binnen het budget kunnen blijven. Mogelijke aanpassingen verwerken we in de tussenrapportage 2026.

Er is altijd grote belangstelling voor de lokale belastingen, vooral landelijk. Diverse instanties berekenen jaarlijks de stijging van de lokale lasten en de uitkomsten hiervan hebben grote aandacht van de landelijke pers. Met name de verschillen tussen de diverse gemeenten krijgen daarbij veel aandacht. Dit terwijl de gemeentelijke belasting een klein deel uitmaken van de zogenaamde bijkomende woonlasten. Ook de WOZ-waarde genereert veel aandacht. Met name door de zogenaamde WOZ-bureaus die groot belang hebben bij negatieve uitingen omdat ze daarmee klanten binnenhalen die via hen een bezwaar indienen.

Ontwikkeling gemiddelde woonlasten voor een 3- persoonshuishouden

Gemiddelde woonlasten voor een huishouden van 3 personen voor de periode 2024-2026				Ontwikkeling 2025/2026 in %
Belastingsoort	2024	2025	2026	
OZB eigenaar	€ 480	€ 494	€ 636	29%
Afvalstoffenheffing	€ 263	€ 289	€ 327	13%
Rioolheffing	€ 251	€ 269	€ 196	-27%
Totaal	€ 994	€ 1.052	€ 1.159	10%

De woonlasten zijn gebaseerd op een gemiddelde. Werken met gemiddelden betekent dat de feitelijke lastenontwikkeling voor een individuele burger hiervan kan afwijken. De hoogte van de belasting wordt onder andere beïnvloed door de grootte van het huishouden en de feitelijke waardeontwikkeling van de woning.

Om een beeld te krijgen hoe de woonlasten op Urk zich verhouden tot gemeenten in Flevoland, treft u hierna de gegevens aan van een aantal gemeenten uit de Atlas van de lokale lasten 2024 van het COELO, zoals gepubliceerd op de website. In de onderstaande vergelijking staat de gemiddelde aanslag 2025 voor een 3-persoonshuishouden. In deze aanslag is inbegrepen de OZB, afvalstoffenheffing en de rioolheffing.

2025	Almere	Dronten	Lelystad	NOP	Urk	Zeewolde
OZB eigenaar	€ 465	€ 512	€ 492	€ 435	€ 494	€ 657
Afvalstoffenheffing	€ 472	€ 418	€ 466	€ 404	€ 269	€ 416
Rioolheffing	€ 249	€ 180	€ 237	€ 191	€ 289	€ 132
Totaal	€ 1.186	€ 1.110	€ 1.195	€ 1.030	€ 1.052	€ 1.205

Openbaarheid

Wet Open Overheid

De Wet open overheid (Woo) is per 1 mei 2022 in werking getreden en vervangt de Wet openbaarheid van bestuur (Wob).

De Woo heeft als doel om het – proactief - openbaar maken van overheidsinformatie te bevorderen. Binnen de gemeente Urk hebben we ons beleid en normstelling onderzocht op ‘openbaarheid’ en toegankelijkheid. Daarnaast hebben we de algemene informatie over de gemeente, inclusief de openbare besluitvorming, beoordeeld en waar mogelijk en waar nodig aangepast.

Zo hebben we nieuwe software aangeschaft die speciaal is ontworpen om informatie, welke actief openbaar moet worden gemaakt, te anonimiseren. Deze software speelt een cruciale rol bij het op orde houden van onze informatiehuishouding. Bij het publiceren van informatie volgt gemeente Urk vanzelfsprekend de richtlijnen en standaarden die de de Wet open overheid voorschrijft. De software zorgt ervoor dat we gegevens geanonimiseerd kunnen publiceren, waardoor de transparantie van de overheid samenvalt met de bescherming van de privacy van betrokkenen.

Deze belangrijke stap maakt de gemeente Urk nog meer ‘open en toegankelijk’ voor haar inwoners.

Financiële begroting

Meerjarenraming 2026-2029

Overzicht baten en lasten	2026			2027			2028			2029		
(art 17 BBV / x € 1.000)	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Programma	106.212	64.552	-41.660	88.168	48.066	-40.102	92.087	48.861	-43.226	77.741	38.046	-39.695
Basis op Orde	5.200	488	-4.713	4.971	488	-4.484	4.969	488	-4.482	4.946	420	-4.527
Wonen	45.449	36.472	-8.976	38.755	30.072	-8.683	42.943	31.212	-11.730	28.016	19.611	-8.404
Werken	28.472	21.961	-6.511	17.423	11.706	-5.717	16.698	11.156	-5.542	17.404	11.924	-5.480
Leven	27.091	5.631	-21.460	27.019	5.800	-21.219	27.477	6.005	-21.472	27.375	6.091	-21.284
Algemene dekkingsmiddelen	12.270	51.200	38.930	13.321	52.376	39.055	12.954	52.768	39.814	15.013	54.525	39.513
Algemene en overige uitk. gemeentefonds	1.912	43.245	41.333	2.690	44.357	41.667	1.911	44.686	42.775	3.135	46.379	43.244
Overhead	10.135	122	-10.013	10.965	122	-10.843	12.120	122	-11.998	13.047	122	-12.924
Treasury	-235	152	387	9	152	144	67	152	86	-26	152	178
Overige baten en lasten	25	-	-25	-775	-	775	-1.575	-	1.575	-1.575	-	1.575
OZB woningen	295	4.191	3.896	295	4.237	3.942	295	4.283	3.988	295	4.329	4.034
OZB niet-woningen	-	3.328	3.328	-	3.346	3.346	-	3.363	3.363	-	3.381	3.381
Belastingen overig	136	162	26	136	162	26	136	162	26	136	162	26
Vennootschapsbelasting (VpB)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Resultaat voor bestemming	118.481	115.752	-2.730	101.488	100.442	-1.047	105.040	101.629	-3.412	92.753	92.571	-182
Mutaties reserves	361	3.112	2.751	579	1.627	1.049	361	4.108	3.747	361	980	620
Programma Basis op Orde	361	3.112	2.751	579	1.627	1.049	361	4.108	3.747	361	980	620
Programma Werken	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Programma Leven	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Programma Wonen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Resultaat na bestemming	118.842	118.863	21	102.067	102.069	2	105.401	105.736	335	93.114	93.551	438

Meerjarige balans

Activa (x € 1.000)	Rekening	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
Vaste activa	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Immateriële vaste activa	316.436	333.220	320.682	308.144	295.606	283.069
Materiële vaste activa	90.486.446	119.711.762	154.715.793	154.212.226	148.977.433	143.885.159
Financiële vaste activa	8.170.802	8.052.730	7.929.324	7.800.341	7.665.527	7.524.613
Totaal vaste activa	98.973.684	128.097.712	162.965.799	162.320.712	156.938.566	151.692.840

Vlottende activa	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Voorraden	57.429.524	62.265.793	63.088.531	65.984.597	60.959.919	60.340.961
Uitzettingen	10.197.019	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Liquide middelen	343.898	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Overlopende activa	2.443.810	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Totaal vlottende activa	70.414.251	62.265.793	63.088.531	65.984.597	60.959.919	60.340.961
Totaal activa	169.387.935	190.363.504	226.054.330	228.305.309	217.898.485	212.033.801

Passiva (x € 1.000)	Rekening	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
Vaste Passiva	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Eigen vermogen	41.645.547	40.056.548	35.654.445	34.668.037	30.964.251	30.720.831
Resultaat	569.977	-1.691.863	21.435	2.239	335.481	437.644
Voorzieningen	5.488.457	5.506.614	6.506.794	6.951.602	7.951.782	8.951.962
Vaste schulden	98.830.711	110.940.659	101.709.133	92.841.369	88.044.725	83.238.812
Totaal vaste passiva	146.534.692	154.811.957	143.891.806	134.463.246	127.296.239	123.349.248

Vlottende Passiva	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Netto vlottende schulden	16.429.465	35.551.547	82.162.524	93.842.062	90.602.246	88.684.553
Overlopende passiva	6.423.778	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Totaal vlottende passiva	22.853.243	35.551.547	82.162.524	93.842.062	90.602.246	88.684.553
Totaal passiva	169.387.935	190.363.504	226.054.330	228.305.309	217.898.485	212.033.801
Gewaarborgde geldleningen	4.526.129	4.295.759	4.074.323	4.074.323	4.074.323	4.074.323

Overzicht baten en lasten per taakveld

Taakveldbegroting		2026			2027			2028			2029		
BBV													
x € 1.000		Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
0,1	Bestuur	1.519	18	-1.501	1.503	18	-1.485	1.503	18	-1.485	1.503	18	-1.485
0,10	Mutaties reserves	361	3.112	2.751	579	1.627	1.049	361	4.108	3.747	361	980	620
0,11	Resultaat rekening van baten en lasten	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
0,2	Burgerzaken	749	470	-280	749	470	-280	749	470	-280	729	402	-328
0,3	Beheer overige gebouwen en gronden	44	2	-42	44	2	-42	44	2	-42	44	2	-42
0,4	Overhead	10.135	122	-10.013	10.965	122	-10.843	12.120	122	-11.998	13.047	122	-12.924
0,5	Treasury	-235	152	387	9	152	144	67	152	86	-26	152	178
0,61	OZB woningen	295	4.191	3.896	295	4.237	3.942	295	4.283	3.988	295	4.329	4.034
0,62	OZB niet-woningen	-	3.328	3.328	-	3.346	3.346	-	3.363	3.363	-	3.381	3.381
0,64	Belastingen overig	136	162	26	136	162	26	136	162	26	136	162	26
0,7	Algemene en overige uitk. gemeentefonds	1.912	43.245	41.333	2.690	44.357	41.667	1.911	44.686	42.775	3.135	46.379	43.244
0,8	Overige baten en lasten	25	-	-25	-775	-	775	-1.575	-	1.575	-1.575	-	1.575
0,9	Vennootschapsbelasting (VpB)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
1,1	Crisisbeheersing en brandweer	1.669	-	-1.669	1.456	-	-1.456	1.454	-	-1.454	1.451	-	-1.451
1,2	Openbare orde en veiligheid	1.263	-	-1.263	1.263	-	-1.263	1.263	-	-1.263	1.263	-	-1.263
2,1	Verkeer en vervoer	3.742	199	-3.543	3.773	135	-3.638	11.742	4.824	-6.918	3.935	135	-3.800
2,3	Recreatieve havens	327	564	237	334	564	230	333	564	231	332	564	232
2,4	Economische havens en waterwegen	575	419	-156	660	419	-241	657	419	-238	646	419	-227
2,5	Openbaar vervoer	43	-	-43	58	-	-58	111	-	-111	110	-	-110
3,2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	18.785	18.785	-	8.530	8.530	-	7.980	7.980	-	8.748	8.748	-
3,3	Bedrijventoket en bedrijfsregelingen	178	276	98	175	276	101	174	276	102	174	276	102
3,4	Economische promotie	3.289	501	-2.788	1.639	501	-1.138	1.105	501	-604	1.105	501	-604
4,2	Onderwijshuisvesting	2.357	7	-2.350	3.124	7	-3.117	3.488	7	-3.481	3.438	7	-3.431
4,3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	2.917	1.408	-1.509	2.917	1.408	-1.509	2.917	1.408	-1.509	2.917	1.408	-1.509
5,1	Sportbeleid en activering	532	404	-128	414	116	-298	411	111	-300	408	106	-302
5,2	Sportaccommodaties	2.760	1.079	-1.681	3.225	1.402	-1.823	3.698	1.402	-2.296	3.661	1.402	-2.259
5,3	Cultuurpresent,- productie,- participatie	123	-	-123	123	-	-123	123	-	-123	123	-	-123
5,4	Musea	312	58	-254	260	58	-202	260	158	-102	259	158	-101

5,5	Cultureel erfgoed	110	31	-79	110	31	-79	110	31	-79	110	31	-79
5,6	Media	817	114	-703	716	114	-602	714	114	-600	684	114	-570
5,7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	2.172	75	-2.097	2.149	72	-2.077	2.160	72	-2.088	2.158	72	-2.086
6,1	Samenkracht en burgerparticipatie	4.245	289	-3.956	4.046	289	-3.757	4.047	289	-3.758	4.046	289	-3.757
6,2	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6,21	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen WMO	386	71	-315	386	71	-315	386	71	-315	386	71	-315
6,22	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Jeug	85	-	-85	85	-	-85	85	-	-85	85	-	-85
6,23	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Inte	228	-	-228	228	-	-228	228	-	-228	228	-	-228
6,3	Inkomensregelingen	4.070	3.097	-973	4.147	3.174	-973	4.257	3.284	-973	4.348	3.375	-973
6,4	WSW en beschut werk	2.720	69	-2.651	2.598	69	-2.529	2.467	69	-2.398	2.323	69	-2.254
6,60	Hulpmiddelen en diensten (WMO)	606	2	-604	606	2	-604	606	2	-604	606	2	-604
6,711	Huishoudelijke hulp (Wmo)	800	-	-800	800	-	-800	800	-	-800	800	-	-800
6,712	Begeleiding (WMO)	693	-	-693	693	-	-693	693	-	-693	693	-	-693
6,713	Dagbesteding (WMO)	484	-	-484	484	-	-484	484	-	-484	484	-	-484
6,714	Overige maatwerkarrangementen (WMO)	47	-	-47	47	-	-47	47	-	-47	72	-	-72
6,751	Jeugdhulp ambulant lokaal	2.325	175	-2.150	2.325	175	-2.150	2.325	175	-2.150	2.325	175	-2.150
6,752	Jeugdhulp ambulant regionaal	78	-	-78	78	-	-78	78	-	-78	78	-	-78
6,753	Jeugdhulp ambulant landelijk	45	-	-45	45	-	-45	45	-	-45	45	-	-45
6,761	Jeugdhulp met verblijf lokaal	104	-	-104	104	-	-104	104	-	-104	104	-	-104
6,762	Jeugdhulp met verblijf regionaal	511	-	-511	511	-	-511	511	-	-511	511	-	-511
6,791	PGB WMO	153	67	-86	153	227	74	153	227	74	153	227	74
6,792	PGB Jeugd	102	-	-102	102	-	-102	102	-	-102	102	-	-102
6,811	Beschermde wonen (WMO)	49	100	51	49	-	-49	49	-	-49	49	-	-49
6,821	Jeugdbescherming	230	-	-230	230	-	-230	230	-	-230	230	-	-230
6,822	Jeugdreclassering	79	-	-79	79	-	-79	79	-	-79	79	-	-79
6,91	Coördinatie en beleid WMO	1.323	-	-1.323	1.323	-	-1.323	1.323	-	-1.323	1.323	-	-1.323
6,92	Coördinatie en beleid Jeugd	903	-	-903	903	-	-903	903	-	-903	903	-	-903
7,1	Volksgezondheid	2.298	15	-2.283	2.117	15	-2.102	2.139	15	-2.124	2.148	15	-2.133
7,2	Riolering	2.167	2.737	570	2.161	2.737	576	2.156	2.737	581	2.150	2.737	587
7,3	Afval	2.538	3.053	515	2.441	3.092	651	2.441	3.171	730	2.441	3.171	730
7,4	Milieubeheer	1.665	326	-1.339	1.660	326	-1.334	1.677	326	-1.351	1.695	326	-1.369

7,5	Begraafplaatsen en crematoria	537	452	-85	543	452	-91	541	452	-89	540	452	-88
8,1	Ruimte en leefomgeving	884	1	-883	884	1	-883	884	1	-883	684	1	-683
8,2	Grondexpl. (niet-bedrijventerreinen)	29.748	28.819	-929	23.304	22.444	-860	19.243	18.816	-427	12.309	11.904	-405
8,3	Wonen en bouwen	1.827	871	-956	1.814	871	-943	2.009	871	-1.138	2.004	871	-1.133
Totaal		118.842	118.863	21	102.067	102.069	2	105.401	105.736	335	93.114	93.551	438

Reserves en voorzieningen

Reserves

Algemene reserve (Bedragen x € 1.000)	2025	2026		2027		2028		2029					
	Saldo	Bij	Af	Saldo	Bij	Af	Saldo	Bij	Af	Saldo	Bij	Af	Saldo
	31-dec			31-dec			31-dec			31-dec			31-dec
Algemene reserve	16.762	-	3.726	13.036	21	34	13.024	2	3.061	9.965	335	-	10.301
Totaal	16.762	-	3.726	13.036	21	34	13.024	2	3.061	9.965	335	-	10.301

Overige reserves (Bedragen x € 1.000)	2025	2026		2027			2028			2029			
	Saldo	Bij	Af	Saldo	Bij	Af	Saldo	Bij	Af	Saldo	Bij	Af	Saldo
	31-dec			31-dec			31-dec			31-dec			31-dec
Incidentele doeleinden	39	-	-	39	-	-	39	-	-	39	-	-	39
Frictiekosten personeel	206	65	-	271	65	-	336	65	-	401	65	-	466
Generatiepact	439	-	106	333	-	94	239	-	87	152	-	70	82
Afkoopsom havens	1.227	-	-	1.227	-	500	727	-	-	727	-	-	727
Havenkades	350	-	-	350	-	-	350	-	-	350	-	-	350
Uitdiepen havens	463	-	-	463	-	-	463	-	-	463	-	-	463
Maritieme Service Haven	152	-	-	152	-	-	152	-	-	152	-	-	152
Participatie	1.854	-	-	1.854	-	-	1.854	-	-	1.854	-	-	1.854
Sociaal domein	2.884	-	75	2.809	-	75	2.734	-	75	2.659	-	25	2.634
Afvalstoffenheffing	165	289	355	99	289	287	100	289	287	102	289	287	103
Afschrijvingen	13.312	-	357	12.955	218	452	12.721	-	413	12.308	-	413	11.895
Algemene reserve Grondzaken	2.204	-	137	2.067	-	137	1.930	-	137	1.793	-	137	1.656
Totaal	23.294	354	1.030	22.618	572	1.545	21.644	354	999	20.999	354	932	20.420

Voorzieningen

Voorzieningen (Bedragen x € 1.000)	2025	2026			2027			2028			2029		
	Saldo 31-dec	Bij	Af	Saldo 31-dec	Bij	Af	Saldo 31-dec	Bij	Af	Saldo 31-dec	Bij	Af	Saldo 31-dec
Wethouders (o.b.v. wet APPA)	1.401	35	-	1.436	35	-	1.471	35	-	1.506	35	-	1.541
Personeel, bovenwettelijk verlof	51	-	-	51	-	-	51	-	-	51	-	-	51
Gebouwenbeheer	2.832	564	-1	3.396	564	-1	3.961	564	-1	4.526	564	-1	5.091
Havenbeheer	852	88	0	940	88	0	1.027	88	0	1.115	88	0	1.203
Verliesvoorz. aandelen Port of Urk B.V.	51	-	-	51	-	-	51	-	-	51	-	-	51
Kunstobjectenbeheer	32	-	-	32	-	-	32	-	-	32	-	-	32
Rioleringsfonds	235	526	222	539	526	777	287	526	222	591	526	222	895
Beheerplan Machines en voertuigen	52	10	1	61	10	1	70	10	1	79	10	1	88
Totaal	5.507	1.222	222	6.507	1.222	777	6.952	1.222	222	7.952	1.222	222	8.952

Investeringsstaat

Progr.	Omschrijving investering (excl. Bouwgrond in exploitatie)	<=2025	2026	2027	2028	2029
1	Basis op Orde					
	Voertuig Wijkbeheer	50.000	-	-	-	-
	Vervanging ICT-middelen 2025	100.000	-	-	-	-
	Vervanging ICT-middelen 2026	-	100.000	-	-	-
	Vervanging ICT-middelen 2027	-	-	105.000	-	-
	Nieuwbouw gemeentewerf *	-	4.850.000	4.850.000	-	-
	Brandweerkazerne gebouw	4.841.000	-	-	-	-
	Verbouw gemeentehuis geluid en brandveiligheid	159.000	-	-	-	-
	Gemeentehuis verbouw fase 2	300.000	1.350.000	-	-	-
	Gemeentehuis verbouw fase 2, meubilair	100.000	-	-	-	-
	Tractievervangingen	71.000	254.000	-	-	-
2	Werken					
	Vorbereidingsbudget vervanging havenkades	-	2.000.000	-	-	-
	Nieuwbouw sanitaire voorzieningen Wijk 1-47	-	150.000	-	-	-
	IHP De Regenboog	-	188.000	187.000	-	-
	IHP De Vuurbaak *	-	2.670.000	2.671.000	-	-
	IHP E. du Marchie van Voorhuysenschool *	-	2.970.000	2.971.000	-	-
	IHP Koningin Wilhelminaschool	-	188.000	187.000	-	-
	IHP Petrus Dathenuschool	500.000	-	-	-	-
	Brede school Zeeheldenwijk	14.045.000	1.911.000	-	-	-
	Nieuwbouw Obadjaschool Zeeheldenwijk	250.000	4.633.000	-	-	-
	Aandelenkapitaal energienet	1	-	-	-	-
	Aandelenkapitaal Port of Urk BV	1	-	-	-	-
3	Wonen					
	Vormtweg	-	1.350.000	1.350.000	-	-
	Inrichten noordelijke deel Stekplek Fiets- en voetpaden	-	61.000	61.000	-	-
	Verduurzaming gemeentelijk vastgoed	-	1.500.000	1.500.000	-	-
	Strategische aankopen Zuidermeerdijk	460.000	-	-	-	-
	Nieuwe bushaltes kom Urk	1.020.000	-	-	-	-
	Inrichten noordelijke deel Stekplek Houten kunstwerken	-	75.000	75.000	-	-
	Verlichting rondom zebrapaden 2025	100.000	-	-	-	-
	Verlichting rondom zebrapaden 2026	-	100.000	-	-	-
	Verlichting rondom zebrapaden 2027	-	-	100.000	-	-

Verlichting rondom zebrapaden 2028	-	-	-	100.000	-
Noorderzand	95.000	-	-	-	-
Strategische aankopen Port of Urk	8.517.000	-	-	-	-
Ruilgronden Tollebeek Urkerweg	13.496.000	-	-	-	-
Busplein/OV-hub	812.000	1.145.000	1.145.000	-	-
Aankoop ruilgronden Port of Urk	7.216.000	-	-	-	-
Vervangen houten bruggen	254.000	-	-	-	-
Heraanleg Molenkamp	611.000	-	-	-	-
Michiel de Ruyter-allee	1.501.000	968.000	968.000	-	-
BOK Waterschap riolering eindgemaal	400.000	1.002.000	1.003.000	-	-
Riolering Akkers/Almerelaan/Noorderzand	-	843.000	843.000	-	-
Ensgat	800.000	167.000	-	-	-
Herinrichting Singel	2.932.000	-	-	-	-
Rehabilitatie Staartweg	681.000	2.256.000	-	-	-
Hekwerk oude begraafplaats	254.000	40.000	-	-	-
Bospad	160.000	-	-	-	-
Biodiversiteit Urkerweg	50.000	450.000	-	-	-
ICT-kosten Omgevingswet	100.000	100.000	-	-	-
Uitbreiding begraafplaats De Vormt	2.000.000	-	-	-	-
Reconstructie Zwolsehoek	2.290.000	-	-	-	-
Bijdrage verbindingssloot	906.000	-	-	-	-
4 Leven					
Inrichten noordelijk deel Stekplek Groenvoorziening	-	71.000	70.000	-	-
Inrichten noordelijk deel Stekplek Speeltoestellen	-	135.000	135.000	-	-
Sporthal Zeeheldenwijk *	100.000	7.419.000	6.575.000	-	-
Gymzaal Oranjewijk	1.412.000	1.521.000	-	-	-
Gymzaal locatie Berechja College **	1.834.000	-	-	-	-
Investering in locatie werkcentrum	100.000	-	-	-	-
Loslatende tegels zwembad *	300.000	-	-	-	-
Zwembad en onderhoud en renovatie	582.000	-	-	-	-
Sportboulevard fase 2	400.000	-	-	-	-
Stroomkasten Wilhelminapark	102.000	-	-	-	-
Renoveren veld 2	122.000	-	-	-	-
Totaal	70.023.002	40.467.000	24.796.000	100.000	-

(*) De met een * gemerkte investeringen worden met een afzonderlijk voorstel aan uw raad voorgelegd voordat ze daadwerkelijk uitgevoerd worden (afgezien van beperkte voorbereidingskosten). De overige investeringen worden op grond van het door uw raad vaststellen van de begroting 2026 zonder nadere raadsbesluitvorming uitgevoerd, behalve als

het in deze investeringsstaat vermelde bedrag substantieel te laag blijkt te zijn of er bestuurlijke overwegingen zijn om alsnog eerst een voorstel voor te leggen.

(**) De met een ** gemerkte investeringen worden niet uitgevoerd, maar zijn wel opgenomen voor reservering van kapitaallasten.

Incidentele baten en lasten

Overzicht Incidentele lasten en baten per programma > € 30.000					
Programma	Omschrijving	2026	2027	2028	2029
Lasten					
Basis op Orde					
	Verkiezingsavond op locatie	15.000	-	-	-
	Optimaliseren applicatielandschap	250.000	250.000	-	-
	Oplossen achterstanden papierarchief	300.000	-	-	-
	Inhuur	195.000	195.000	195.000	195.000
	Reservemutaties	354.000	354.000	354.000	354.000
Totaal		1.114.000	799.000	549.000	549.000
Wonen					
	Aanpassingen openbare ruimte Oud Urk	200.000	200.000	200.000	-
	Investerings grondstoffenplan ROVA	97.000	-	-	-
	Visievorming nieuw wonen en werken	80.000	-	-	-
	Kosten ontsluitingsweg	-	-	7.750.000	-
	Inhuur	120.000	120.000	120.000	120.000
	Kosten gedekt door specifieke uitkeringen	326.000	326.000	326.000	326.000
Totaal		823.000	646.000	8.396.000	446.000
Werken					
	Gem. bijdr. aan prov. aanleg MSNF	2.000.000	-	-	-
	Invoeren hervormingsagenda	1.527.000	1.406.000	-	-
	Unilocatie maritieme capmus	100.000	-	-	-
	Opstartbudget parkmanagement PoU en overgangszone ZHW	50.000	-	-	-
	Gem. bijdr. aan sluis Kornwerderzand	-	500.000	-	-
	Tijdelijke huur locatie Ark	37.000	-	-	-
	Bijdrage regio Zwolle	34.000	34.000	-	-
	Inhuur	29.000	29.000	29.000	29.000
	Kosten gedekt door specifieke uitkeringen	1.579.000	1.579.000	1.579.000	1.579.000
Totaal		5.356.000	3.548.000	1.608.000	1.608.000
Leven					
	Onderzoek organisatievorm museum	50.000	-	-	-
	Vervanging software sociaal domein	200.000	-	-	-
	Projecten binnen bibliotheek gefinancierd uit algemene uitkering	100.000	-	-	-
	Inhuur	56.000	56.000	56.000	56.000
	Kosten gedekt door specifieke uitkeringen	3.296.000	3.090.000	3.200.000	3.291.000
Totaal		3.702.000	3.146.000	3.256.000	3.347.000
Totaal lasten		10.995.000	8.139.000	13.809.000	5.950.000
Baten					
Basis op Orde					
	Projecten bibliotheek gefinancierd uit algemene uitkering	100.000	-	-	-
	Reservemutaties	2.707.000	1.127.000	3.647.000	519.000
Totaal		2.807.000	1.127.000	3.647.000	519.000
Wonen					

Bijdrage grexten voor ontsluitingsweg	-	-	4.689.000	-
Specifieke uitkeringen	326.000	326.000	326.000	326.000
Totaal	326.000	326.000	5.015.000	326.000
Werken				
Specifieke uitkeringen	1.579.000	1.579.000	1.579.000	1.579.000
Totaal	1.579.000	1.579.000	1.579.000	1.579.000
Leven				
Specifieke uitkeringen	3.296.000	3.090.000	3.200.000	3.291.000
Totaal	3.296.000	3.090.000	3.200.000	3.291.000
Totaal baten	8.008.000	6.122.000	13.441.000	5.715.000
Saldo	-2.987.000	-2.017.000	-368.000	-235.000

Beleidsindicatoren

Indicator	Urk			NL		Beschrijving	Bron
	2023	2024	2025	2024	2025		
Demografische druk	84,80 %	84,50 %	84,70%	78,20 %	N.N.B.	De som van het aantal personen van 0 tot 20 jaar en 65 jaar of ouder in verhouding tot de personen van 20 tot 65 jaar.	CBS
Personen met bijstandsuitkeringen	12	10	N.N.B.	34	N.N.B.	Het aantal personen met een bijstandsuitkering, per 10.000 inwoners (18jr e.o.).	CBS
Lopende re-integratievoorzieningen	102,70	67	N.N.B.	129	N.N.B.	Het aantal re-integratievoorzieningen, per 10.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar.	CBS
Cliënten met een maatwerkarrangement WMO	360	350	N.N.B.	650	N.N.B.	Het aantal per 10.000 inwoners in de betreffende bevolkingsgroep.	CBS
Kinderen in uitkeringsgezin	2%	N.N.B.	N.N.B.	N.N.B.	N.N.B.	Het percentage kinderen tot 18 jaar dat in een gezin leeft dat van een bijstandsuitkering moet rondkomen.	CBS
Jongeren met jeugdhulp	6,40%	6,90%	N.N.B.	11,50 %	N.N.B.	Het percentage jongeren tot 18 jaar met jeugdhulp ten opzichte van alle jongeren tot 18 jaar.	CBS
Jongeren met jeugdreclassering	N.N.B.	0,02%	N.N.B.	N.N.B.	N.N.B.	Het percentage jongeren (12-22 jaar) met een jeugdreclasseringsmaatregel ten opzichte van alle jongeren (12-22 jaar).	CBS
Jongeren met jeugdbescherming	0,60%	0,50%	N.N.B.	1%	N.N.B.	Het percentage jongeren tot 18 jaar met een jeugdbeschermingsmaatregel ten opzichte van alle jongeren tot 18 jaar.	CBS
Werkloze jongeren	1%	N.N.B.	N.N.B.	N.N.B.	N.N.B.	Het percentage werkloze jongeren (16-22 jaar).	Verwey Jonker
Vroegtijdige schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)	1,70%	2%	N.N.B.	2,30%	N.N.B.	Het percentage van het totaal aantal leerlingen (12 - 23 jaar) dat voortijdig, dat wil zeggen zonder startkwalificatie, het onderwijs verlaat.	DUO
Absoluut verzuim	N.N.B.	N.N.B.	N.N.B.	N.N.B.	N.N.B.	Het aantal leerplichtigen dat niet staat ingeschreven op een school, per 1.000 leerlingen (lft. 5-18 jaar).	DUO
Relatief verzuim	70	N.N.B.	N.N.B.	N.N.B.	N.N.B.	Het aantal leerplichtigen dat wel staat ingeschreven op een school, maar ongeoorloofd afwezig is, per 1.000 leerlingen (lft. 5-18 jaar).	DUO
Banen	897,20	N.N.B.	N.N.B.	N.N.B.	N.N.B.	Het aantal banen, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-74 jaar.	LISA

Vestigingen (van bedrijven)	162,10	N.N.B.	N.N.B.	N.N.B.	N.N.B.	Het aantal vestigingen van bedrijven, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar.	LISA
Netto arbeidsparticipatie	81,30 %	81,70 %	N.N.B.	73,20 %	N.N.B.	Het percentage van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de beroepsbevolking.	CBS
Nieuw gebouwde woningen	4,2	N.N.B.	N.N.B.	N.N.B.	N.N.B.	Het aantal nieuwbouwwoningen, per 1.000 woningen.	BAG
Omvang huishoudelijk restafval	139	N.N.B.	N.N.B.	N.N.B.	N.N.B.	De hoeveelheid restafval per bewoner per jaar (kg).	CBS/Urk
Hernieuwbare elektriciteit	N.N.B.	N.N.B.	N.N.B.	N.N.B.	N.N.B.	Hernieuwbare elektriciteit is elektriciteit die is opgewekt uit wind, waterkracht, zon of biomassa.	Rijkswaterstaat
Winkeldiefstallen	11,91	9,11	N.N.B.	21,69	N.N.B.	Het aantal winkeldiefstallen per 1.000 inwoners.	CBS
Geweldsmisdrijven	2,50	2	N.N.B.	4,30	N.N.B.	Het aantal geweldsmisdrijven, per 1.000 inwoners.	CBS
Diefstallen uit woningen	0,14	0,27	N.N.B.	1,25	N.N.B.	Het aantal diefstallen uit woningen, per 1.000 inwoners.	CBS
Vernieling en beschadiging (in de openbare ruimte)	3,9	2,55	N.N.B.	4,02	N.N.B.	Het aantal vernielingen en beschadigingen in de openbare ruimte, per 1.000 inwoners.	CBS
Verwijzingen Halt	27	21	N.N.B.	9	N.N.B.	Het aantal verwijzingen naar Halt, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 12 tot 18 jaar.	Bureau Halt
Jongeren met delict voor rechter	1%	N.N.B.	N.N.B.	N.N.B.	N.N.B.	Het percentage jongeren (12-21 jaar) dat met een delict voor de rechter is verschenen.	CBS
Niet-sporters	N.N.B.	48%	N.N.B.	42,50 %	N.N.B.	Het percentage inwoners dat niet sport ten opzichte van het totaal aantal inwoners.	RIVM
Bezetting <25K inwoners	7,90	8,20	N.N.B.	42,50	N.N.B.	Het aantal ingevulde fte per 1.000 inwoners.	Urk/Per.m.
Apparaatskosten	€693,-	€785,-	N.N.B.	N.V.T.	N.V.T.	De apparaatskosten per inwoner (per 1-1).	Urk
Externe inhuur	22,20 %	19,93 %	N.N.B.	N.V.T.	N.V.T.	De verhouding kosten inhuur externen ten opzichte van de totale loonsom + totale kosten inhuur externen.	Urk
Overhead	10,14 %	11,15 %	N.N.B.	N.V.T.	N.V.T.	De verhouding overheadkosten ten opzichte van de totale lasten.	Urk
Woonlasten éénpersoonshuishouden	€959,-	€994,-	€1.052,-	N.N.B.	€956,-	Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een éénpersoonshuishouden betaalt aan woonlasten.	Urk/COELO
Woonlasten meerpersoonshuishouden	€959,-	€994,-	€1.052,-	N.N.B.	€1.050,-	Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een meerpersoonshuishouden betaalt aan woonlasten.	Urk/COELO
Gemiddelde WOZ waarde	€327,-	€343,-	N.N.B.	€379,-	N.N.B.	De gemiddelde WOZ waarde van woningen (x € 1.000).	Urk/COELO

Formatie <25K inwoners	8,60	9,60	N.N.B.	N.V.T.	N.V.T.	Het aantal vastgestelde fte per 1.000 inwoners.	Urk
Functioniemenging	65,70	N.N.B.	N.N.B.	N.N.B.	N.N.B.	De functioniemengingsindex weerspiegelt de verhouding tussen banen en woningen, en varieert tussen 0 (alleen wonen) en 100 (alleen werken). Bij een waarde van 50 zijn er evenveel woningen als banen.	LISA